

การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ
เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

DEVELOPMENT DRAMA ACTIVITIES IN THE WICHITWATHAKARN THEATRE TO
PROMOTE THE VALUES OF SELF- SUFFICIENCY.

อาจารย์ พูนเกษม

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ
เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

อาจารย์ พูนเกษม

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT DRAMA ACTIVITIES IN THE WICHITWATHAKARN
THEATRE TO PROMOTE THE VALUES OF SELF- SUFFICIENCY.

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF EDUCATION (Art Education)
Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ของ

อาจารย์ พูนเกษม

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา)

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิ
ไชย)

..... ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.กุสุมา เทพรักษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขสันติ แวงวรรณ)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง
ผู้วิจัย	อาจารย์ พูนเกษม
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวดี มากพา

-งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง 2) เพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวที่มีการศึกษาผลก่อนและหลัง (one group pretest-posttest design) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการทดลองจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติ t-test ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปว่า 1) ผลการศึกษาและสร้างกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง โดยนำกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) มาใช้เพื่อเรียนรู้เรื่องค่านิยมความพอเพียงและรูปแบบของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม 9 สัปดาห์ๆละ 1 ครั้งๆละ 50 นาที ผลการทดสอบหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างรูปแบบกิจกรรมละครกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00 สรุปได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่ารูปแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงมีความสอดคล้องกัน 2) พบว่าผลของการทดลองกิจกรรมระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง มีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองใช้กิจกรรมละครลดลงกว่าตอนการใช้กิจกรรมละครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พัฒนากิจกรรมละคร, วิจิตรวาท, ความพอเพียง

Title	DEVELOPMENT DRAMA ACTIVITIES IN THE WICHITWATHAKARN THEATRE TO PROMOTE THE VALUES OF SELF- SUFFICIENCY.
Author	ARCHAREE POONKASEM
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Assistant Professor Piyawadee Makpa , Ph.D.

This research aims to 1)Development drama activities in the Wichitwathakarn Theater format to promote the Values of Self-Sufficiency; 2) The study results of the before and after using the Wichitwathakarn Theater to promote Values of Self-Sufficiency. The sample group used in this research included a of twenty seven student in Mathayom Three. This research employed anexperimental one group pretest-posttest research design. The data was collected data and experiments were performed on the sample group by using statistics, a t-test the average and standard deviation. 1) The results of the study indicated that the creation of drama activities in the Wichitwathakarn Theater format to promote the Values of Self-Sufficiency by using the drama process for theater in education to learn about Self-Sufficiency Values and learn the drama format, which takes approximately fifty minites per session, once a week for up to nine weeks. The results on the in dex of item-objective congruence results regarding the format of the drama activities and the purpose of organizing the drama, according to the opinions of expects, with a consistency index of 1.00 in the Wichitwathakarn format. It can be concluded that the experts decided to use the Wichitwathakarn Theatre to promote the Values of Self-Sufficiency; 2) It was re vealed that the results of the experiment before and after the using drama activities to promote Self-Sufficiency. The average after the experiment in terms of using drama activities singnificantly with a statistical significance of 0.5

Keyword : Development Activities, Wichitwathakarn Theatre, Self-Sufficiency

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เกิดจากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.กุสุมา เทพรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในการทำงานวิจัยครั้งนี้ซึ่งได้กรุณามอบคำแนะนำและให้ข้อคิดในการทำงานและสารประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะการสละเวลาอันมีค่าของท่านในการช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชนันติ แวงวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ให้แนวคิดและมุมมองเพิ่มเติม เพื่อให้ปริญญานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์ อาจารย์ผู้ดูแลในการศึกษาที่ประสาทวิชาความรู้และมอบกำลังใจที่ดีให้เสมอมา อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจเครื่องมือการวิจัยและแก้ไขภาษาทั้ง 6 ท่าน คือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาสุภกร จันประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธากา อาจารย์ ดร.มฤดี สระฐาน อาจารย์ ดร.มารุต พัฒนา อาจารย์ ดร.ปรวัน แพทยานนท์ และอาจารย์ ฤติชนก รพินทร์

การก้าวมาเป็นมหาบัณฑิตในวันนี้ได้ ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณและสำคัญที่สุดในชีวิตคือ

คุณพ่อฐานันตร์ ก้องไพบูลย์ และคุณแม่ประนอม พูนเกษม ผู้กล่อมเกลา เลี้ยงดู และเป็นแบบอย่างที่ดีคอยมอบกำลังใจและมอบทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิต และให้กำลังใจยามท้อแท้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่พ่าร่ำสอนผู้วิจัยตั้งแต่เล็กจนเติบโต และพี่น้องทุกคนที่มีมิตรไมตรีจิตที่ดีต่อกัน เป็นกัลยาณมิตรคอยมอบคำแนะนำและมอบกำลังใจให้กันยามท้อแท้สิ้นหวัง รวมถึงขอขอบคุณเพื่อนในสาขาศิลปะการแสดงศึกษา รุ่น 4 ทุกคนที่คอยให้กำลังใจช่วยเหลือและอยู่เคียงข้างกัน

อาจารย์ พูนเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.ภูมิหลัง	1
2.ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
3.ความสำคัญของการวิจัย	4
4.ขอบเขตของการวิจัย	5
5.นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
6.กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	6
7.สมมุติฐานการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
1.เอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
4.การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
1.การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
2.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
1.สมมุติฐานการวิจัย	96
2.ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
3.การเก็บรวบรวมข้อมูล	98
4.การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	98
5.สรุปผลการวิจัย.....	99
6.อภิปรายผล	105
7.ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก.....	117
ประวัติผู้เขียน.....	148

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 โครงสร้างกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้าน ความพอเพียง	39
ตาราง 2 ผลการทดสอบหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง	47
ตาราง 3 ผลการทดสอบหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม ละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง (ฉบับปรับปรุง)	49
ตาราง 4 ตารางสรุปแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการ แบ่งปัน).....	91
ตาราง 5 การวิเคราะห์การทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียงก่อนและหลังการทำ กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง กลุ่ม ทดลองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา	94

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข.....	20
ภาพประกอบ 2 การร่วมแสดงความคิดเห็น.....	54
ภาพประกอบ 3 การสรุปความรู้ในรูปแบบ My mapping	54
ภาพประกอบ 4 การแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหา.....	57
ภาพประกอบ 5 การทำแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง.....	57
ภาพประกอบ 6 วิทยากรสอบถามเรื่องการแสดง	61
ภาพประกอบ 7 การร่วมทำกิจกรรม Workshop	61
ภาพประกอบ 8 กลุ่มที่ 1 ร่วมกันสร้างบทละครในหัวข้อความพอประมาณ.....	65
ภาพประกอบ 9 ร่วมกันสร้างบทละครในหัวข้อการแบ่งปัน	65
ภาพประกอบ 10 การเรียนรู้ฐานกายศัพท์.....	70
ภาพประกอบ 11 การเรียนรู้ภาษาท่า.....	70
ภาพประกอบ 12 การแบ่งหน้าที่การทำงาน.....	74
ภาพประกอบ 13 ผู้กำกับที่ได้รับเลือกกำลังวางแผนการดำเนินงาน	75
ภาพประกอบ 14 การเตรียมความพร้อมในซ้อมการแสดง	79
ภาพประกอบ 15 การซ้อมการแสดงละคร	79
ภาพประกอบ 16 การซ้อมการแสดงจินตลีลาประกอบเพลง	84
ภาพประกอบ 17 การซ้อมการแสดงละคร	84
ภาพประกอบ 18 ค่าคะแนนการทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)	94

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

ความฟุ่มเฟือยเป็นค่านิยมใหม่ของสังคมไทยในปัจจุบันที่มีการปรับตัวและพัฒนาไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่เติบโตอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีและสิ่งต่างๆรอบด้าน สังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับวิกฤตทางค่านิยม ดังที่แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2559: 2) อธิบายว่า “ความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมของเยาวชนและคนในสังคม อาทิ การให้คุณค่าและความนิยมกับความสนุกสนานและฟุ้งเฟ้อ ดิดการสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านสังคมออนไลน์” เช่น ค่านิยมการเลียนแบบพฤติกรรมของชาวต่างชาติ ไม่คำนึงถึงคุณค่าความเป็นไทยเกิดความฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่เปลี่ยนไป ขาดความอดทนไม่ยอมรับในความลำบาก ใช้ชีวิตอย่างฉาบฉวย มีชีวิตอยู่บนโลกโซเชียลมากกว่าความเป็นจริง ให้ความสำคัญของตนเองด้วยสิ่งของภายนอกมากกว่าคุณธรรมจริยธรรมภายในจิตใจ ส่งผลให้เกิดค่านิยมความฟุ่มเฟือยตามมาที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการใช้จ่าย อีกทั้งยังส่งผลไปยังครอบครัวที่มีฐานะไม่ร่ำรวยและไม่สามารถตอบสนองรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดปัญหาภายในครอบครัวซึ่งเกิดมาจากตัวบุคคลที่อยากจะทำตามค่านิยมต่างๆที่เกิดขึ้นและยังสอดคล้องกับ (ปภัสรา คล้ายชม, 2555: 2) กล่าวว่า การบริโภคสินค้าที่มีความฟุ่มเฟือยและเกินความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของวัยรุ่น เช่น การซื้อสินค้าแบรนด์เนมจำพวก กระเป๋า แว่นตานิฟการราคาแพง การใช้เครื่องสำอางจากต่างประเทศ หรือการใช้เวลาว่างไปชมคอนเสิร์ต การท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้กลายเป็นเรื่องปกติและเป็นแฟชั่นที่ได้รับความนิยมกันในหมู่วัยรุ่น พฤติกรรมการบริโภควัตถุนิยมหรือสินค้าฟุ่มเฟือยในปัจจุบัน ไม่เพียงแต่ฝังรากลึกลงในวิถีชีวิตของวัยรุ่นเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงผู้คนในสังคมไทยเสมือนเป็นปัจจัยที่ห้า

ดังนั้นโรงเรียนและสถานศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมในการรู้จักความพอเพียงในการดำรงชีวิตความพอประมาณในการใช้จ่ายและการแบ่งปันให้ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้เรียนภายในสถานศึกษาว่า “เป็นบุคคลเพื่อผู้อื่น เสียสละ แบ่งปัน มีจิตสาธารณะ” (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปี 2558-2560. 2559: 46) โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนาและโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ ปอล เดอ ชาร์ตร มีความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกฎข้อบังคับภายในสถานศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการปลูกฝังผู้เรียนให้อยู่อย่าง

พอเพียงตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ซึ่งมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมาเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์

มูลนิธิพัฒนา (2560: ออนไลน์) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ (ปิยนุตร หล่อไกรเลิศ, 2547) อธิบายว่า “เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน ความเป็นอยู่อย่างประมาทตน ตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงใหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด” การพอเพียงคือรากฐานการดำรงชีวิตเพื่อความไม่ประมาทและเพื่อการสร้างชีวิตที่ดีควรเริ่มศึกษาและเรียนรู้ในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในช่วงวัยเรียน การปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักความพอเพียงจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมากในยุคปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสว่า “พอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงอาจจะมีความ อาจจะมีของหรูหราได้ แต่ว่าต้องไม่เบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ” ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจพร้อมปลูกฝังและสร้างความตระหนักในเรื่องความพอเพียงจึงควรมอบความรู้ในด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน พร้อมปรับรูปแบบให้มีความเข้าใจง่ายโดยสามารถทำผ่านกิจกรรมละครเพื่อการศึกษา (Theater in Education) เพราะละครเพื่อการศึกษาเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ช่วยสร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการละคร กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาระบวนการคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อีกทั้งยังสามารถเข้าใจในเนื้อหาการเรียนรู้ที่ยากให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นที่สำคัญคือสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต

พรรัตน์ ดำรุง (2547) อธิบายว่า “ละครเพื่อการศึกษา (Theatre in education) เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนคิดวิเคราะห์ประเด็นการแสดงที่นำเสนอเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ละคร TIE สามารถนำเสนอรูปแบบใดก็ได้แต่ TIE ไม่มีจุดหมายเพื่อความบันเทิง ผลงานละคร TIE มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาความคิดของเยาวชนในโรงเรียน” การแสดงละครเป็นศาสตร์ของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาการเรียนที่ยากนำมาปรับให้เข้าใจง่ายและเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในหลักและแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงจึงมีแนวทางการจัดรูปแบบการเรียนรู้ในด้านการแสดงละครเพื่อการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและได้ลงมือปฏิบัติจริง (พรรัตน์ ดำรุง, 2547: 8) อธิบายว่า “ถ้าเด็กๆได้มีส่วนร่วมในกระบวนการการพัฒนาละครหรือกิจกรรมละครแล้ว ผู้ร่วมกระบวนการจะได้ฝึกฝน เรียนรู้ถึงการเข้าใจตนเอง และการแสดง (acting out) ช่วยกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนที่ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้จากประสบการณ์และการพัฒนาตนเอง” ดังนั้นกระบวนการของละครเพื่อการศึกษาจึงเหมาะสมในการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเยาวชนที่มีปัญหาด้านความฟุ้งเฟ้อ เพื่อให้รู้และเข้าใจในเรื่องความพอเพียง

ละครหลวงวิจิตรวาทการมีรูปแบบการแสดงเพื่อการปลูกฝังค่านิยมในเรื่องของความรักชาติ รักบ้านเมือง ปลูกฝังลัทธินิยมเพื่อให้คนในชาติสามัคคีกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการมาใช้เพื่อปลูกฝังค่านิยมความพอเพียงซึ่งรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเป็นละครไทยประเภทหนึ่งที่มีลักษณะการแสดงเป็นละครพูดสลับร้องที่ผู้แสดงสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ง่ายอีกทั้งยังมีรูปแบบการแสดงที่ผสมผสานการรำร่ายและบทร้อง (วิมลศรี อุปรมย์, 2553: 173) กล่าวว่า “ลักษณะละครหลวงวิจิตรวาทการนั้นมีลีลาการแสดง คำพูดและท่าประกอบโดยใช้ท่าทางเบาๆ ดัดแปลงให้เข้ากับชีวิตจริงการเคลื่อนไหวของตัวละครก็เป็นไปโดยธรรมชาติ แต่สง่างามในท่าทาง” ละครหลวงวิจิตรวาทการเป็นลักษณะละครไทยที่สามารถผนวกศาสตร์ต่างๆเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว เช่น ดนตรีสากล ดนตรีไทย การร้อง และการรำ ดังที่ (ฤดีชนก ทรัพย์พันธุ์, 2546: 69) อธิบายว่า พนิดา สิทธิวรรณ กล่าวไว้ในหลวงวิจิตรวาทการกับละครประวัติศาสตร์ว่า “ละครหลวงวิจิตรวาทการ เป็นละครร่วมผสมละครเพลง คือมีท่าร่วมผสมกับท่าธรรมชาติครั้งต่อครั้งเป็นการประยุกต์ท่ารำเข้ากับเพลงสากล การแต่งตัวเลียนแบบละครพันทาง คือ แต่งกายตามเชื้อชาติตามสมัย” ดังนั้นละครหลวงวิจิตรวาทการจึงเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมละครเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เรียนรู้ในรูปแบบการแสดงละคร เพราะเป็นการแสดงที่สามารถเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นการบูรณาการความรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยและตอบสนองหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 (2551: 170) ที่กำหนดคุณภาพผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ให้สามารถ “รู้และเข้าใจ

ประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน”

จากการสำรวจข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนในเครือข่ายภาคนี้เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ทั่วประเทศ พบว่านักเรียนภายในสถานศึกษามีปัญหาในด้านความฟุ้งเฟ้อเป็นอันดับหนึ่ง คณะครูผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความเห็นต่างกันว่านักเรียนในโรงเรียนมีแนวโน้มและการใช้จ่ายเงินที่เกินกำลังและใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนอายุประมาณ 14-17 ปี เป็นช่วงที่นักเรียนอย่างเข้าสู่วัยรุ่นและต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้เพื่อนหรือเพศตรงข้ามยอมรับ เช่น การแต่งตัว การเที่ยวเตร่ และการกินอาหารที่มีราคาแพง เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ เป็นหนึ่งในกลุ่มโรงเรียนที่มีปัญหาซึ่งเป็นโรงเรียนหญิงล้วนขนาดใหญ่ นักเรียนอยู่ในกลุ่มของครอบครัวที่มีฐานะระดับปานกลางถึงร่ำรวยอันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อเกินตัว อีกทั้งสังคมภายในโรงเรียนยังเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบอยากมีของใช้เหมือนเพื่อนซึ่งบางครอบครัวไม่ได้มีฐานะร่ำรวยมากพอที่จะสามารถซื้อของใช้ฟุ้งเฟ้อให้นักเรียนได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะแก้ปัญหาด้านความฟุ้งเฟ้อดังกล่าวพร้อมทั้งส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ โดยพัฒนากิจกรรมละครเพื่อการศึกษาในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงและเพื่อสร้างแนวคิดการดำเนินชีวิตในทางสายกลางตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ในอนาคต

2.ความมุ่งหมายของการวิจัย

- 1.เพื่อพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง
- 2.เพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

3.ความสำคัญของการวิจัย

พัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมและสร้างความรู้ความเข้าใจรวมถึงการตระหนักรู้ในเรื่องค่านิยมด้านความพอเพียง ตั้งตนอยู่บนทางสายกลางไม่

ประมาทคำนึงถึงความพอประมาณ ความพอดีและรู้จักการแบ่งปัน การมีน้ำใจ การเสียสละเพื่อผู้อื่น สามารถนำแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณและคุณธรรมด้านการแบ่งปันไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต

4.ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 227 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาด้านความฟุ้งเฟ้อในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 27คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลจากแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ : กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

ตัวแปรตาม : ค่านิยมด้านความพอเพียงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

ระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลองกิจกรรม รวม 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

5.นิยามศัพท์เฉพาะ

1.กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ หมายถึง การนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theatre in education) มาพัฒนาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความพอเพียงด้านความพอประมาณและคุณธรรมด้านการแบ่งปันและนำเสนอการแสดงในรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ ด้านการร่ายรำ หลักการปลูกฝังค่านิยม ที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นผู้แสดงด้วยตนเอง

2.ค่านิยมความพอเพียง

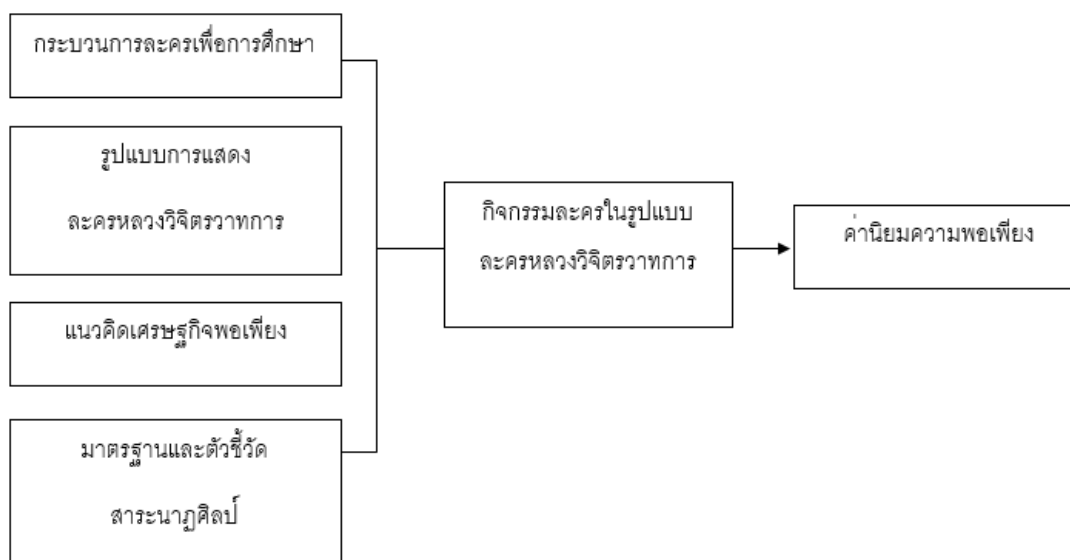
ค่านิยมความพอเพียง หมายถึง ความเข้าใจและปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข โดยมีความความพอประมาณ มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง เงื่อนไขความรู้ คือ รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวังและคุณธรรม คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน สติปัญญา แบ่งปัน โดยงานวิจัยฉบับนี้จะนำเอาแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการ ดังนี้

เรื่องพอประมาณ คือ ปลูกฝังผู้เรียนให้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องการพอประมาณในตนเองและไม่เบียดเบียนผู้อื่น รู้จักการประมาณฐานะของตนเองในการใช้จ่าย

เรื่องคุณธรรม คือ ปลูกฝังคุณธรรมเรื่องการแบ่งปัน การเสียสละ ความมีน้ำใจและรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การทำเพื่อผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

เพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงด้านความพอประมาณและการแบ่งปันให้ผู้เรียนเนื่องจากครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีฐานะทางครอบครัวแตกต่างกัน บางครอบครัวมีมาก บางครอบครัวมีน้อย ดังนั้นจึงต้องการส่งเสริมให้เยาวชนมีค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

6.กรอบแนวคิดงานวิจัย

7.สมมุติฐานการวิจัย

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลังได้รับการศึกษาการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละคร
หลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงมากขึ้นและตระหนักรู้ในค่านิยมด้าน
ความพอเพียง

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประวัติโรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ

1.1.1 ประวัติโรงเรียน

1.2.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนภายในโรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 กิจกรรมละคร

2.1.1 ความหมายของกิจกรรมละคร

2.2 กิจกรรมละครเพื่อการศึกษา (Theater in education)

2.2.1 ความหมายของละครเพื่อการศึกษา

2.2.2 กระบวนการของละครเพื่อการศึกษา

2.2.3 ประโยชน์ของละครเพื่อการศึกษา

2.3 กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการ

2.3.1 ประวัติความเป็นมาของละครหลวงวิจิตรวาทการ

2.3.2 รูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

2.4 แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

1.เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประวัติโรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จังหวัดสมุทรปราการ

1.1.1 ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ เป็นหนึ่งในโรงเรียนหญิงล้วนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในประเทศไทย จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ในประเทศไทย มีทั้งหมด 23 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนผู้หญิงล้วนได้ 8 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

- 1.อัสสัมชัญคอนแวนต์
- 2.ซางตาครู้สคอนแวนท์
- 3.เซนต์โยเซฟคอนเวนต
- 4.เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์
- 5.เซนต์โยเซฟระยอง
- 6.เซนต์โยเซฟบางนา
- 7.เซนต์โยเซฟทิพวัล
- 8.อัสสัมชัญคอนแวนต์สีลม

ประวัติโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ

แมรีอันนา เดอเยชู เจ้าคณะแขวงเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีความประสงค์ให้ก่อสร้างโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อรับนักเรียนหญิงในเขตจังหวัดสมุทรปราการ และในเขตปริมณฑลให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เป็นโรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ได้รับอนุญาตให้เปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2551 มีนักเรียนรุ่นแรก 650 คน ครู 26 คน จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่ มัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 (โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา. 2559: ออนไลน์)

จิตตารมณ์ของภคินี เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร

พื้นฐานจิตตารมณ์ของภคินี มาจากคำสอนของนักบุญเปาโล คือ มีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางชีวิต ดุจเดียวกับพระแม่มารีองค์อุปถัมภ์ของคณะ อันเป็นแรงจูงใจที่อยู่

เบื้องหลังการถวายตนแด่พระเป็นเจ้า ทำงานประกาศพระวรสารของพระองค์ในงานรับใช้พระศาสนจักรและเพื่อนมนุษย์ จิตตารมณ์ของคณะสรุปอยู่ในสามคำนี้ "ซื่อสัตย์ ราบเรียบ การงาน"

อัตลักษณ์ของผู้เรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

ซื่อตรง เรียบง่าย การงาน รักเมตตา กตัญญูรู้คุณ

1.ซื่อตรง (Regularity) ซื่อสัตย์สุจริต มีมโนธรรม เทียงตรง จริงใจ โปร่งใส ไม่คดโกงขัดความถูกต้อง "ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ในเรื่องเล็กน้อย ก็จะมีซื่อสัตย์ในเรื่องใหญ่ด้วย ผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์ในเรื่องเล็กน้อย ก็จะไม่ซื่อสัตย์ในเรื่องใหญ่ด้วย" (ลก 16:10)

2.เรียบง่าย (Simplicity) อยู่อย่างพอเพียง มีสมณะพอใจในสิ่งที่ตนมี สุขภาพ ถ่อมตน และมีความสุขในชีวิตของตน "เรียนรู้ที่จะพอใจในสภาพของตน รู้จักมีชีวิตอยู่อย่างอดออมและรู้จักมีชีวิตอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ เรียนรู้ที่จะเผชิญกับทุกสิ่งทุกกรณี" (ฟป 4:11 - 13)

3.การงาน (Work) รักและมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่เลือกงาน ขยันขันแข็ง ทุ่มเท รับผิดชอบ "พระเจ้าจะประทานรางวัลแก่ทุกคนตามการงานของเขา" (มธ 16:27)

4.รักเมตตา (Charity) เป็นบุคคลเพื่อผู้อื่น เสียสละ แบ่งปัน มีจิตสาธารณะ "ผู้ที่แสดงความเมตตากรุณาด้วยใจยินดี จงรักด้วยใจจริง จงหลีกเลี่ยงความชั่ว จงยึดมั่นในสิ่งที่ดี จงรักกันฉันพี่น้อง จงคิดว่าผู้อื่นดีกว่าตน อย่าเฉื่อยชา จงมีจิตใจกระตือรือร้นในการรับใช้องค์พระผู้เป็นเจ้า จงชื่นชมในความหวัง" (รม 12:4 - 13)

5.กตัญญูรู้คุณ (Gratitude) กตัญญู ตอบแทนผู้มีพระคุณ มีจิตสำนึกในความดีของผู้อื่น ใส่ใจผู้อื่น จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสถาบันการศึกษา บุตรจงเชื่อฟังบิดามารดาจงให้เกียรติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียน
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

จากการศึกษาเอกสารข้อมูลพบว่าบริบทของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ด้านอัตลักษณ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการกล่าวถึงความเรียบง่ายและการอยู่อย่างพอเพียง สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของคณะรัฐบาลที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้จักความพอเพียง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมเพื่อดำเนินแนวทางตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อประชาชนให้ประชาชนพออยู่ พอกิน ไม่ฟุ้งเฟ้อวิ่งตามกระแสโลกาภิวัตน์มากจนลืมตนและสร้างภาระหนี้สินมากมาย เพื่อยกย่องให้ตนเองนั้นทันสมัย ดังนั้นการปลูกฝังค่านิยมความพอเพียงสำหรับเด็กและเยาวชนในวัยเรียนโดยเฉพาะช่วงวัยรุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรม สร้างความตระหนักรู้ เพราะเด็กในวันนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า หากเด็กได้รับการปลูกฝังที่ดีเพื่อส่งเสริมแนวทางการดำเนินชีวิตด้านความพอเพียงเพื่อให้นักเรียนรู้จักการประมาณตนมีความพอประมาณไม่ฟุ้งเฟ้อ และหากมีมากแล้วต้องรู้จักการแบ่งปัน มีน้ำใจ มีความพอเพียงในชีวิตได้ในอนาคต

อีกทั้งค่านิยมความฟุ้งเฟ้อในยุคปัจจุบันยังทวีความรุนแรงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านค่านิยมทางวัตถุ ซึ่งจะเห็นได้จากการใช้จ่ายหรือซื้อของที่เรียกว่าตามกระแส เช่น สมาร์ทโฟน บางคนซื้อเพื่อให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ทั้งที่สิ่งนั้นเกินความจำเป็นในการทำงาน รวมถึงค่านิยมทางโซเชียล ปัจจุบันคนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสพความสนุกสนานในโลกโซเชียลมากกว่าโลกความเป็นจริง ทำให้หลายครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันน้อยลง หรือแม้กระทั่งในกลุ่มของคนทั่วไปเมื่อมีการร่วมรับประทานอาหาร หรือกิจกรรมหมู่อื่นๆ เมื่อถึงคราวพักก็จะหยิบโทรศัพท์ที่ขึ้นมาตรวจสอบถึงสิ่งที่เคลื่อนไหวในโลกโซเชียลมากกว่าการสนทนากับคนที่อยู่รอบข้าง

จากการสำรวจข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังคณะครูในสถานศึกษาพบว่านักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 227 คน เป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านความฟุ้งเฟ้อมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากปลูกฝังค่านิยมและส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงในเรื่องความพอประมาณและการแบ่งปันให้กับนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมีความพอดี พอประมาณ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น รู้จักการแบ่งปัน การให้โดยไม่หวังผลตอบแทน

2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 กิจกรรมละคร

2.1.1 ความหมายของกิจกรรมละคร

ได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายเกี่ยวกับละครไว้มากมาย ดังนี้

วิมลศรี อุปรมัย (2553) ละคร คือ การแสดงเลียนแบบชีวิตจริงตามความหมายในแนวกว้าง หมายถึง การเล่นที่แสดงกริยาท่าทาง ในแง่ของความหมายเฉพาะหลักวิชา หมายถึง การแสดงที่มีเนื้อเรื่องเป็นสำคัญการแสดงของเด็กจะเป็นการแสดงที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติตามธรรมชาติ จากการที่เด็กนำเอาประสบการณ์ที่เห็นที่รู้มาใช้เพื่อความสนุกสนานและความเข้าใจ โดยใช้ทักษะทางภาษาและทักษะทางความคิด

เชกสเปียร์ (Shakespeare) ได้กล่าวว่า ละครคือกระจกส่องชีวิต ส่วนแอริสโตเติล (Aristotle) พูดถึงละครว่า เป็นการเสนอเรื่องราวที่เลียนแบบการกระทำของมนุษย์ และได้พูดถึงจุดมุ่งหมายของละครประเภทโศกนาฏกรรมของกรีกว่า เป็นละครที่มุ่งให้ผู้ชมได้รับความบริสุทธิ์ทางจิตใจ ซึ่งถ้าเราจะพิจารณาศิลปะของการละครที่ดีเด่นในแต่ละยุคสมัยเราก็จะพบว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการละครก็เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของมนุษย์ใน 3 ระดับด้วยกัน คือ 1)ระดับอารมณ์ 2)ระดับสมอง 3)ระดับจิตใจ”

มัทนี รัตนิน (2555: 1) ได้ให้ความหมายของการแสดงละครว่า การแสดงละคร(acting) เป็นศิลปะสาขาหนึ่งที่มนุษย์กระทำมาตั้งแต่เกิด และกระทำอยู่ทุกวันในบทบาทต่างๆเพื่อสื่อสาร เรื่องราวความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ให้ผู้อื่นรู้เห็นและมีความรู้สึกร่วมด้วย

ดังนั้นละครจึงเหมาะสมเพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบกิจกรรมละครเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพราะมีทั้งการสื่อสาร การแสดงออกทางความคิดของตัวละคร บทพูด การใช้ภาษาที่ส่งผ่านอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร เป็นการเลียนแบบเรื่องราวของมนุษย์เพื่อสื่อแนวคิดของผู้สร้างงาน หรือเป็นการสอนผู้ชมในทางอ้อม เป็นการมอบคติสอนใจในการดำรงชีวิตให้กับผู้ชม อีกทั้งละครยังให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้แสดงและผู้รับชมได้อย่างเข้าใจมากที่สุด

2.2 ละครเพื่อการศึกษา (Theatre in education)

2.2.1 ความหมายของละครเพื่อการศึกษา (Theatre in education)

ได้มีนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

พรรัตน์ ดำรุง (2547: 47) กล่าวว่า ละคร TIE เป็นลักษณะของละครสื่อผสมที่พยายามสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมที่เรียกว่าการมีส่วนร่วมในละคร เรื่องราวที่คณะละครนำเสนอจึงกลั่นกรองและเน้นผู้ชมได้รับความรอบรู้ทางด้านวัฒนธรรม และการเน้นเรื่องคุณภาพ มีการตัดสินใจและมีคุณค่า

2.2.2 กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Process of theatre in education)

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมละครดังต่อไปนี้

1.ลักษณะการแสดง ใช้พื้นที่ในโรงเรียนเพื่อเป็นพื้นที่ในการจัดการแสดง กล่าวคือโรงเรียนเป็นสถานที่ที่จะสามารถฝึกและพัฒนาความรู้ ความสามารถของเด็กในโรงเรียน ให้มีพัฒนาการที่ดี กระตุ้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สังเคราะห์การกระทำต่างๆ ได้ รู้จักการค้นคว้า โดยที่มีครูคอยควบคุมและให้คำแนะนำ

2.บทละคร ลักษณะบทละครมีเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตรของสถานศึกษา หรือโรงเรียน เป็นเหตุการณ์ที่เกิดภายในชุมชนใกล้เคียง หรือเป็นสังคมสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ที่นักเรียนอาศัยอยู่ เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยนำกิจกรรม ละครเข้าไปมีส่วนร่วมให้คนภายในชุมชนเกิดความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น แต่จะต้องสร้าง ละครเพื่อพัฒนาความคิดในเชิงบวกเพื่อให้เด็กเข้าใจในประเด็นปัญหาและหาทางร่วมแก้ไขโดยการระดมสมอง

3.ประโยชน์ของละคร เป็นการพัฒนาละครที่เป็นประโยชน์กับเด็ก โรงเรียนหรือชุมชน สามารถจะนำเสนอการแสดงละครได้หลากหลายวิธีเพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจ เนื้อหาของละครและแสดงให้ผู้ชมเข้าใจในสิ่งที่ต้องการสื่อ รู้จักการลงมือทำและปฏิบัติ

4.สรุปละคร เน้นการพูดคุยและเสวนาหลังการจบการแสดงทุกรอบเพื่อให้ ผู้ชมมีส่วนร่วมกับนักแสดงและร่วมกันแก้ปัญหาในสิ่งที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การแสดงละครเพื่อการศึกษาในรูปแบบ TIE มีลักษณะกระบวนการแสดงที่ใช้พื้นที่ในโรงเรียนเป็นพื้นที่ในการแสดงลักษณะบทละครมีเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตรของโรงเรียน เหตุการณ์ภายในชุมชนหรือสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันเป็นการสร้างละครเพื่อพัฒนาความคิดในเชิงบวกหรือให้ความรู้ในประเด็นปัญหาต่างๆ สามารถพัฒนาการแสดงละครให้เป็นประโยชน์กับเด็กและในการแสดงละครสามารถนำเสนอได้หลากหลายวิธีสามารถช่วยพัฒนาเด็กในวัยต่างๆได้อย่างสมบูรณ์เพราะการสร้างละครต้องระดมสมอง ความคิด ฝึกทั้งความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รับรู้กระบวนการการทำงานแบบมีส่วนร่วม รู้จักวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการละครสอดแทรกเข้าไปเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันเสวนาเพื่อหาทางแก้ปัญหาร่วมกัน ดังนั้นแล้วการนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theatre in education) มาบูรณาการร่วมกับการปลูกฝังพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)จึงเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาหาความรู้ โดยงานวิจัยฉบับนี้จะนำเอากระบวนการของละครเพื่อการศึกษา มาเพื่อสร้างและพัฒนากิจกรรมละครให้กับผู้เรียนได้เข้าใจในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความพอประมาณและเงื่อนไขคุณธรรมการแบ่งปันโดยการเรียนรู้

ผ่านกระบวนการละครจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในรายละเอียด ทฤษฎี แนวคิดที่ยากได้ง่ายขึ้น รวมถึงผู้เรียนยังได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เรื่องคำนิยมความพอเพียงด้วยตนเอง

2.3 ละครหลวงวิจิตรวาทการ

2.3.1 ประวัติความเป็นมาของละครหลวงวิจิตรวาทการ

ได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายละครหลวงวิจิตรวาทการไว้มากมาย ดังนี้

สุนนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์ (2543: 5) ให้ความหมายว่า “ละคร หมายถึง การแสดงที่ผูกเป็นเรื่อง สิ่งใดก็ตามจะปรากฏเรื่องราวที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความบันเทิงใจแก่มนุษย์ได้ก็เมื่อมนุษย์ได้แสดงธรรมชาติของตนออกมาให้ปรากฏเป็นการกระทำ”

หลวงวิจิตรวาทการ (2541: 173) กล่าวถึงนาฏศิลป์ละคร ดังนี้ “บทบาทของมนุษย์โดยปกตินั้นเฉื่อยช้า ไม่ทันกับเวลาที่ล่วงไปโดยรวดเร็ว ไม่ทันที่จะให้ความรู้ความเข้าใจแก่มนุษย์ได้เพียงพอ พอมนุษย์จะเริ่มรู้จักชีวิตรู้จักโลกบ้างเล็กน้อยก็หมดอายุกาลเสียแล้ว นาฏศิลป์จึงต้องเข้าช่วย โดยกลั่นเรื่องราวให้เหลือแต่ส่วนสำคัญ แล้วนำมาแสดงให้เห็นให้เข้าใจได้ทันที”

วิมลศรี อุปรมัย (2553: 172) อธิบายว่า ละครของท่านเป็นละครประเภทปลุกใจให้เกิดความรักชาติ ส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาและจุดของเรื่องอิงประวัติศาสตร์ของไทย ฉะนั้นละครของท่านไม่เหมือนการแสดงละครที่เป็นอยู่ก่อน คนทั้งหลายจึงเรียกชื่อละครที่ท่านเขียนบทและฝึกซ้อมนำออกแสดงว่า “ละครหลวงวิจิตรวาทการ”

จูติรัตน์ เกิดหาญ (2555: 67) กล่าวว่า “หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2475 กรมศิลปากรได้รวบรวมศิลปินใน ละครและนักดนตรีขึ้นมารวมกันใหม่อีกครั้งหนึ่งและตั้งเป็นกองขึ้นในกรมศิลปากร และในช่วงนั้นหลวงวิจิตรวาทการดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ได้มีความคิดใหม่คือ แต่งบทละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ แต่ยังไม่เท่ากับความรักชาติ ตัวเอกของเรื่องสามารถเสียสละชีวิตและพลีชีพเพื่อชาติได้ ด้วยเหตุที่ละครของหลวงวิจิตรวาทการไม่เหมือนการแสดงละครที่มีอยู่ในขณะนั้น คนทั้งหลายจึงเรียกละครของท่านว่า ละครหลวงวิจิตรวาทการ”

ดังนั้น การแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการจึงเป็นละครที่ถือกำเนิดขึ้นเพื่อปลุกฝังให้คนไทยเกิดความรักชาติบ้านเมือง สร้างความสามัคคีภายในประเทศและสร้างสัมพันธไมตรีที่ดีระหว่างประเทศ รูปแบบการแสดงมีลักษณะเป็นละครพูดสลับร้องผู้แสดงพูดบท

ด้วยตนเองการแต่งกายแต่งตามบทของตัวละคร แต่งตามยุคสมัยหรือแต่งกายตามเนื้อหาของประวัติศาสตร์ ทำเรามีลักษณะที่สามารถปฏิบัติได้ง่ายตามบทพูด (กำแบ)

2.3.2 รูปแบบของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

การแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการมีรูปแบบการแสดงเป็นลักษณะเฉพาะตัวเป็นลักษณะละครพูดสลับร้อง บทละครมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชาติบ้านเมือง ปลุกใจให้คนในชาติเกิดความรักและหวงแหนประเทศชาติ ส่วนบทร้องเป็นการรำพึงรำพรรณหรือแสดงออกในความรู้สึกนึกคิดของตัวละครดังจะแบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 1.การดำเนินเรื่อง ดำเนินเรื่องด้วยการพูด การร้อง และการรำ
- 2.ผู้แสดง มีทั้งหญิงล้วนและชายจริงหญิงจริง
- 3.ดนตรี ใช้ดนตรีไทยและดนตรีสากลในการบรรเลงเพลงประกอบการแสดง
- 4.การแต่งกายแต่งกายตามยุคสมัยและเนื้อหาทางเรื่องประวัติศาสตร์

โดยบทละครและเรื่องที่นิยมแสดงมีอยู่ดังต่อไปนี้ 1.เลือดสุพรรณ 2.ราชมนู 3.พระเจ้ากรุงธน 4.ศึกกลาง 5.เจ้าหญิงแสนหวี 6.มหาเทวี 7.เบญจเพส 8.น่านเจ้า 9.อนุสาวรีย์ไทย 10.พ่อขุนผาเมือง

บทละครของหลวงวิจิตรวาทการมีลักษณะเด่นคือการปลุกฝังลัทธิชาตินิยม การปลุกใจให้คนเกิดความรักชาติบ้านเมือง สมานสามัคคี และเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมิตรประเทศ (วิจิตรวาทการ รังสิยานนท์, 2473: 42) อธิบายว่า “หลวงวิจิตรวาทการ ได้รับมอบหมายให้ทำงาน “ปลุกต้นรักชาติ” โดยการแต่งละครประวัติศาสตร์ และเพลงปลุกใจให้รักชาติ พระเอก-นางเอก จะต้องถือความรักชาติยิ่งกว่าความรักระหว่างกัน ทั้งเนื้อเรื่องถ้อยคำเจรจาหรือเนื้อเพลง จะบ่งบรูถึงความรักชาติอย่างแน่วแน่ เมื่อบ้านเมืองอยู่ในภาวะศึกสงคราม ท่านก็ปลุกใจให้ลุกขึ้นต่อสู้ รำลึกถึงบรรพบุรุษ ซึ่งได้รักษาแผ่นดินไทยไว้ให้เรา เมื่ออยู่ในภาวะสงบ ท่านก็เน้นเรื่องให้ช่วยกันสร้างและทนบำรุงชาติไทย” แนวคิดละครหลวงวิจิตรวาทการสามารถอธิบายได้ด้วยเนื้อเพลงที่ท่านประพันธ์ว่า

“ความรักอันใด แม่รักเท่าไหน ก็ไม่ยั่งยืน
เช่นรักคู่รัก แม่รักดังกลืน ยังอาจขมขึ้น ขึ้นได้ภายหลัง
แต่ความรักชาติ รักแสนพิศวาส รักสุดกำลัง
ก่อเกิดมานะ ยอมสละชีวิตรักจนกระทั่ง หมดเลือดเนื้อเรา
ชีวิตร่างกายเราไม่เสียดาย ตายแล้วก็เฝ้า
ทุกสิ่งยอมคลาด เว้นแต่ชาติของเรา

“ไม่ให้ใครเข้าเหยียบย่ำทำลาย”

ดังนั้นแนวคิดในการปลูกฝังให้คนไทยเกิดความรักชาติจึงได้มีการนำเสนอผ่านรูปแบบของการแสดงละครเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายและยังใช้บทเพลงเพื่อสื่อสารอารมณ์ของตัวละครและบทร้องที่ปลูกฝังความรักชาติบ้านเมือง ความสามัคคีให้รู้จักกันอย่างแพร่หลายและผู้ชมสามารถร้องตามได้จนปัจจุบันนี้

วิมลศรี อุปรมัย (2553: 172) กล่าวว่า ลักษณะละครวิถีตรวาทการ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีลักษณะแบบละครพันทางในด้านการแสดง
2. เนื้อเรื่องได้จากเกร็ดความเข้าใจในด้านประวัติศาสตร์หรือพงศาวดารตอนใดตอนหนึ่งที่ปลูกใจให้รักชาติ สามัคคี ยึดมั่นในคุณธรรม
3. การแต่งกายไม่เยิ่นเย้อเหมือนละครนอกละครใน นุ่งผ้าและใส่เสื้อง่ายกว่า รวดเร็วกว่า และต้นทุนการผลิตเครื่องแต่งกายน้อยกว่า
4. มีการแสดงสลับฉากเป็นหมู่ เพื่อเสริมบรรยากาศหรือเนื้อหาในท้องเรื่อง
5. ลักษณะการแสดง คำพูดและท่าประกอบ โดยใช้ท่าทางเบาๆ ดัดแปลงให้เข้ากับชีวิตจริงการเคลื่อนไหวของตัวละครก็เป็นไปโดยธรรมชาติ แต่สง่างามในท่าทาง และคำพูดเชิงปรัชญามีอิทธิพลต่อการสื่อสารระหว่างผู้แสดงและผู้ดู เพราะประกอบด้วยจังหวะการเน้นย้ำ เหมาะกับการนำไปใช้เพื่อกล่าวสุนทรพจน์ (Speech)
6. ใช้ดนตรีสากลประกอบเพลงไทยเดิม โดยเปลี่ยนแปลงอัตราโน้ตให้กระชับขึ้น
7. ตัวละครมีมากมาย ตัวสำคัญและตัวเอกมีบทบาทเจรจาต่อรองทุกอยู่ ทุกๆ สถานการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบผู้ดูได้ข้อคิดไว้ระดับสติปัญญา
8. มีฉากหรูหราตามท้องเรื่อง
9. ให้แง่คิดในด้านปรัชญาและคุณธรรม
10. สร้างความสามัคคีและรวมพลังให้คนยึดมั่นในชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่า ละครหลวงวิถีตรวาทการมีรูปแบบการแสดงที่เป็นลักษณะละครพูดสลับร้องที่สามารถเข้าใจได้ง่ายใช้ท่วงท่าลีลาการพูดที่เป็นธรรมชาติและผนวกความเป็นไทยด้วยลีลาการรำ ร่าย การขับร้องและสอดแทรกเนื้อหาที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์บ้านเมืองผ่าน

บทละคร ปลุกฝังให้คนไทยเกิดความรักชาติโดยใช้การแสดงละครและนาฏศิลป์หลอมรวมให้คนในชาติสามัคคีกันและปลุกฝังลัทธินิยมให้เข้าถึงประชาชน

ในงานวิจัยครั้งนี้จึงนำรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการมาเพื่อนำเสนอผลงานการแสดงในเรื่องของค่านิยมด้านความพอเพียง เพื่อปลุกฝังความค่านิยมความพอเพียงในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ให้รับรู้เข้าใจและตระหนักการพอประมาณเพื่อการดำเนินชีวิตในอนาคต อีกทั้ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 180) ได้มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของละครดังนี้ “รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดงสามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจความสำคัญบทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน” ดังนั้นการนำการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการมาใช้ในกิจกรรมของผู้วิจัยจึงเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มตัวอย่างในการเรียนรู้รูปแบบการแสดงและได้เข้าใจในเรื่องของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างค่านิยมความพอเพียงต่อตนเอง

2.4 แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 เศรษฐกิจพอเพียง

“...พอเพียง มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คือคำว่า “พอ” ก็พอเพียงนี้ก็พอแค่นั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี มีมากอาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น...” พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2541 (มูลนิธิชัยพัฒนา. 2559: ออนไลน์)

ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายคำว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานเป็นแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนของประชาชน ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ไม่ประมาท ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัว ตลอดจนใช้

ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้รอดพ้นจากวิกฤติ มีความมั่นคงและยั่งยืนท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2559: ออนไลน์)

ประเวศ วะสี นักวิชาการได้ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงพอเพียงสำหรับทุกคน มีธรรมชาติพอเพียง มีความรักพอเพียง มีปัญญาพอเพียง เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสมดุล จะเรียกว่าเศรษฐกิจสมดุลก็ได้ เมื่อสมดุลก็เป็นปกติ สบายไม่เจ็บไข้ ไม่วิกฤต เศรษฐกิจพื้นฐานกับเศรษฐกิจชุมชนล้วนมุ่งไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง (ปิยนุตร หล่อไกรเลิศ, 2547: 31)

สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์ กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล คือความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อนมีความร้อนมีความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ ที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด กล่าวโดยสรุป คือ หันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรงชีวิต หลักการพึ่งตนเอง อาจแยกแยะโดยยึดหลักสำคัญอยู่ 5 ประการ คือ

- 1.ด้านจิตใจ ทำให้เป็นที่พึ่งตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
- 2.ด้านสังคมแต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแกร่งเป็นอิสระ
- 3.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ใช้และจัดการอย่างฉลาด พร้อมทั้งหาทางเพิ่มมูลค่า โดยให้ยึดอยู่บนหลักการของความยั่งยืน
- 4.ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วเทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้านและเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการตามสภาพแวดล้อมและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง

5.ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มีการมุ่งที่การลดรายจ่ายในภาวะที่เศรษฐกิจวิกฤตเช่นเวลานี้จึงต้องปรับทิศการพัฒนาใหม่คือต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญ โดยยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้ (สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์, 2544: 55)

มูลนิธิชัยพัฒนา กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล

รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (มูลนิธิชัยพัฒนา. 2559: ออนไลน์)

2.4.2 แนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดตามรอยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเพื่อการพัฒนาให้ประชาชนให้ดำเนินชีวิตในทางสายกลาง มีการแบ่งการดำเนินงาน 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้มีนักวิชาการได้ให้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

คำนาย อภิปรายสาธุการ (2537: 37) กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กรทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับประเทศทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้นิยามดังนี้

คุณลักษณะ

1.ความพอประมาณ คือ ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2.ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจ ดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

3.ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

เงื่อนไข

1.คุณธรรม คือ เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนให้มีความซื่อสัตย์สุจริต รักสามัคคี ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันผู้อื่น

2.ความรู้ คือ ความรู้ความรอบคอบการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ จริย จันทรลักษณ์ กล่าวว่ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) ที่มีแหล่งอ้างอิงที่ชัดเจน เด่นชัด และมีหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการทั้งในระดับชาติ และระดับสากล ได้แก่ หลักปรัชญาอันแสดงไว้โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ของประเทศไทย โดยความเป็นจริงหลัก ศกพ. ใช้ได้กับคนทุกระดับ องค์การทุกระดับ เศรษฐกิจทุกระดับตั้งแต่บุคคลถึงครอบครัวชุมชนจนถึงรัฐ

ภาพประกอบ 1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

ที่มา: www.raiporjai.com

สรุปได้ว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีใช้แนวคิดเพื่อการพัฒนาประเทศเพียงเดียว แต่สร้างขึ้นเพื่อปลูกฝังแนวคิดให้กับประชาชนในทุกระดับโดยเฉพาะในรายบุคคลเพื่อให้ประชาชนสามารถพัฒนาตนเองและนำไปสู่การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน การนำเอาหลักแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตจะช่วยสร้างให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขอย่างแท้จริง ดังนั้นแล้วการปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มวัยเรียนจึง

เป็นเรื่องเหมาะสมที่ควรปฏิบัติเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสมไม่หลงไหลไปตามกระแสนิยม รู้จักการประมาณตนเองตามอัตราของครอบครัว รู้จักการประหยัดเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว แนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อพัฒนาประชาชนทุกระดับให้รู้จักความพอเพียงดำเนินชีวิตในทางสายกลางไม่เบียดเบียนผู้อื่น รู้จักพึ่งพาตนเองเป็นหลัก มีคุณธรรมจริยธรรมภายในจิตใจมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ ไม่หลงไปตามกระแสของโลกที่กำลังพัฒนา มีความรอบคอบในการดำเนินชีวิตและสามารถรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างมีสติ

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรในส่วนของบทละครเพื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาสอดแทรกในบทละคร โดยกลุ่มตัวอย่างจะเป็นผู้สร้างบทละครด้วยตนเองโดยยึดเรื่องความพอประมาณและเงื่อนไขคุณธรรมการแบ่งปันมาเป็นแนวทางการดำเนินการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจเรื่องความพอเพียงจากการรู้จักความพอประมาณ ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในเรื่องการพอประมาณความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของตนเองรวมถึงการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต อีกทั้งเพื่อปลูกฝังกลุ่มคนที่มีฐานะดีหรือมีมากให้รู้จักการแบ่งปัน การให้ การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน เพราะความพอเพียงนั้นจะมีมากหรือน้อยย่อมได้แต่ต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่นเพื่อการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่ดีของสังคมผู้เรียนจึงจะต้องนำเสนอแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตนเองผ่านการพัฒนากิจกรรมละครเพื่อการศึกษา(Theater in education)

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง

วิเชียร วิทย์อุดม. (2553: 2) ทศณะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1.ศึกษาถึงทัศนะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย 2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อทัศนะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย 3.ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้แก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจครอบครัวมากที่สุด มีการทำงานหารายได้พิเศษ ทำบัญชีรายรับรายจ่าย รับรู้ปัญหาสังคมในระดับปานกลาง รับรู้

เกี่ยวกับภาวะสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งทราบค่านิยมของสังคมไทยสูงที่สุด คำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและส่วนรวม

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมละคร

วรัญญู ปิ่นจำ. (2558: 2) การพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมละคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในระดับมากเมื่อนำกิจกรรมละครเข้าไปช่วยแก้ปัญหาในด้านการดำรงชีวิต การติดต่อสื่อสาร และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้เด็กมีการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่ดีขึ้นเมื่อก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมละครสามารถช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองได้และมีความกล้าเพิ่มมากขึ้น

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครหลวงวิจิตรวาทการ

ฤดีชนก รพินทร์. (2546: 2) ละครหลวงวิจิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดวิธีการจัดการแสดง และรูปแบบการแสดงละครปลูกใจรักชาติของหลวงวิจิตรวาทการ ตลอดจนวิเคราะห์ละครปลูกใจรักชาติ จากการวิจัยพบว่า ละครปลูกใจรักชาติของหลวงวิจิตรวาทการ หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปในนาม “ละครหลวงวิจิตร” คือ ละครที่มีเนื้อหาปลูกใจให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกรักชาติบ้านเมือง สร้างสามัคคีระหว่างคนในชาติ และยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประเทศชาติ “ละครหลวงวิจิตร” เกิดจากที่หลวงวิจิตรวาทการได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ในรัฐบาล จอมพล ป.พิบูลสงคราม ท่านได้ใช้บทละครและเพลงแนวปลูกใจรักชาติเป็นสื่อ ในการปลูกฝังลัทธิชาตินิยมให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งนอกจากจะเป็นการสนุนกระแสทางการเมือง ที่แพร่หลายในขณะนั้นแล้ว หลวงวิจิตรวาทการยังเห็นว่า ความรักชาติจะสามารถช่วยสร้างสรรค์บ้านเมืองได้อีกทางหนึ่ง

สรุปได้ว่าการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมละคร ละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) และละครหลวงวิจิตรวาทการ ผู้วิจัยสามารถนำแนวคิดต่างๆ มาออกแบบการพัฒนากิจกรรมละครโดยการนำเอากระบวนการละครเพื่อการศึกษา(Theater in education) มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรียนรู้แนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องพอประมาณและควมมีคุณธรรมในเรื่องการแบ่งปันโดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในสภาพปัญหาด้วยตนเอง สร้างบทละครจากความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับกลุ่มตัวอย่างด้วยการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรับฟังความคิดเห็น

จากผู้อื่น รวมถึงการเรียนรู้ขั้นตอนการแสดงละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทที่มีลักษณะเป็น ละครพูดที่มีการปลูกฝังแนวคิดเรื่องความพอเพียงในการนำเสนอผลงานของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้อง แสดงออกมาเป็นการแสดงละครที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการสร้างบทละคร เพราะการนำ กิจกรรมละครมาแก้ปัญหาสามารถช่วยให้ผลลัพธ์ออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี อีกทั้งกิจกรรมละครยัง สามารถเพิ่มพัฒนาการการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราวของความพอเพียงได้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง โดยผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบ(one group pretest-posttest design) โดยศึกษาในเรื่องการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบานา ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 227 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟบานา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้แบบวัดค่านิยมความพอเพียง โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะวิจัยเชิงทดลอง (one group pretest-posttest design)

ระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลองคือ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ค่านิยมด้านความพอเพียง

2.1.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) เป็นลักษณะแบบทดสอบก่อนและหลัง (pretest-posttest)

สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรม โดยการสร้างเครื่องมือแบบทดสอบได้มาจากการศึกษาเอกสาร และ
ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 ศึกษาและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้าน
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อประเมินความเหมาะสมในแบบทดสอบวัดความรู้ค่านิยมด้านความ
พอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)โดยแบ่งออกเป็นด้านความพอประมาณ 10 ข้อ
และการแบ่งปัน 10 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ และหากผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบคำถามแบบทดสอบ
และมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ความฟุ่มเฟือยมากกว่า 60% จะต้องเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญที่
มอบคำแนะนำในเครื่องมือแบบทดสอบวัดความรู้ค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความ
พอประมาณและการแบ่งปัน) มี 3 ท่าน ดังนี้

- 1.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตูลย์เมธากกร ผู้เชี่ยวชาญการวัดผลและ
วิจัยการศึกษา
- 2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาตุกร จันประเสริฐ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและ
พฤติกรรม
- 3.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลฤดี สระภูวน ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ
พอเพียง

วิธีการหาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (IOC)

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) คือ การหาค่า
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาลงความเห็นและ
ให้คะแนน จากผลการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม IOC แสดงว่า ข้อคำถามมีความ
เที่ยงตรงสูงและสามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งผลการพิจารณามีเกณฑ์ใน
การแสดงผลการประเมินดังนี้

- +1 เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน
- 0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน
- 1 เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลข้อมูลจากการประเมินแบบสอบถามจาก
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องแบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินแบบทดสอบวัด
ค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		1	2	3			
1	<u>ความพอประมาณ</u> นักเรียนปฏิบัติตนอยู่อย่างพอเพียง มีความ พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่	0	0	+1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
2	นักเรียนรู้จักความเหมาะสมในการใช้จ่ายของ ตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	นักเรียนรู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ฟุ่มเฟือย เลือกซื้อ สิ่งของที่จำเป็น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	นักเรียนรู้จักคุณค่าของเงิน การอดออม และ รู้จักการประหยัดในการใช้จ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	นักเรียนพร้อมใช้จ่ายทุกครั้งเมื่อเจอสิ่งของที่ ถูกใจแม้ว่าจะมีสิ่งนั้นอยู่แล้ว	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	นักเรียนเคยยืมเงินเพื่อนเพื่อซื้อสิ่งของที่อยาก ได้	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7	นักเรียนเคยรบกวนพ่อแม่ โดยการขอให้ท่าน ซื้อของที่อยากได้ให้กับตนเอง	0	+1	+1	2	0.66	สอดคล้อง
8	นักเรียนรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่ลุ่มหลง กับสิ่งยั่วยุ สื่อ เทคโนโลยีที่ไม่จำเป็น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9	นักเรียนคิดว่าเมื่อใช้ของแบรนด์เนมจะรู้สึก ภูมิใจมากกว่าการใช้ของจากการซื้อข้างทาง หรือตลาด เช่น กระเป๋า รองเท้า นาฬิกา เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน	IOC	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
		1	2	3			
10	นักเรียนคิดว่าสินค้าจากต่างประเทศราคาแพง เช่น เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เหมาะสมกับการใช้งานและเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของตนเอง	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
1	คุณธรรม:การแบ่งปัน นักเรียนเคยแบ่งปันขนมให้กับเพื่อน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	นักเรียนเคยบริจาคเสื้อผ้า ของใช้ ให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	เมื่อมีคนมาขอบริจาคเงิน นักเรียนมีความรู้สึกอยากแบ่งปันด้วยความเต็มใจ เช่น ขอทาน เป็นต้น	0	1	1	2	0.66	สอดคล้อง
4	นักเรียนพร้อมจ่ายให้เพื่อนและคนรอบข้างโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
	นักเรียนรู้สึกมีความสุขและภูมิใจเมื่อเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ	1		1	2	0.66	สอดคล้อง
6	นักเรียนเคยร่วมบริจาคสมทบทุนในโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมก้าวคนละก้าว เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
7	นักเรียนเคยร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่อสังคมและชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัย	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	นักเรียนเคยร่วมบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อสมทบกิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	นักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อุปกรณ์การเรียนให้กับเพื่อนในห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
0	นักเรียนเคยช่วยพ่อแม่ลดค่าใช้จ่าย โดยการยอมให้พ่อแม่ลดค่าขนมมาโรงเรียน	1		1	2	.66	สอดคล้อง

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		1	2	3			
1	ความพอประมาณ ฉันพอใจในสิ่งที่ตนมี	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	ฉันใช้จ่ายอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของ ตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	ฉันรู้จักยับยั้งจิตใจ ไม่ฟุ้งเฟ้อ เลือกรู้ สิ่งของที่จำเป็น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	ฉันรู้จักคุณค่าของเงิน การอดออม และรู้จัก การประหยัดในการใช้จ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	ฉันพร้อมใช้จ่ายเมื่อเจอสิ่งของที่ถูกใจแม้ว่าจะ มีสิ่งนั้นอยู่แล้ว	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	ฉันยืมเงินเพื่อนเพื่อซื้อของ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7	ฉันขี้นำพ่อแม่ให้ซื้อของที่อยากได้แม้อาจจะ ไม่จำเป็น	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
8	ฉันรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่ลุ่มหลงกับ สิ่งยั่วยุ สื่อ เทคโนโลยีที่ไม่จำเป็น	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
9	ฉันรู้สึกภูมิใจในการใช้ของแบรนด์เนม เช่น กระเป๋า รองเท้า นาฬิกา เป็นต้น	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
10	ฉันใช้สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศที่เป็นสิ่ง สำคัญในชีวิตประจำวันของตนเอง เช่น ปากกา กล้องดินสอ กระเป๋าเงิน เป็นต้น	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	OC	ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง
11	<u>คุณธรรม:การแบ่งปัน</u> ฉันแบ่งปันขนมให้กับเพื่อน	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
12	ฉันบริจาคเสื้อผ้า ของใช้ ให้ผู้อื่นด้วย ความเต็มใจ	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
13	เมื่อมีคนมาขอบริจาคเงิน ฉันรู้สึกอยาก แบ่งปันด้วยความเต็มใจ	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
14	ฉันพร้อมช่วยเหลือเพื่อนและคนรอบข้าง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
15	ฉันรู้สึกมีความสุขและภูมิใจเมื่อเป็นผู้ให้ มากกว่าผู้รับ	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
16	ฉันร่วมบริจาคสมทบทุนในโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมก้าวคนละก้าว เป็นต้น	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
17	ฉันร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่อสังคมและ ชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัย	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
18	ฉันร่วมบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อสมทบ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
19	ฉันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อุปกรณ์การเรียนให้กับ เพื่อนในห้องเรียน	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง
20	ฉันช่วยพ่อแม่ลดค่าใช้จ่าย โดยการยอม ให้พ่อแม่ลดค่าขนมมาโรงเรียน	1	1	1	3	.00	สอดคล้อง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นและพิจารณา ร่วมกันว่าข้อคำถามในแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการ แบ่งปัน) มีความสอดคล้องกันในทุกข้อและสามารถนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างได้ โดยมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .5

2.2 กิจกรรมละครเพื่อการศึกษาในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

2.2.1 ศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของกิจกรรมละคร

2.2.2 ศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของละครหลวงวิจิตร วาทการ

2.2.3 ศึกษาข้อมูลและนำข้อมูลส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาคำตัดสินความ สอดคล้องของกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ โดยการพิจารณาคำตัดสิน ความสอดคล้องมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านดังนี้

1) ดร.ปรวิณ แพทยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านละคร
2) อาจารย์ฤทธิชนก รพีพันธ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านละครหลวงวิจิตรวาทการ
3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร

วิธีการหาค่าความเที่ยงตรงของกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริม ค่านิยมด้านความพอเพียง (IOC)

การหาคำตัดสินความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) คือ การหาค่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาลงความเห็นและ ให้คะแนน จากผลการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม IOC แสดงว่า ข้อคำถามมีความ เที่ยงตรงสูงและสามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ ซึ่งผลการพิจารณามีเกณฑ์ใน การแสดงการประเมินดังนี้

+1	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน
0	เมื่อท่านไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน
-1	เมื่อท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลข้อมูลจากการประเมินแบบสอบถามจาก ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

ผลการหาคำดัชนีความสอดคล้องแบบตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินกิจกรรมละคร
ในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC	คำดัชนี ความ สอดคล้อง
	1	2	3			
1.กิจกรรมพอเพียงคืออะไร	0	0	+1	1	0.33	ไม่สอดคล้อง
2.กิจกรรมแคไหนดเรียก พอเพียง	+1	0	+1	2	0.66	สอดคล้อง
3.กิจกรรมพอเพียงและแบ่งปัน	0	0	0	0	0	ไม่สอดคล้อง
4.กิจกรรมละครหรรษา	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5.กิจกรรมสร้างละคร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6.กิจกรรมละครหลวงวิจิตร วาทการ	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7.กิจกรรมรำละคร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8.กิจกรรมละครหลวงวิจิตร วาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยม ความพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการพิจารณาคำตัดสินนี้ความสอดคล้องหาความ
เที่ยงตรงของกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความ
พอเพียงพบว่า กิจกรรมทุกกิจกรรมควรเพิ่มแบบประเมินกลุ่มตัวอย่างในทุกกิจกรรมและควร
เปลี่ยนชื่อกิจกรรมให้สอดคล้องกับขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสนใจของผู้เรียน และควรปรับ
กิจกรรมละลายพฤติกรรมให้มีความหลากหลาย อีกทั้งยังได้เพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้อีก 1 กิจกรรม
ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงฉบับใหม่ ดังนี้

กิจกรรม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC	คำตัดสิน ความสอดคล้อง
	1	2	3			
1.กิจกรรมสื่อละคร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2.กิจกรรมกับดักมายา	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3.กิจกรรมนันทนาการ ละคร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4.กิจกรรมนำรู้การละคร	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5.กิจกรรมร้องรำทำ เพลง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6.กิจกรรมเรีงรำละคร พอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
7.กิจกรรมรำละคร พอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
8.กิจกรรมรำ-ร้อง ละคร พอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
9 .กิจกรรมหรรษาการ แสดงละครพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการพิจารณาคำตัดสินนี้ความสอดคล้องหาความ
เที่ยงตรงของกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความ

พอเพียงพบว่ากิจกรรมทั้ง 9 กิจกรรมมีความสอดคล้องทุกกิจกรรม และสามารถนำกิจกรรมทั้งหมดไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อเข้าเก็บข้อมูล
- 2.จัดทำหนังสือเอกสารชี้แจงการเข้าร่วมงานวิจัย หนังสือขออนุญาตให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยสำหรับผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถแสดงความยินยอมได้ด้วยตนเอง
- 3.ผู้วิจัยชี้แจงกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงให้กับกลุ่มตัวอย่างรับทราบและเตรียมความพร้อม
- 4.ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) จำนวน 20 ข้อ ที่มีความฟุ่มเฟือยอยู่ในระดับร้อยละ 60 ขึ้นไป โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องผ่านการคัดเลือกและเข้าร่วมการดำเนินกิจกรรมจำนวน 27 คน และใช้เป็นกลุ่มทดลอง (Experimental Research)
- 5.ผู้วิจัยดำเนินการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ โดยดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมไว้ 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม
- 6.ภายหลังการดำเนินกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลครั้งสุดท้ายด้วยการทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) จำนวน 20 ข้อ และนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติและนำเสนอผลการทดลองก่อนและหลังการทำกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลและมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลจากแบบทดสอบที่ได้แยกออกเป็นก่อนและหลังการทดลอง (Pre-test, Post-test) นำเสนองานในรูปแบบการแสดงละคร เพื่อกลุ่มตัวอย่างสามารถวิเคราะห์ พัฒนาระบบความคิด สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองในแนวคิดเรื่องความพอเพียงผ่านกิจกรรมละครเพื่อการศึกษาและเรียนรู้รูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ และเปลี่ยนข้อมูลเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วป้อนข้อมูลลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1.ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลรูปแบบกิจกรรมละครที่ได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วป้อนข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการประมวลผลหาค่าสถิติที่ต้องการ

2.การวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

2.1 อธิบายคุณภาพเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงโดยใช้สูตร IOC

2.2 อธิบายค่าคุณภาพเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) โดยใช้สูตร IOC

2.3 อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยจำนวนและร้อยละ (Percentage)

2.4 เปรียบเทียบระดับค่านิยมความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

2.5 อธิบายค่าคะแนนแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) โดยใช้ผลรวมค่าคะแนนของแบบทดสอบ

3.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติดังนี้

3.1 สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การวิจัย และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2550: 89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

E แทน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัย

X แทน การจัดกระทำหรือการให้ (Treatment) ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมความปลอดภัย

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัย

4.การอภิปรายข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

E แทน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องความพอเพียง

X แทน การจัดกระทำหรือการให้ (Treatment) ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องความพอเพียง

1.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.เพื่อพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

2.เพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

2.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ผลจากการศึกษาและพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 และพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความฟุ่มเฟือย ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการจะส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงให้กับนักเรียนให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เรื่องการอยู่อย่างพอเพียง และมีส่วนร่วมในการลดค่านิยมความฟุ่มเฟือยในสังคมไทย

2.ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเข้าใจในเรื่องความพอเพียงด้วยตนเองพบว่ากระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เป็นสื่อของการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนและทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น รู้ลึกซึ้งถ่องแท้ อีกทั้งยังเพิ่มทักษะด้านการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และสิ่งสำคัญคือผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์และตระหนักรู้เรื่องของความพอเพียงได้ด้วยตนเอง

3.ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องค่านิยมความพอเพียงด้วยตนเอง โดยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 อยู่ในช่วงชั้นการเรียนรู้ที่ 3 มีการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และ ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้การดำเนินกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการในเวลาเรียนรายวิชานาฏศิลป์ คาบละ 50 นาที จำนวน 9 ครั้ง ตามแผนการเรียนรู้ของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

4.จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อนำรูปแบบการแสดงมาประกอบในกิจกรรมละคร ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่มีรูปแบบของละครในการปลูกฝังค่านิยมเพื่อการรักชาติบ้านเมือง มาประยุกต์ใช้เพื่อปลูกฝังความพอเพียงให้กับผู้เรียน

5.ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรมานำเสนอการแสดง ซึ่งก่อนดำเนินงานผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องจนได้แผนการดำเนินกิจกรรม และได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมละคร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านละครหลวงวิจิตรวาทการ จำนวน 3 ท่าน โดยมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมดังนี้

5.1 การออกแบบกิจกรรมละคร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารข้อมูล รูปแบบการออกแบบกิจกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงซึ่งมีชื่อการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 8 ครั้ง ดังนี้

- 1.กิจกรรมพอเพียงคืออะไร
- 2.กิจกรรมแค่ไหนเรียกพอเพียงกิจกรรม
- 3.กิจกรรมพอเพียงและแบ่งปันกิจกรรม
- 4.กิจกรรมละครพระราชกิจกรรม
- 5.กิจกรรมกิจกรรมสร้างละคร
- 6.กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการ
- 7.กิจกรรมรำละคร

กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงพบว่ากิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรมที่ออกแบบมานั้นมีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในรูปแบบของกิจกรรมหลายจุด เช่น ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ชื่อกิจกรรม กิจกรรมละลายพฤติกรรม และการประเมินผลในแต่ละกิจกรรมยังไม่ชัดเจน ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงได้มอบคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้กับผู้วิจัยและให้เร่งดำเนินการปรับเปลี่ยนให้เรียบร้อย

5.2 การออกแบบกิจกรรม (ฉบับปรับปรุง)

5.2.1 การปรับปรุงกิจกรรมละคร

หลังจากได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 1 ที่ได้ตรวจพิจารณา รูปแบบกิจกรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบกิจกรรมจาก 8 กิจกรรมเป็น 9 กิจกรรม โดยได้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนชื่อกิจกรรมให้น่าสนใจ การเพิ่มกิจกรรมในการเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของละครเพิ่มอีก 1 กิจกรรม ชื่อว่ากิจกรรมนำรู้การละครเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้มากขึ้น การปรับเปลี่ยนกิจกรรมละลายพฤติกรรมก่อนการเรียนรู้ให้แตกต่างกัน เพื่อให้มีความดึงดูดผู้เรียนให้มากขึ้น และการออกแบบกิจกรรมละลายพฤติกรรมต้องให้มีความสอดคล้องในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้มีความพร้อมและเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกันภายในกิจกรรมต่างๆที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้เพิ่มการประเมินกิจกรรมทุกกิจกรรมเพื่อให้สามารถวิเคราะห์การทดลองของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนากิจกรรมละครตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญซึ่งในแผนกิจกรรมดังกล่าวประกอบ

ไปด้วยสาระสำคัญของแผนกิจกรรม กระบวนการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล โดยผู้วิจัย
แบ่งกิจกรรมออกเป็น 9 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ดังนี้

ตาราง 1 โครงสร้างกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้าน
ความพอเพียง

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
1.กิจกรรม สื่อละคร	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้เรื่องละคร หลวงวิจิตรวาท การ ลักษณะ ของการแสดง รูปแบบการแสดง เอกลักษณ์ของ การแสดง	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) ● การค้นหาและลง มือทำ	ผู้เรียนมี ความรู้ความ เข้าใจเรื่องประวัติ ของละครหลวง วิจิตรวาทการ คุณสมบัติและ ลักษณะของการ แสดง รูปแบบ การแสดง เอกลักษณ์ของ การแสดงละคร หลวงวิจิตรวาท การ	ศ 3.2 เข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่าง นาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม เห็น คุณค่าของนาฏศิลป์ที่ เป็นมรดกทาง วัฒนธรรม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ภูมิ ปัญญาไทยและสากล ข้อ 2 อธิบาย ความสำคัญและ บทบาทของ นาฏศิลป์และการ ละครใน ชีวิตประจำวัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
2.กิจกรรมกับ ดักมายา	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจ ประเด็นปัญหาเรื่อง ความฟุ่มเฟือย	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) ● การให้ความรู้ใน ประเด็นปัญหา ● ระดมสมอง	ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจสภาพปัญหา และต้นเหตุของ ความฟุ่มเฟือย และ ร่วมกันหาทางแก้ไข ปัญหา	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึกร่วม อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 7 นำเสนอแนวคิด จากเนื้อเรื่องของการ แสดงที่สามารถนำไป ปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน
3.กิจกรรม นันทนาการ ละคร	เพื่อให้ผู้เรียนรู้และ เข้าใจองค์ประกอบ ของละครและการ สร้างบทละคร	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) ● การค้นหาและ การลงมือทำ ● ระดมสมอง	ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง องค์ประกอบละคร เพื่อการเขียนบท ละคร	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึกร่วม อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 1 ระบุโครงสร้าง ของบทละครโดยใช้ ศัพท์ทางการละคร

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
4.กิจกรรม นำรู้การ ละคร	เพื่อให้ผู้เรียนรู้และ เข้าใจองค์ประกอบ ของละครและ สามารถสร้างบท ละครโดยมีเนื้อหา เรื่องความพอเพียง	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) ● การค้นหาและ การลงมือทำ ● ระดมสมอง	ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง องค์ประกอบ ละคร การเขียน บทละครที่ดี การ เป็นนักแสดงที่ดี สิ่งสำคัญคือ นักเรียนสามารถ สร้างบทละครที่มี เนื้อหาในการ ส่งเสริมค่านิยม ด้านความ พอเพียงได้ โดยที่ ผู้เรียนเป็นผู้ ร่วมกันคิดและ เขียนบทด้วย ตนเอง	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 7 นำเสนอ แนวคิดจากเนื้อ เรื่องของการแสดง ที่สามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
5.กิจกรรม ร้องรำทำ เพลง	เพื่อให้ผู้เรียนมี ทักษะทางการ แสดงละครหลวง วิจิตรวาทการ และสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) • การลงมือทำ • การแสดง	ผู้เรียนได้รับรู้ ทักษะทางการ แสดง ฝึกหัดการ รำรำในรูปแบบ ของละครหลวง วิจิตรวาทการและ สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์ในการ แสดงละคร	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 2 ใช้นาฏยศัพท์ หรือศัพท์ทางการ ละครที่เหมาะสม บรรยาย เปรียบเทียบการ แสดงอาภักปกริยา ของผู้คนใน ชีวิตประจำวันและ ในการแสดง

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
6.กิจกรรม เรีงรำละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนนำ ทักษะทางการ แสดงมาใช้ใน การแสดงละคร หลวงวิจิตรวาท การและสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ ให้เกิดประโยชน์	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) • การแสดง • การลงมือทำ	ผู้เรียนสามารถนำ บทละครเรื่องความ พอเพียงและทักษะ การแสดงละคร การ รำรำ และภาษาท่า มาประยุกต์ใช้ในการ แสดงละครหลวง วิจิตรวาทการ	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 2 ใช้นาฏยศัพท์ หรือศัพท์ทางการ ละครที่เหมาะสม บรรยาย เปรียบเทียบการ แสดงอาภักปกริยา ของผู้คนใน ชีวิตประจำวันและ ในการแสดง

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
7.กิจกรรมรำ ละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียน ทำงานในรูปแบบ การแสดงละคร และเข้าใจการลง มือปฏิบัติ	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) • การแสดง • การลงมือทำ • ระดมสมอง	เพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจการทำงาน การแบ่งหน้าที่ และฝึกซ้อมการ แสดงละครหลวง วิจิตรวาทการ	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึกรัก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 3 มีทักษะใน การใช้ความคิดใน การพัฒนารูปแบบ การแสดง

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
8.กิจกรรม รำ-ร้อง ละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการ แสดงออกใน รูปแบบละคร หลวงวิจิตรวาท การเพื่อส่งเสริม ค่านิยมด้าน ความพอเพียง	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) • การแสดง • การลงมือทำ • การระดมสมอง	ผู้เรียนมีความกล้า แสดงออกและ ช่วยกันแก้ไข ข้อบกพร่องของ การแสดงก่อนทำ การแสดงจริง	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 5 วิจารณ์ เปรียบเทียบงาน นาฏศิลป์ที่มีความ แตกต่างกันโดยใช้ ความรู้เรื่อง องค์ประกอบ นาฏศิลป์

ตาราง 1 (ต่อ)

ครั้งที่/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ประโยชน์ที่ ได้รับ	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด
9.กิจกรรม หรรษาการ แสดงละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอ การแสดงละคร หลวงวิจิตรวาท การเพื่อส่งเสริม ค่านิยมด้าน ความพอเพียง	แนวคิดทฤษฎี กระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (Theater in education) • การนำเสนอ • การวิจารณ์และ ตั้งคำถาม	ผู้เรียนสามารถ นำเสนอการแสดง ละครหลวงวิจิตร วาทการเพื่อ ส่งเสริมค่านิยม ความพอเพียงได้	ศ 3.1 เข้าใจและ แสดงออกทาง นาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอด ความรู้สึกร่วม อย่างอิสระ ชื่นชม ข้อ 4 มีทักษะในการ แปลความและการ สื่อสารผ่านการแสดง ข้อ 7 นำเสนอแนวคิด จากเนื้อเรื่องของการ แสดงที่สามารถ นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

5.2.2 ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการศึกษาและพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง พบว่าผลการประเมินกิจกรรมจากครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีความแตกต่างกัน ซึ่งหมายถึงผู้วิจัยได้มีการพัฒนากิจกรรมละครไปในทิศทางที่ดีขึ้นจากครั้งแรก ดังผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงครั้งที่ 2 ที่มีผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าสอดคล้องทุกกิจกรรม

ตาราง 2 ผลการทดสอบหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	IOC	ความหมาย
1. กิจกรรมพอเพียงคืออะไร	1.เพื่อให้มีความรู้เรื่องความพอเพียง 2.เพื่อให้มีความรู้เรื่องความมีเหตุผลในการใช้จ่ายและการดำเนินชีวิตแบบการยึดหลักความพอเพียง 3.เพื่อให้มีความรู้เรื่องการแบ่งปันผู้อื่น	0.33	ไม่สอดคล้อง
2.กิจกรรมแค้ไหนเรียกพอเพียง กิจกรรม	1.เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาของความฟุ่มเฟือย 2.เพื่อให้สามารถบอกวิธีการประหยัดและรู้จักความพอเพียงในการดำรงชีวิต	0.33	ไม่สอดคล้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	IOC	ความหมาย
3.กิจกรรมพอเพียง และแบ่งปันกิจกรรม	1.เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาจาก ความฟุ่มเฟือย 2.เพื่อให้มีจิตสาธารณะและรู้จัก การแบ่งปันผู้อื่น	0.33	ไม่สอดคล้อง
4.กิจกรรมละคร หรรษากิจกรรม	1.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องของ ละครประเภทต่างๆ 2.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง กระบวนการการสร้างบทละคร 3.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ถึง บทบาทหน้าที่ต่างๆของการสร้าง และการผลิตละคร	0.33	ไม่สอดคล้อง
5.กิจกรรมกิจกรรม สร้างละคร	1.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างบท ละครได้	1.00	สอดคล้อง
6.กิจกรรมละคร หลวงวิจิตรวาทการ	1.เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องการ แสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	IOC	ความหมาย
7.กิจกรรมรำละคร	1.เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ 2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ 3.เพื่อให้ผู้เรียนนำเสนอการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ	1.00	สอดคล้อง
8.กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง	1.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการแสดงละครเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 ผลการทดสอบหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง (ฉบับปรับปรุง)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	(IOC)	ความหมาย
1.กิจกรรมสื่อละคร	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง รูปแบบการแสดง เอกลักษณะของการแสดง	1.00	สอดคล้อง
2.กิจกรรมกับดักม้ายา	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจประเด็นปัญหาเรื่องความพุ่มเพื่อย	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	(IOC)	ความหมาย
3.กิจกรรมนันทนาการ ละคร	เพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจ องค์ประกอบของละครและการสร้าง บทละคร	1.00	สอดคล้อง
4.กิจกรรมนันทนาการ ละคร	เพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจ องค์ประกอบของละครและสามารถ สร้างบทละครโดยมีเนื้อหาเรื่อง ความพอเพียง	1.00	สอดคล้อง
5.กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง	เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางการแสดง ละครหลวงวิจิตรวาทการและ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิด ประโยชน์	1.00	สอดคล้อง
6.กิจกรรมเรียงรำ ละครพอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะทางการแสดง มาใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตร วาทการและสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	1.00	สอดคล้อง
7.กิจกรรมรำละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนทำงานในรูปแบบการ แสดงละครและเข้าใจการลงมือ ปฏิบัติ	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	(IOC)	ความหมาย
8.กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการ แสดงออกในรูปแบบละครหลวง วิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยม ด้านความพอเพียง	1.00	สอดคล้อง
9 .กิจกรรมหรรษา การแสดงละคร พอเพียง	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการ แสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อ ส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง	1.00	สอดคล้อง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบ
หาค่าความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกิจกรรมละครกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ค่านิยมด้านความพอเพียง ตามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00
สรุปได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อ
ส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงมีความสอดคล้องกัน

เมื่อผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำ
รูปแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงไป
ทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.การศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อ
ส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

2.1 การดำเนินกิจกรรม

1.ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานทางโรงเรียนเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อ
ขออนุญาตผู้บริหารในการลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมในรายวิชานาฏศิลป์ และชี้แจงครูประจำชั้น
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของรูปแบบกิจกรรมของ
งานวิจัย

2.ผู้วิจัยนำกิจกรรมละครไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน โดยเริ่มจากการที่แจกรูปแบบงานวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบและแจกเอกสารคำชี้แจงรวมถึงหนังสือยินยอมการทำวิจัยในมนุษย์เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบถึงรายละเอียดและการดำเนินงานวิจัย

3.การดำเนินกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง มีกิจกรรมทั้งหมดจำนวน 9 ครั้ง ดำเนินกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ซึ่งมีลักษณะกิจกรรมดังต่อไปนี้

กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสื่อละคร ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 น. ที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง รูปแบบการแสดงต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ผู้วิจัยได้เริ่มการดำเนินกิจกรรมจากการเรียนการสอนภายในห้องเรียนโดยเริ่มจากกิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยให้ผู้เรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม จากนั้นให้นักเรียนคนแรกพูดชื่อวรรณคดีไทยที่รู้จักและคนที่ 2 ทวนซ้ำและพูดชื่อวรรณคดีไทยของตนเองทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รู้จักชื่อวรรณคดีไทยให้มากที่สุด ซึ่งกิจกรรมนี้นักเรียนบางคนไม่สามารถบอกชื่อวรรณคดีไทยต่อจากเพื่อนได้ จากนั้นผู้วิจัยจึงเริ่มการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการละครเพื่อการศึกษา(Theater in education) เรื่องการค้นหาและลงมือทำ และสอบถามถึงละครหลวงวิจิตรวาทการและลักษณะเด่นของละคร และพร้อมกับเปิดภาพการแสดงให้ชมและให้ทายชื่อเรื่องของละคร มีนักเรียนบางคนรู้จักและตอบได้ จากนั้นผู้วิจัยได้อธิบายประวัติของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการว่าเกิดขึ้นจากการที่ประเทศชาติกำลังต่อสู้จากการล่าอาณานิคมและหนทางในการปกป้องประเทศชาติคือการใช้ลัทธินิยม และลัทธิชาตินิยมที่หลวงวิจิตรใช้คือการปลุกต้นรักให้คนไทยเกิดความรักชาติและสิ่งที่จะเข้าถึงประชาชนมากที่สุดคือการใช้เพลงและละคร เพลงที่ใช้จะเป็นเพลงสั้นๆ เน้นให้เกิดการจำในเรื่องที่ต้องการจะปลูกฝัง อีกทั้งรูปแบบและลักษณะของการแสดงละครว่าประเภทนี้มีลักษณะกำแบคือมีการรำที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนประโยชน์ของละครหลวงวิจิตรเพื่อปลูกฝังค่านิยม และการนำเอาละครหลวงวิจิตรมาใช้ก็นำเอารูปแบบการแสดงมานำเสนอและสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความฟุ่มเฟือยและร่วมกันปลูกฝังค่านิยมด้านความพอเพียง โดยในช่วงท้ายกิจกรรมผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนร่วมกันประเมินองค์ความรู้

ผ่านผังความคิด (My mapping) เพื่อประเมินความรู้เรื่องประวัติของละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง และรูปแบบการแสดง กลุ่มตัวอย่างได้มีการแสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE
2	“ละครหลวงวิจิตรดีจังเลยคะ หนูไม่เคยรู้ว่าละครหลวงวิจิตรเขาสามารถทำให้คนรักชาติได้” “นี่คือที่มาของพวกเพลงปลุกใจที่เราร้องกันมาใช่ไหมคะ” ซึ่งในกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา(Theater in education) ผู้วิจัยได้นำกระบวนการเรื่องการค้นหาและลงมือทำมาเป็นแนวทางในการให้กลุ่มตัวอย่างร่วมแสดงความคิดเห็นและบอกได้ถึงการนำละครไปใช้เพื่อช่วยส่งเสริมความพอเพียง
3	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ
4	“ครูคะ หนูคิดว่าละครหลวงวิจิตรน่าจะส่งเสริมความพอเพียงได้คะ เราก็ช่วยกันแต่งเพลง เหมือนเพลงเราสู้ใจครู ทุกวันนี้หนูยังร้องเพลงได้อยู่เลย” “ทำว่าเขาดูง่ายนะคะ พวกเราน่าจะทำได้คะ” กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมา รูปแบบ ลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อนำไปใช้ในการแสดงละคร และร่วมกันค้นหาการปลูกฝังความพอเพียง

ผลการดำเนินการศึกษากิจกรรม

ภาพประกอบ 2 การร่วมแสดงความคิดเห็น

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 3 การสรุปความรู้ในรูปแบบ My mapping

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสื่อละคร	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ➢ มีนักเรียนที่รู้จักการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 33.327 ➢ มีนักเรียนที่เคยได้ยินชื่อละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 55.545	ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างและพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี รวมถึงให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดีในการตอบคำถามและร่วมแสดงความคิดเห็นและจากแบบ

สรุปกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสื่อละคร	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
มีนักเรียนที่ไม่รู้จักการแสดงละคร หลวงวิจิตรวาท คิดเป็นร้อยละ 11.109	ประเมินกิจกรรมที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจประวัติความเป็นมา ลักษณะเด่นของการแสดงและรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการมากขึ้น หลังจากได้สรุปความรู้ออกมาได้รูปแบบของ My Mapping ➢ มีนักเรียนที่รู้จักการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 100 ➢ มีนักเรียนที่เคยได้ยินชื่อละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 100 ➢ ไม่มีนักเรียนที่ไม่รู้จักการแสดงละครหลวงวิจิตรวาท ภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง รูปแบบการแสดงต่างๆ ได้ดี

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกับดักมாயา ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจประเด็นปัญหาเรื่องความรักชาติในปัจจุบัน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยได้เริ่มเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมซึ่งให้นักเรียนจับคู่และมีคนอยู่ตรงกลาง 1 คนและให้วิ่งเปลี่ยนคู่ไปเรื่อยๆ หากเปลี่ยนได้แล้วให้บอกสิ่งของที่ถือเป็นความฟุ่มเฟือยมา 1 อย่าง ดำเนินกิจกรรมละลายพฤติกรรมประมาณ 5 นาที นักเรียนสามารถบอกสิ่งของฟุ่มเฟือยได้อย่างมากมาย

- จากนั้นผู้วิจัยเริ่มดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา(Theater in education) การให้ความรู้ในประเด็นปัญหา ระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหาเรื่องความรักชาติในปัจจุบันและที่มาของความฟุ่มเฟือย โดยให้นักเรียนร่วมประเมินจากสิ่งของใกล้ตัวคือของในกระเป๋านักเรียนว่ามีอะไรที่ถือว่าเป็นสิ่งของฟุ่มเฟือยโดยให้เรียงจาก

น้อยไปหามากที่สุด สอบถามการใช้จ่ายของนักเรียนในชีวิตประจำวัน สิ่งของที่เป็นปัจจัยความฟุ่มเฟือยในปัจจุบัน และผู้วิจัยได้เปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องของความฟุ่มเฟือยให้นักเรียนชม เพราะความฟุ่มเฟือยในปัจจุบันถือเป็นปัญหาระดับชาติสำหรับเด็กและเยาวชน ดังนั้นเพื่อเป็นการแสดงความรักชาติในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ นักเรียนจึงต้องร่วมกันหาทางแก้ปัญหาและขจัดความฟุ่มเฟือยโดยร่วมกันวิเคราะห์สิ่งที่ได้ชมและร่วมกันหาวิธีการแก้ไขความฟุ่มเฟือยเพื่อเป็นการแสดงความรักชาติในปัจจุบัน ซึ่งนักเรียนสามารถบอกวิธีการแก้ไขความฟุ่มเฟือยได้อย่างหลากหลาย เช่น งดกินของแพง งดการดูคอนเสิร์ต งดการเลี้ยงขนมรุ่นพี่ เป็นต้น จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน เพื่ออภิปรายต้นตอของปัญหาความฟุ่มเฟือยและหาทางแก้ไขพร้อมส่งเสริมให้ผู้อื่นมีความพอเพียงในตนเอง ซึ่งแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือยดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE “หนูคิดว่าไม่ควรซื้อของแพงเกินตัว” “กลับไปกินข้าวที่บ้าน ไม่กินของนอกบ้าน” “ซื้ออาหารกินเท่าที่จำเป็น ไม่ซื้อเยอะ เปลืองเงิน”
2	“พวกหนูคิดว่าเราควรพอใจในสิ่งที่มี” “ไม่ซื้อปากกาแพง ซื้อเฉพาะปากกาที่อยากได้”
3	“ไม่ทำตามเพื่อน ไม่ทำตามดาราใน IG” “ไม่ซื้อกระเป๋า รองเท้า นาฬิกา ตามแฟชั่น”
4	“ถ้าไม่เดือดร้อนคนอื่น การซื้อของแพงก็ไม่ใช่ว่าปัญหา” “ใช้รถไฟฟ้าแทนการให้พ่อแม่ไปส่งค่ะ”
5	“ไม่ต้องกินของแพงๆ งดกินขนมไข่มุก เปลี่ยนจากน้ำหวานๆ เป็นน้ำเปล่า” “ตอนเย็นไม่ต้องออกไปเที่ยว เที่ยวเฉพาะเสาร์อาทิตย์” กลุ่มตัวอย่างได้มีการระดมความคิดในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาเรื่องความฟุ่มเฟือยที่ถือเป็นปัญหาของประเทศในเวลานี้ ซึ่งแต่ละกลุ่มได้บอกถึงวิธีการแก้ปัญหา และการลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยลง โดยกลุ่มตัวอย่างเข้าใจปัญหาและสามารถบอกถึงการแก้ไขได้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
6	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “ช่วยกันส่งเสริมและรณรงค์ให้คนรู้จักเก็บออมและพอเพียง” กลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันระดมสมองในการค้นหาวิธีการแก้ปัญหา ความฟุ่มเฟือยและพร้อมหาทางออกในการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย วิธีประหยัด และการส่งเสริมความพอเพียง

ช่วงท้ายของกิจกรรมผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

ภาพประกอบ 4 การแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหา

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 5 การทำแบบทดสอบวัดค่านิยมความพอเพียง

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกับดักมாயา	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างและสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาความรักชาติในปัจจุบันและกล่าวถึงความฟุ่มเฟือยอย่างน่าสนใจ เช่น ผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าฟุ่มเฟือยมากที่สุด” นักเรียนตอบว่า “บัตรคอนเสิร์ต” รวมถึงปากกาที่มีราคาแพงถึงหลักพัน และกระเป๋าตังค์ที่นักเรียนใช้มีมูลค่าถึงหลักหมื่น กลุ่มตัวอย่างต่างแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย และสิ่งที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นทำให้อยากได้อีกมากก็คือการทำตามแฟชั่น ทำตามดารา หรือเห็นกระแสแฟชั่นจากสื่อโซเชียลต่างๆ เป็นต้น ผู้วิจัยสามารถจำแนกความฟุ่มเฟือยออกเป็น 2 ประเภทคือ ของอุปโภค (ของใช้) และของบริโภค (ของกิน) ➢ ของอุปโภค คิดเป็นร้อยละ 70.35 ➢ ของบริโภค คิดเป็นร้อยละ 29.62	ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาด้านความฟุ่มเฟือย ซึ่งผู้วิจัยสามารถจำแนกการแก้ปัญหาได้ดังนี้ ด้านอุปโภค ➢ ลดการใช้จ่ายไม่ซื้อของแพง คิดเป็นร้อยละ 74 ➢ คิดก่อนซื้อ คิดเป็นร้อยละ 88.8 ➢ เลิกซื้อของ คิดเป็นร้อยละ 55.5 ด้านบริโภค ➢ ลดการใช้จ่ายไม่ซื้อของแพง คิดเป็นร้อยละ 92.5 ➢ คิดก่อนซื้อ คิดเป็นร้อยละ 88.8 ➢ เลิกซื้อของ คิดเป็นร้อยละ 70.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นวิธีแก้ปัญหาคือความฟุ่มเฟือย และแสดงความพอเพียงในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี หลังจากการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบค่านิยมความพอเพียงด้านความพอเพียง (เรื่องความพอประมาณและการแบ่งปัน) เพื่อวัดค่านิยมความพอเพียงของตนเอง และสามารถสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีความฟุ่มเฟือยเกินร้อยละ 60 ทั้งหมด 27 คน

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมนันทนาการละคร ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50

นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่างด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรม โดยให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลมและให้นักเรียนปรบมือเรียงกันไป 1-5 ซึ่งคนที่ 5 จะเป็นคนที่พูดชื่อภาพยนตร์ ทำไปเรื่อยๆ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที

- จากนั้นผู้วิจัยเริ่มดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อนำการระดมสมองรวมความคิดและลงมือทำในการสร้างบทละคร เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร โดยเริ่มจากให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเรื่ององค์ประกอบของละคร โดยผู้วิจัยตั้งคำถามว่า นักเรียนทราบหรือไม่ว่าองค์ประกอบละครมีอะไรบ้าง นักเรียนตอบว่า บทละคร ผู้กำกับ นักแสดง ฉาก เพลง แสงสี เป็นต้น จากนั้นผู้วิจัยได้เรียนเชิญวิทยากรมาบอกความรู้เรื่องการเขียนบทละคร และองค์ประกอบละคร อีกทั้งยังได้ร่วมทำกิจกรรม workshop การแสดง เพื่อฝึกทักษะทางด้านการแสดงโดยใช้นิทานอีสปเป็นข้อกำหนดเพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงและใส่จินตนาการได้เต็มที่ โดยอุปกรณ์ที่นักเรียนใช้ประกอบได้นำเอาสิ่งของที่อยู่ในห้องนาฏศิลป์มาเป็นส่วนประกอบ เช่น แสดงบทอัศวิน นักเรียนก็นำผ้าแดงมาผูกคอและปล่อยชายผ้าไปด้านหลัง หรือแสดงเป็นคนแก่ก็นำไม้เท้ามาประกอบและเดินหลังอพร้อมทำเสียงสั้นๆ เพื่อให้เหมือนคนแก่ เป็นต้น และการกำหนดโครงเรื่องคือการใช้รูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการที่ต้องการปลูกฝังค่านิยมด้านความพอเพียงเพื่อแสดงความรักชาติในปัจจุบัน

- ในช่วงท้ายกิจกรรม ผู้วิจัยได้ให้วิทยากรร่วมประเมินนักเรียนที่ทำกิจกรรม วิทยากรมอบคำชมให้กับนักเรียนว่าเก่งและเรียนรู้ได้รวดเร็ว สำหรับนักเรียนที่ยังรู้สึกเขินอาย วิทยากรได้มอบกำลังใจให้และให้พยายามในด้านการแสดงให้มากขึ้น จากนั้นผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เรื่ององค์ประกอบของละคร คือ โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลง ภาพ และการสร้างบทละคร ซึ่งบทละครที่กลุ่มตัวอย่างสร้างขึ้นจะต้องมีโครงเรื่องเนื้อหาเกี่ยวกับความพอเพียงรู้จักความพอประมาณและการแบ่งปัน ปลูกฝังความคิดในค่านิยมด้านความพอเพียงรู้จักประหยัด รู้จักใช้ ซึ่งรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ ตัวละครจะต้องมีคำพูดที่เชิญชวนให้ผู้ชมนั้นเกิดความพอเพียงในตนเอง รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ และต้องมีบทเพลงและภาพที่สื่อในเรื่องของความพอเพียงด้านความพอประมาณและ

การแบ่งปันให้ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างลงเขียนบทละครเรื่องความพอเพียงในด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE
2	“หนูชอบการทำกิจกรรม workshop ค่ะ วิทยากรให้ความรู้ดีมากเลย ค่ะ”
4	“หนูจะตั้งใจเขียนบทละครแบบที่พี่เขาสอน” “พี่สอนเรื่ององค์ประกอบละครได้เข้าใจมากค่ะ โครงเรื่องละครของพวกหนูจะเป็นฝาแฝด จะได้มีความแตกต่างให้คนดูได้คิดและเปรียบเทียบ อันไหนพุ่มเฟิย อันไหนพอเพียงค่ะ”
5	“กลุ่มหนูจะสร้างบทละครแบบละครสมัยใหม่ แต่งตัวให้ดูแพงๆ เวอร์ๆ จะได้ตรงกับความพุ่มเฟิย และตอนสุดท้ายให้มีบทที่ตัวละครบ้านล้มละลาย และมาคิดได้ตอนสุดท้ายว่าต้องรู้จักความพอเพียง และจะแต่งเพลงตลกๆ ตอนที่ตัวละครเดินออกมา” กลุ่มตัวอย่างได้ระดมสมองในการสร้างบทละคร โดยมีแนวคิดเป็นเรื่องความพอเพียงและกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องขององค์ประกอบของละครที่ต้องมีโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิดของตัวละคร
3	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ
6	“พวกหนูจะช่วยกันเขียนบทแบบละครบุพเพสันนิวาสเพราะเป็นแบบไทยๆ จะได้เหมาะกับรูปแบบละครหลวงวิจิตร” “หนูจะส่งเสริมความพอเพียงในรูปแบบใหม่ คือกลุ่มพวกหนูจะแสดงแบบคนมีเงินที่พอเพียงใช้ชีวิตสมถะ กับคนที่จนแต่พุ่มเฟิยชอบแต่งตัวเพื่อให้นักสนใจ จะได้ให้ผู้ชมเห็นภาพของคนที่ยวยแต่พอเพียงก็ยังมียอยู่” กลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันระดมสมองและรวมพลังความคิดในการออกแบบบทละครที่มีแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องตัวละครที่ต้องมีความแตกต่างกันอย่างสุดขั้วเพื่อให้เห็นถึงความพอเพียงและความพุ่มเฟิย

ภาพประกอบ 6 วิทยากรสอบถามเรื่องการแสดง

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 7 การร่วมทำกิจกรรม Workshop

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมนันทนาการละคร	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามก่อนการดำเนินกิจกรรมเรื่องละคร ว่านักเรียนคนใดชอบการแสดงละครบ้าง มีนักเรียนสนใจเรื่องการแสดง คิดเป็นร้อยละ 74.06 นักเรียนคิดว่าการแสดงละครสามารถช่วยส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงได้หรือไม่ ➢ เห็นด้วย 88.872 ➢ ไม่เห็นด้วย 11.109 และผู้วิจัยสอบถามองค์ความรู้เดิมของกลุ่มตัวอย่างด้านต่างๆ ดังนี้ ➢ องค์ประกอบของละคร คิดเป็นร้อยละ 55 ➢ การสร้างบทละคร คิดเป็นร้อยละ 40	ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างได้พบวิทยากร วิทยากรได้มีการบรรยายหลักการแสดง แนะนำหลักการแสดงและมอบองค์ความรู้ด้านการสร้างงานละคร องค์ประกอบของละคร และได้ร่วมทำกิจกรรม Workshop ทางการแสดงท่าทางการแสดงต่างๆ ผู้วิจัยได้สอบถามความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างในกิจกรรมการ workshop โดยแบ่งแยกออกเป็นหัวข้อการสอบถามต่างๆดังนี้ ➢ ชอบการ workshop คิดเป็นร้อยละ 66.65 ➢ ไม่ชอบการ workshop คิดเป็นร้อยละ 33.32 ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมเรื่องการแสดงท่าทาง การแสดงสีหน้า อารมณ์ หลังจากการทำแบบประเมินกิจกรรมที่3 จากนั้นผู้วิจัยได้ตั้งคำถามเรื่องความเข้าใจในองค์ประกอบของละครคือ โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลง ภาพ และการสร้างบทละครและการสร้างบทละครโดยให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันสรุปความรู้เป็น My mapping และแบ่งองค์ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 เรื่อง ดังนี้ 1.ความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบของละคร คิดเป็นร้อยละ 90 2.ความเข้าใจเรื่องการสร้างบทละคร คิดเป็นร้อยละ 80

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50

นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและสามารถสร้างบทละครโดยมีเนื้อหาเรื่องความพอเพียง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยให้นักเรียนจับคู่กันและจ้องตากันหากใครกระพริบตาก่อนถือว่าแพ้ และฝ่ายที่แพ้ต้องพูดชื่อองค์ประกอบของละครก่อนและสลับกับคู่พูดไปเรื่อยๆ หากเสียงนกหวีดดังขึ้นใครกำลังพูดอยู่ถือว่าแพ้และจะต้องเต้นเพลงไก่อ่าง

- จากนั้นผู้วิจัยเริ่มนำเข้ากิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อนำการระดมสมองรวมความคิดและลงมือทำในการสร้างบทละครที่มีเนื้อหาความพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของละคร โดยผู้วิจัยเริ่มอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของละครโดยมีรายละเอียดของโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ และหลักของการสร้างบทละคร และมีการเปิดภาพและลักษณะของบทละครที่ดีเรื่องบุพเพสันนิวาสให้นักเรียนได้ดูพร้อมอธิบายเรื่องการให้ความคิดในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรคือการเจรจาของตัวละครที่จะต้องปลุกฝังในเรื่องพอเพียง ดังนั้นตัวละครเอกของเรื่องจึงจะต้องเป็นผู้ที่มีความพอประมาณและรู้จักการแบ่งปันเพื่อปลุกฝังให้เกิดค่านิยมความพอเพียงกับผู้ที่ได้ชมการแสดงและมีการเพิ่มเรื่องราวให้น่าสนใจด้วยตัวละครที่มีความพุ่มเฟิยเพื่อให้เห็นการเปรียบเทียบ และมีตัวละครที่เป็นแนวตลก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีการออกแบบให้ตัวละครเป็นฝาแฝดกันคือคนหนึ่งพุ่มเฟิย คนหนึ่งพอเพียง และร่วมกันวิเคราะห์ถึงรูปแบบวิธีการใส่ความคำพูดให้ตัวละครพูดถึงเรื่องความพอเพียง กลุ่มตัวอย่างจึงได้ร่วมกันคิดและคิดสรรหาคำพูดที่เหมาะสมมาใช้ในบทละคร อีกทั้งยังเป็นการให้ความรู้เรื่องรูปแบบการแต่งกายของละครหลวงวิจิตรที่ผู้แสดงจะต้องแต่งกายตามยุคสมัย

- จากนั้นให้นักเรียนทั้งห้องแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆกัน เพื่อเริ่มการฝึกเขียนบทละครโดยกำหนดให้มีหัวข้อ “การส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง” ลงในกระดาษ A4 จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างนำเสนองานหน้าชั้นเรียน และผู้วิจัยคอยชี้แนะและปรับแก้รูปแบบของบทละครให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	“พวกหนูสร้างบทละครโดยจะเน้นเรื่องความพอประมาณ นำโครงเรื่องของละครเรื่องบุพเพสันนิวาสและจะแต่งเพลงแบบใช้ทำนองบุพเพสันนิวาสด้วย จะทำให้คนรู้สึกชินกับทำนองเพลงอีกอย่างจะได้เข้ากับรูปแบบของละคร หลวงวิจิตรวาทการที่ต้องมีการร้องการรำ และจะได้แต่งกายชุดไทยด้วย” แนวคิดของกระบวนการ TIE กลุ่มตัวอย่างได้ระดมสมองเพื่อแสดงความคิดเห็นในการสร้างบทละคร และเกิดความรู้ความเข้าใจในการนำองค์ประกอบของละครมาใช้และลงมือในการสร้างบทละครเรื่องความพอประมาณ และปลูกฝังคนดูด้วยการใช้เพลงที่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้แต่งเนื้อเพลงขึ้น แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องการร้องเอง รำเอง และการแต่งกายของละครหลวงวิจิตรวาทการเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน
2	“กลุ่มพวกหนูจะสร้างบทละครโดยจะเน้นเรื่องการแบ่งปันค่ะ คิดโครงเรื่องให้มีตัวละครเป็นพี่น้องกัน คนพี่เป็นคนตระหนี่ คนน้องเป็นคนมีน้ำใจรู้จักแบ่งปัน การแต่งกายจะแต่งชุดไทยเพราะจะย้อนกลับไปในสมัยอยุธยา ให้ตรงกับลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการ การร้องการรำใช้ทำง่ายๆ ตามบท ไม่ต้องรำทุกท่าตามบทค่ะ” แนวคิดของกระบวนการ TIE กลุ่มตัวอย่างได้ระดมสมองเพื่อแสดงความคิดเห็นในการสร้างบทละคร และเกิดความรู้ความเข้าใจในการนำองค์ประกอบของละครมาใช้และลงมือในการสร้างบทละครที่มีโครงเรื่องการแบ่งปัน มีการให้คาแรคเตอร์ตัวละครแบบสองมุม แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องตัวละครที่ต้องมีความแตกต่างกันอย่างสุดขั้ว มีความรักที่อยากจะแบ่งปัน การแต่งกายของตัวละครที่ต้องแต่งตามยุคสมัย และการรำรำแบบกำแบง่ายๆ แบบท่าทางธรรมชาติของตัวละคร

- จากนั้นผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเลือกโครงเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเลือกโครงเรื่องละครบุพเพสันนิวาส ตัวละครให้มีลักษณะเป็นฝาแฝดกัน เพลงที่ใช้แต่งเนื้อเพลงใหม่มีทำนองเพลงบุพเพสันนิวาส การร้องการรำทำไปตามบทที่แต่งขึ้นโดยใช้ทำรำแบบกำแบง่ายๆ เพื่อให้ตรงกับรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ ซึ่งบทละครจะเปิดด้วยการพอบระผาก่อนและจบด้วยการแบ่งปันที่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สร้างบทละครเองโดยการระดมสมองและความคิด สรุปลักษณะของบทละครที่สร้างสรรค์เพื่อให้เหลือโครงเรื่องของบทละครเพียงอย่างเดียว

ภาพประกอบ 8 กลุ่มที่ 1 ร่วมกันสร้างบทละครในหัวข้อความพอบระผาก่อน

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 9 ร่วมกันสร้างบทละครในหัวข้อการแบ่งปัน

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร

ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้สอบถามถึงองค์ประกอบของละครคือโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ และหลักของการสร้างบทละคร ที่วิทยากรมาแนะนำในกิจกรรมครั้งก่อนหน้า จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเนื้อหาที่วิทยากรได้มอบความรู้ไว้ให้กับกลุ่มตัวอย่างและเริ่มดำเนินกิจกรรมต่อไป	จากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 สร้างบทละครเรื่องความพอประมาณ มีทั้งหมด 14 คนกลุ่มที่ 2 สร้างบทละครเรื่อง การแบ่งปัน มีทั้งหมด 13 คน โดยกิจกรรมนี้จะเป็นการเรียนรู้องค์ประกอบของละครโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ และหลักของการสร้างบทละคร กลุ่มตัวอย่างสามารถออกแบบละครได้อย่างดี เช่น การนำโครงเรื่องจากละครดังเรื่องบุพเพสันนิวาสมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานเนื่องจากเป็นละครย้อนยุคทำให้ตัวละครต้องมีการแต่งกายตามยุคสมัยซึ่งตรงกับรูปแบบการแสดงของละครหลวงวิจิตรวาทการ รวมถึงการเขียนบทละครที่จะใช้คำพูดแบบคนโบราณทำให้บทละครมีความน่าสนใจ และกลุ่มตัวอย่างมีการระดมสมองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันตลอดเวลาเพื่อให้บทละครของกลุ่มตนเองออกมาดีที่สุดซึ่งกลุ่มตัวอย่างเริ่มมีความเข้าใจองค์ประกอบของละครและสามารถสร้างบทละครที่มีเนื้อหาความพอเพียงได้ อีกทั้งยังเข้าใจการทำงานมากยิ่งขึ้นและให้ความร่วมมือในการคิดบทละคร หลังการประเมินกิจกรรมที่ 4 กลุ่มตัวอย่างสามารถร่วมกันสรุปผลเรื่ององค์ประกอบละครได้คิดเป็นร้อยละ 88.872

สรุปกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	และกลุ่มตัวอย่างยังร่วมกันแต่งเนื้อเพลงเรื่อง ความพอเพียงโดยใช้ทำนองเพลง บุปผะสนนิवास โดยมีครูด้านดนตรีไทยของ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เป็นผู้ให้ คำปรึกษาในการทำเพลง และมีครู ภาษาไทยช่วยดูคำสัมผัสของเนื้อเพลง โดยการดำเนินการกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการขออนุญาตครูดนตรีและครูภาษาไทยไว้ให้แล้ว ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมให้กับนักเรียนที่ยังไม่เข้าใจองค์ประกอบของละครและให้นักเรียนคนอื่นร่วมกันช่วยอธิบาย สิ่งที่ได้พบคือนักเรียนที่เข้าใจสามารถอธิบายเพื่อนได้อย่างชัดเจนและสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของเพื่อนให้กลับมาสนใจในกิจกรรมได้

เนื้อเพลง พอเพียงแต่พอใจ

ประพันธ์โดย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรึกษา คุณครูวัฒนชัย สุวรรณัง

บรรเลงเพลงโดย นักเรียนและคณะครูดนตรีไทยโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

เศรษฐกิจพอเพียงรวมเสียงปวงชนชาวไทย คำสอนองค์ภูมิพลคือหนทางอันสดใส

ห่างไกลยังเฝ้ารอใกล้กันฉันยิ่งห่วงไหม เลี้ยวมองจันทร์ยิ่งทำให้คิดถึงเธอ

ไม่ว่าอยู่แห่งไหนดังเรามีสายใยผูกพัน ใจไม่เคยเปลี่ยนผันจากความพอเพียง

ฟ้าดินแยกเราเท่าไรไม่ห่าง คำสอนของรัชกาลที่เก้า

เมื่อท่านพร่ำบอกพร่ำสอนเรามาเนิ่นนาน คำสอนของพระมหากษัตริย์

สืบทอดกันไปให้นานเท่านั้น ให้ความพอเพียงสืบสานตลอดกาลนิรันดร์

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น โดยเป่านกหวีด 1 ครั้ง เดิน เป่า 2 ครั้ง หยุด เป่า 3 ครั้ง ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดคำสั่ง เช่น ร้องให้ ให้นักเรียนทำท่าร้องให้โดยไม่ออกเสียง ดีใจโดยไม่ออกเสียง เพื่อต้องการให้นักเรียนมีสมาธิและรู้จักการแสดงท่าทาง

- จากนั้นผู้วิจัยเริ่มนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำเพื่อนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ จากนั้นผู้วิจัยได้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆละ 5 คน เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงเรื่องนาฏยศัพท์และท่ารำที่เคยเรียนรู้มา โดยจะต้องมาแสดงหน้าชั้นเรียน เมื่อนักเรียนแสดงครบทุกกลุ่มแล้วผู้วิจัยได้เริ่มอธิบายเพิ่มเติมและแสดงท่าทางของนาฏยศัพท์ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนปฏิบัติตามที่จะทำเพื่อความถูกต้อง เช่น ตั้งวง (ตั้งวงบนวงกลาง วงล่าง) การจีบ(จีบคว่า จีบหงาย จีบส่งหลัง) การก้าวเท้า เป็นต้น จากนั้นผู้วิจัยได้อธิบายท่าทางพร้อมสาธิตภาษาทำให้นักเรียนได้ดูในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการในเรื่องการรำด้วยท่าทางแบบกำแบคือลักษณะการรำที่ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่าย และผู้แสดงจะต้องรำเองและร้องเพลงที่ตนเองแต่งเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา และให้นักเรียนลองออกแบบท่ารำเอง เช่น บทตัวละครเกศากล่าวว่า “ข้ามิเป็นอันใด” กลุ่มตัวอย่างก็ทำท่าตั้งวงและส่ายมือไปมาเป็นการปฏิเสธ และภาษาท่าของตัวละคร เช่น ท่าตัวเรา ท่าเธอ ท่าดีใจ ท่าเสียใจ ทำยิ้ม ทำกิน ทำเดิน ทำนั่ง เป็นต้น ผู้วิจัยได้มีการสาธิตและให้กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตาม จากนั้นผู้วิจัยลองสร้างบทพร้อมให้นักเรียนลองตีบทการรำด้วยตนเอง พบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ ผู้วิจัยแนะนำการตีบทและรวบรวมคำโดยที่นักเรียนไม่ต้องตีบททุกคำพูดของตัวละคร เช่น บทตัวละครเอิบ กล่าวว่า “โอ้แม่หญิงเจ้าข้าก็พอพวกบ่าวจะสอน แม่หญิงก็อารมณ์มิดีไล่พวกบ่าวหนาเจ้าคะ” ผู้วิจัยได้แสดงท่าทางคุกเข่าคลานไปหาตัวละครแม่หญิงและพูดบทของเอิบ พร้อมแสดงสีหน้าอารมณ์โกรธพร้อมทำภาษาท่า “ไป” เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจการแสดงอารมณ์ในการแสดงละคร

- ในช่วงท้ายของกิจกรรมผู้วิจัยได้ทดสอบนักเรียนโดยการให้นักเรียนปฏิบัติทำร่ำตามคำสั่ง ผลปรากฏว่านักเรียนสามารถปฏิบัติทำร่ำได้ สำหรับคนที่ทำไม่ได้ผู้วิจัยได้ปฏิบัติให้ดูและให้นักเรียนปฏิบัติตามและทดสอบใหม่จนนักเรียนสามารถทำได้ ซึ่งในการแสดงท่าทางมีนักเรียนบางคนที่จะทำระดับมือไม่ถูกต้อง และนักเรียนส่วนหนึ่งร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมนี้ เพื่อสอบถามถึงการเรียนรู้ทักษะทางการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1 3 5	แนวคิดของกระบวนการ TIE “หนูจำทำร่ำได้บางท่าค่ะ ท่าบางท่ายากเกินไป” “หนูต้องไปหัดทำท่านาฏยศัพท์ให้สวดยกว่านี้ค่ะ หนูจะพยายามทำให้ได้ค่ะ” “หนูจะเอาท่าที่ครูสอนไปใช้ในบทละครที่หนูคิดค่ะ” “ทำไหนที่หนูทำไม่ได้ หนูจะถามครูและเพื่อนอีกครั้งค่ะ” กลุ่มตัวอย่างได้รู้จักการลงมือทำลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และรู้จักประเมินและคิดวิเคราะห์ในการนำท่าร่ำต่างไปปรับใช้ และยังได้รู้จักหลักการแสดงออกที่ต้องมีความพยายามในการฝึกฝนเรียนรู้ด้วยตนเองในเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่า
2 4	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “ภาษาท่าทำให้เราเข้าใจบทละครที่จะสื่อออกไปมากขึ้นค่ะ” “หากพวกเราจำบทได้ เราก็พูดบท เราก็จะจำนิดเดียว” กลุ่มตัวอย่างนำแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องการรำ การร้องด้วยตนเองและการพูดบทละครตัวละครก็ต้องเป็นคนพูดเอง การเจรจาของตัวละคร การสื่อสารของตัวละครที่ผู้แสดงจะต้องเข้าใจและแสดงออกให้ได้

ภาพประกอบ 10 การเรียนรู้นาฏยศัพท์

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 11 การเรียนรู้ภาษาท่า

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง

ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้สอบถามเรื่องการแสดงท่าทาง ด้านนาฏศิลป์ไทย นาฏยศัพท์ (การจับ การตั้ง วง กระดกเท้า กระทุ้งเท้า) ผู้วิจัยสามารถ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ ➢ กลุ่มที่ปฏิบัติท่าทางได้คิดเป็นร้อยละ 77.76 ➢ กลุ่มที่ปฏิบัติท่าทางได้บางท่าคิดเป็น ร้อยละ 22.21 ภาษาท่า (ท่าดีใจ ท่าเสียใจ ท่ายิ้ม ท่า โกรธ) ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ปฏิบัติท่าทางได้คิดเป็นร้อยละ 55.31 ➢ กลุ่มที่ทำปฏิบัติท่าทางได้บางท่าคิด เป็นร้อยละ 33.32	ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้นาฏยศัพท์ และภาษาท่าเพื่อนำไปใช้ในการแสดงละคร หลวงวิจิตรวาทการ โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถ เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสามารถแสดงออกมา ได้อย่างดี โดยผู้วิจัยได้อธิบาย บรรยาย พร้อม แนะนำเทคนิคการจำท่าทางให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการประเมินผู้วิจัยได้พูดชี้ท่ารำและให้ กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติตามเพื่อเป็นการทดสอบว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจมากเพียงใด ซึ่งกิจกรรมนี้ เป็นการเรียนรู้รูปแบบการแสดงละครหลวง วิจิตรวาทการเรื่องการรำรำ ผู้แสดงจะต้องฝึก การร้องเอง และรำเอง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาในเรื่องการร้องเพลงซึ่งขาดความมั่นใจ และบางคนยังไม่กล้าแสดงออก และเริ่มแสดง อาการไม่ให้ความร่วมมือ เมื่อสอบถามเด็กคน หนึ่งตอบว่า “หนูคิดว่าการรำและร้องไปด้วยมัน ยาก หนูคิดว่าหนูทำไม่ได้” ดังนั้นผู้วิจัยจึง ค่อยๆ แก่ไขสถานการณ์ด้วยการอธิบายถึง รูปแบบการแสดงของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ ผู้แสดงจะต้องร้องเองรำเอง และให้ร้องด้วย ความรู้สึกจากภายใน เพราะนักเรียนคือผู้แสดง ที่จะต้องนำเอาความรู้ในเรื่องความพอเพียงที่ ได้รับไปปลูกฝังค่านิยมและส่งเสริมความ พอเพียงให้กับผู้ชม ดังนั้นแล้วก่อนที่จะนักเรียนจะ ไปแสดงให้คนอื่นได้รับชมนักเรียนจะต้องมี ความเข้าใจในเรื่องการรำ การร้องและเนื้อหา

สรุปกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	ของบทละครที่ต้องการปลูกฝังความพอเพียงก่อน ซึ่งการประเมินกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มการเรียนรู้ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้ดังนี้ ➢ เรื่องนาฏยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 88.87 ➢ เรื่องภาษาท่า คิดเป็นร้อยละ 74.06 ผู้วิจัยได้ประเมินเบื้องต้นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมต่อไปได้

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรียงรำ ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะทางการแสดงมาใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยให้ผู้เรียนเริ่มเดินไปรอบๆห้อง จากนั้นเมื่อเสียงนกหวีดดังขึ้นให้นักเรียนพูดกับคนทางขวาว่า อุบาทว์ และพูดกับคนฝั่งซ้ายว่า รักนะ ดำเนินกิจกรรมนี้ประมาณ 5 นาที จากนั้นให้นักเรียนนั่งลงล้อมเป็นวงกลม

- ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ โดยผู้วิจัยอธิบายรูปแบบการดำเนินงานของละครที่จะต้องหาผู้กำกับนักแสดง ฝ่ายดูแลเสื้อผ้า การแต่งหน้า จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มการทำงานด้วยตนเอง โดยให้เลือกจากความสมัครใจซึ่งนักเรียนสามารถเลือกได้อย่างลงตัวไม่มีปัญหาการแบ่งกลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยได้นำบทละครที่นักเรียนร่วมกันสร้างขึ้นมาแบ่งแยกตัวละครว่านักเรียนคนใดจะรับบทบาทอะไรซึ่งนักเรียนที่เป็นผู้กำกับเป็นคนเลือกนักแสดงด้วยตนเอง และมีนักเรียนบางคนที่รู้สึกไม่พอใจในการเลือกให้รับบทเป็นคนใช้ ผู้วิจัยจึงสอบถามความสมัครใจว่าอยากรับบทเป็นอะไร นักเรียนคนดังกล่าวตอบว่าอยากรับบทเป็นเพื่อนนางเอกเพราะตนเองมีความสนิทสนมกับทางคน

ที่ได้รับบทเป็นนางเอก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ลองปรึกษากับนักเรียนที่เป็นผู้กำกับว่าจะสามารถปรับเปลี่ยนได้หรือไม่ ผู้กำกับกล่าวว่าบทเพื่อนนางเอกมีคนที่เหมาะสมกว่าเนื่องด้วยรูปร่างและท่าทางของการแสดงมีความกล้าแสดงมากกว่า เมื่อนักเรียนคนดังกล่าวได้รับฟังก็เสียใจไปสักพักและบอกว่า “ไม่เป็นไรให้รับบทอะไรก็ได้เพราะได้แสดงเหมือนกัน” ผู้วิจัยจึงได้อธิบายความสำคัญของตัวละครทุกตัวว่านักแสดงบนเวทีทุกคนที่ไปยืนอยู่บนเวทีนั้นมีความสำคัญทุกคน จะขาดคนใดคนหนึ่งไปไม่ได้ เพราะหากขาดคนใดคนหนึ่งไป ละครเรื่องนั้นก็อาจจะขาดความสมบูรณ์ของละครได้ หลังจากนั้นผู้กำกับก็ได้เดินเข้าไปถามเพื่อนและพูดคุยกัน นักเรียนคนดังกล่าวก็เข้าใจและยอมรับบทคนใช้ ซึ่งในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการบทบาทของตัวละครทุกตัวมีความสำคัญทั้งหมด เพราะทุกตัวละครมีส่วนร่วมในการเจรจา การปลุกฝั่งค่านิยมทั้งทางตรงและทางอ้อม

- ช่วงท้ายของกิจกรรมผู้วิจัยได้สอบถามนักเรียนเรื่องหน้าที่และบทบาทของตนเองโดย ให้นักเรียนชี้แจงการทำหน้าที่ของตนเอง โดยยื่นหน้าชั้นเรียนและแยกเป็นกลุ่มของการดำเนินงาน และกลุ่มตัวอย่างบางส่วนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE “การแบ่งหน้าที่การทำงานที่ชัดเจนจะช่วยให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น” “หนูดีใจที่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับ หนูจะตั้งใจทำให้ดีที่สุด เพราะต้องการร่วมส่งเสริมความพอเพียง”
2	“เราอยากอยู่ฝ่ายฟุ่มเฟือย เราอยากแสดงบทที่ต้องพูดเยอะๆ” “หนูดีใจที่ได้รับเป็นนางเอก และจะตั้งใจเล่นให้ดี” กลุ่มตัวอย่างได้รู้จักการลงมือทำในการแบ่งแยกหน้าที่การทำงาน รู้จักการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และยังรู้จักการนำทักษะทางการแสดงที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
3	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “หนูอยากเล่นบทอื่น ที่ไม่ใช่บทคนรับใช้ค่ะ หนูกลัวเพื่อนที่มาดูจะล้อ” “หนูดีใจที่ได้รับเป็นนางเอก และจะตั้งใจเล่นให้ดี” “ดีใจที่ได้อยู่ฝ่ายเครื่องแต่งกาย เพราะอยากมีส่วนร่วมออกแบบการแต่งตัวของนักแสดง” กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องตัวละคร การเจรจาของตัวละคร และความสำคัญในบทบาทของตัวละครมาแสดงความคิดเห็นต่อกัน อาจจะมีทัศนคติในแง่ลบเรื่องบทบาทที่ได้รับแต่กลุ่มตัวอย่างก็ได้มีการปรับมุมมองในเรื่องนั้นทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ถึงความสำคัญของตัวละครทุกตัวในบทละคร อีกทั้งการแต่งกายกลุ่มตัวอย่างได้แต่งกายตามยุคสมัย ทำให้ได้เรียนรู้ถึงการแต่งกายชุดไทย วิธีใส่ และการมีส่วนร่วมในการเลือกสีของชุดแสดง

ภาพประกอบ 12 การแบ่งหน้าที่การทำงาน

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 13 ผู้กำกับที่ได้รับเลือกกำลังวางแผนการดำเนินงาน

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรีงรำ	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาท่าท่ายังจำข้อมูลได้หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตอบว่า ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้บรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงานในองค์กรรวม การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง	ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งการทำงานและเริ่มวางแผนการทำงานโดยแบ่งเป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้ ➢ ผู้กำกับ ➢ ผู้ช่วยผู้กำกับ ➢ ฝ่ายนักแสดง ➢ ฝ่ายเสื้อผ้าและแต่งหน้า และแบ่งหน้าที่ในบทรละครรวมถึงศึกษาบทรละครที่ได้รับจากการคัดเลือก โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินการเลือกด้วยตนเอง ว่าใครควรได้รับบทบาทใดในเรื่องที่นักเรียนได้คิดบทละครเรื่องพอเพียง หลังจากการประเมินกิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรีงรำ สามารถแบ่งตัวละครฝ่ายต่างๆ ได้ดังนี้

สรุปกิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรีงรำ	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	➢ ฝ่ายตัวละครพอเพียง ➢ ฝ่ายตัวละครพุ่มเฟิอย ➢ ฝ่ายตัวประกอบ โดยในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการได้นำรูปแบบบทบาทของละครมาจำแนกให้กับนักเรียนซึ่งนักเรียนคนที่เป็นผู้กำกับเป็นผู้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างทุกคนร่วมแสดงในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมรำละคร ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนทำงานในรูปแบบการแสดงละครและเข้าใจการลงมือปฏิบัติ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยได้เริ่มกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยให้นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ เท่าๆกันและให้ตัวแทนกลุ่มดูบัตรภาพ และนำมาท่ายเพื่อนด้วยท่าทางและคำพูดโดยห้ามพูดคำที่อยู่ในภาพ กลุ่มไหนได้คะแนนเยอะที่สุดชนะ
- จากนั้นผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำในการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ ซึ่งในกิจกรรมครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะได้ร่วมกันฝึกซ้อมการเข้าคิวของนักแสดง และการเข้าบทละคร โดยการนำท่ารามาใช้ในบทละครต่างๆ นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดง และมีผู้กำกับช่วยเหลือในการนำท่ารำต่างๆมาประยุกต์ใช้ อีกทั้งผู้กำกับยังทำหน้าที่ในการฝึกซ้อมและบอกคิวนักแสดงทุกคน โดยที่ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำผู้กำกับ ซึ่งนักแสดงทุกคนมีความตั้งใจในการฝึกซ้อมร่วมกันอย่างมาก ทุกคนต่างท้อบทและพยายามจำบทของตนเองให้ได้ อาจจะมีนักเรียนบางคนที่ยังจำไม่ได้และยังคงดูบทตลอดเวลาในการพูด บางคนลืมนำบทมาผู้กำกับก็พูดบทให้ฟังและให้นักแสดงพูดตาม ผู้กำกับยังได้บอกกับเพื่อนๆว่าจุดประสงค์ของพวกเราคือการปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง เราจะต้องเป็นสื่อกลาง

ในปลูกฝังค่านิยมนี้ โดยที่ผู้วิจัยชี้แนะในการใส่อารมณ์ในการแสดงเพื่อเพิ่มอรรถรสในการชม อีกทั้งยังเพื่อเพิ่มความมั่นใจในตนเองของนักเรียนทุกคน ในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการได้นำหลักของการร้องเอง รำเอง และการเจรจาใช้เพื่อเป็นแนวทางในกำหนดรูปแบบการแสดง และเริ่มมีการวางแผนเรื่องการแต่งกายของตัวละครที่นักเรียนออกแบบบทละครให้อยู่ในยุคสมัยอยุธยา นักเรียนคนหนึ่งกล่าวว่า “การแต่งกายจะแต่งเป็นชุดไทย แบบง่ายๆ คือ นุ่งโจง ห่มสไบ และหากตัวละครที่โดดเด่นก็ใส่เครื่องประดับได้” นักเรียนอีกคนกล่าวว่า “ถ้าอย่างนั้น คนที่รับบทพอเพียงก็ไม่ต้องใส่เครื่องประดับ จะได้แบ่งแยกชัดเจนว่าเป็นฝั่งพอเพียง” และกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมแสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE ผู้กำกับกล่าวว่า “เพื่อนๆ ต้องเล่นตามอารมณ์มากกว่านี้นะ ท่องบทกันด้วย อย่าเล่นกันเยอะ ตั้งใจกันหน่อยนะเพื่อน” “และคนที่เป็นคนพูดเรื่องพอเพียงตอนจบอะ ให้ไปท่องให้ได้นะ เราอยากให้พูดแบบไม่ต้องดูบท” “คนที่เล่นเป็นตัวตลก อย่าหลุดพูดคำหยาบนะ” กลุ่มตัวอย่างได้นำกระบวนการเรื่องการลงมือปฏิบัติในการทำงานและแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการท่องจำบท และผู้กำกับทำหน้าที่อย่างดีในการวางแผนการทำงาน และการตักเตือนเพื่อนในการทำงาน

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
2	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “หนูเห็นด้วยค่ะ หากตัวละครตัวไหนรวยๆ ก็ให้ใส่เครื่องประดับด้วย จะได้ยิ่งดูรวยเยอะๆ” “หนูเห็นด้วยค่ะ จะได้ดูแตกต่างกันกับคนที่รู้จักพอเพียง เพราะถ้าพอเพียงไม่ต้องใส่เครื่องประดับก็ได้” “ทำร้ายบางท่าก็ไม่ต้องตีบทค่ะ เพราะเราก็พูดบทแทน ผู้ชมจะเข้าใจได้ง่ายกว่า” “ต้องตั้งใจมากกว่านี้นะเพื่อน เราต้องร้องเอง รำเอง ถ้าเราทำไม่ได้และคนดูจะเข้าใจได้ไง” “กลุ่มที่รำเพลงพอเพียงแต่ออกเจ้า ควรจะร้องเพลงด้วยดีไหม จะได้เหมือนกับเราด้วยกันรณรงค์ส่งเสริมคนดูไปในตัว เหมือนพวกเพลงที่เราดูในตัวอย่าง พวกเธอก็รำไปด้วย ร้องไปด้วยเลย” “เราควรแต่งกายด้วยชุดไทยค่ะ เช่นใส่โจงกระเบน ห่มสไบ แบบง่ายๆ จะได้ตรงกับรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ” กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวคิดละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องตัวละครโดยการร่วมกันวิเคราะห์ในการแต่งกายตามบทบาทด้วยชุดไทยตามยุคสมัย และการร้องเอง รำเองของตัวละครตามบทละครด้วยท่ารำง่ายๆ ด้วยท่าทางธรรมชาติสง่างาม

- ช่วงท้ายของกิจกรรมผู้วิจัยได้ให้นักเรียนมานั่งล้อมกันเป็นวงกลมเพื่ออภิปรายถึงการซ้อมการแสดงที่ผ่านมาว่าควรปรับปรุงตรงส่วนใด โดยผู้กำกับทำหน้าที่ในการชี้แจงถึงข้อบกพร่องต่างๆ เช่น การอ่านบทขณะแสดง การยังไม่ใส่อารมณ์ในการแสดง รวมถึงยังมีเพื่อนบางคนเล่นกัน บางคนยังหัวเราะในขณะที่เป็นบทโศกเศร้า จากนั้นผู้วิจัยได้สรุปกิจกรรมโดยการให้นักเรียนนำเสนอการแสดงละคร

ภาพประกอบ 14 การเตรียมความพร้อมในชั้นการแสดงผล

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

ภาพประกอบ 15 การชี้แจงการแสดงผลละคร

ที่มา: อาจารย์ พูนเกษม, 2561

สรุปกิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการแสดง

ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อให้เตรียมพร้อมในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียมพร้อมในการเรียนรู้ทำงานในรูปแบบการแสดงละครและเข้าใจการลงมือปฏิบัติ	ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันวิเคราะห์บทละคร และนำท่ารำที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการตามบทละครที่ได้รับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและใส่ท่ารำตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการในการนำบทบาทในบทละครให้ผู้แสดงได้ร้องเองรำเอง

สรุปกิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการแสดง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	ผู้เรียนแบ่งหน้าที่การทำงาน รวมถึงการแบ่งตัวละครที่ได้รับบทบาททางการแสดงและร่วมกันคิดทำรำประกอบการแสดงละครในท่วงท่าต่างๆ สรุปการประเมินกิจกรรมที่ 7 กิจกรรมการแสดง ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และแยกออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้ ➢ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจและสามารถนำท่าทางมาประยุกต์ใช้เองได้ คิดเป็นร้อยละ 74.06 ➢ กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เข้าใจในการนำท่ารำมาประยุกต์ใช้ คิดเป็นร้อยละ 25.92 ดังนั้น ในกลุ่มตัวอย่างที่ยังคงไม่เข้าใจ ผู้วิจัยได้อธิบายท่ารำเพิ่มเติม สาธิตท่าทางและแนะนำการนำท่าทางมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในรูปแบบการแสดงมากขึ้น อีกทั้งในการลงมือปฏิบัติกลุ่มตัวอย่างจะแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ให้รู้สึกเกรงในการแสดงออก จากนั้นผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทดลองปฏิบัติอีกครั้ง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้น และเข้าใจรูปแบบการแสดงมากขึ้น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้องละครพอเพียง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการแสดงออกในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยได้เริ่มกิจกรรมด้วยกิจกรรมละลายพฤติกรรมโดยให้นักเรียนยืนล้อมเป็นวงกลม และมีตัวแทนถือบัตรคำ 5 เรื่อง คือ เลือดสุพรรณ เจ้าหญิงแสนหวี คีตกกลาง บางระจัน ราชมนู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเลือกจะไปอยู่กับบัตรคำใด และเมื่อนักเรียนเลือกได้แล้ว ครูจะเป็นผู้จับฉลากหาคำหากเปิดได้บัตรคำใด เช่น เลือดสุพรรณ กลุ่มเลือดสุพรรณจะต้องพากันพ้องและร้องเพลงเพื่อไปหากกลุ่มใหม่อยู่ ทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนเหลือเพียงกลุ่มสุดท้าย จึงถือว่าเป็นผู้ชนะและเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้

- ผู้วิจัยได้เริ่มกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำในการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ และรู้จักการระดมสมองเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยกิจกรรมนี้จะเป็นเหมือนการซ้อมใหญ่การแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ผู้กำกับดูแลกลุ่มตัวอย่างในการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบงานและร่วมถึงผู้กำกับดูแลการซ้อมรำ นำรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องร้องเอง รำเอง การเจรจาในบทละครของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมตัวและการรำเริ่มดำเนินออกมาในรูปแบบการซ้อมย่อย นักเรียนมีความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นในการออกแบบท่ารำประกอบเพลงพอเพียงแต่อย่างใดที่นักเรียนเป็นผู้ออกแบบ ซึ่งมีนักเรียนที่เป็นผู้นำในการคิดท่าและนักเรียนที่มีความรู้ด้านนาฏศิลป์คือนักเรียนที่เรียนในชุมนุมนาฏศิลป์ นักเรียนก็ได้บอกท่ารำกับเพื่อนและให้เพื่อนได้ทำตามท่าตาม และมีนักเรียนบางคนทำไม่ทัน นักเรียนก็สอนและมีการปรับท่าทำให้ง่ายขึ้นเช่น การหมุนตัวที่ยาก ก็เปลี่ยนเป็นการเดินตะเฒ่าเพื่อให้เข้ากับจังหวะเพลง และการเข้าคิวในบทละครของนักแสดงทุกคนมีนักเรียนที่เป็นผู้กำกับได้เป็นผู้จัดคิวและร่วมบอกตำแหน่งในการยืนของตัวละคร กลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE ผู้กำกับ “ทุกคนเข้าที่และดูคิวเข้าฉากด้วยนะ รอฟังให้ดนตรีจบและตัวละครแรกออกเลยนะ” “อยากให้คนที่เล่นเป็น เจียม กับ เหมือน เข้าฉากเร็วกว่านี้และดึงหน้าเศร้านี้เวลานี้เวลาโดนดู” “เพื่อนๆที่ร้องเพลงพอเพียงแต่ขอเจ้าอะ ร้องเพลงด้วยนะ บางคนยังไม่ร้องเลย” “ครั้งนี้ซ้อมย่อย เราอยากให้ทุกคน ตั้งใจกว่านี้นะ เพราะอีกแค่ 2 ครั้งเราก็จะจริงกันแล้วนะ” ผู้กำกับ “ช่วงที่เป็นการแบ่งปันต้องรอเปิดเพลงก่อนและออกมาเลยนะ” กลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่ของตนเองโดยการลงมือทำด้วยตนเอง และรู้จักการนำหลักในการแสดงมาปรับใช้ และผู้กำกับทำหน้าที่ในการจัดการนักแสดงทุกคน ซึ่งองค์ประกอบของละครผู้กำกับมีความสำคัญอย่างมากเพื่อให้งานราบรื่น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักแสดงคนอื่นๆ ก็ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี มีการร่วมแสดงความคิดเห็นและหาทางแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อให้การแสดงของตนเองออกมาดี พร้อมช่วยกันปรับเปลี่ยนบทบาทและท่าทางของนักแสดงแต่ละคนให้เหมาะสม ซึ่งกระบวนการนี้กลุ่มตัวอย่างได้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้และการวางแผนการทำงานเพื่อฝึกปฏิบัติการแสดงในการซ้อมใหญ่ก่อนการแสดงจริงที่จะเกิดขึ้น

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
2	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “ทำรำเอาท่าง่ายกว่านี้ได้ล่ะ ตัวชาวบ้านอะ เราว่าพูดบทให้ชัดๆและใส่อารมณ์ทางสีหน้าดีกว่า บางท่ารำด้วยและพูดด้วยไม่ค่อยเข้ากัน อย่างตอนที่เข้าฉากคุยกันและพูดถึงเกศรากับเพื่อนอะ ไม่ต้องรำดีกว่า พูดไปเลย” ผู้กำกับ “ดีๆ เราเห็นด้วย บทมันแรงแล้ว พูดอย่างเดียวไปเลย” “เราน่าจะเพิ่มบทให้มีการตะโกนคำว่าพอเพียง พอเพียง พอเพียง ตอนจบดีไหม จะได้เหมือนปลุกฝังความพอเพียง” ผู้กำกับ “เราว่าเหมือนประท้วงนะ ไม่เหมาะอะ เราปลุกฝังความพอเพียงให้ตัวพวกเราเองนะ” “เราจะเปลี่ยนท่าที่หมุนตัว ให้ยืนแตะเท้าเข้าออกตามจังหวะเพลงพอนะ เวลาหมุนเธอหมุนไม่พร้อมกัน เดี่ยวออกมาไม่สวย แตะเท้าเฉยๆ ง่ายกว่า” กลุ่มตัวอย่างนำแนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องการรำรำที่ต้องใช้ท่าทางกำแบท่าทางแบบธรรมชาติของตัวละครมาปรับใช้ และการเจรจาของตัวละครที่ต้องสื่อสารและใช้สีหน้าอารมณ์เป็น การสื่อสารให้คนดูได้รับรู้ถึงบทละครที่ต้องการปลุกฝังค่านิยมความพอเพียง ซึ่งในคำพูดของตัวละครจะปลุกฝังและร่วมส่งเสริมความพอเพียง

- ซึ่งผู้วิจัยทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและชี้แนะนักเรียนที่ร้อออกแสดง
 ว่าให้มีสมาธิและฟังผู้กำกับอย่างตั้งใจเพื่อให้งานออกมาราบรื่น

ภาพประกอบ 16 การซ้อมการแสดงจินตลีลาประกอบเพลง

ภาพประกอบ 17 การซ้อมการแสดงละคร

สรุปกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งแยกหน้าที่เพื่อเตรียมพร้อมในการฝึกซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง	ผู้วิจัยได้สังเกตกลุ่มตัวอย่างทุกคนพบว่า กลุ่มตัวอย่างร่วมกันซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรเพื่อส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงก่อนที่จะมีการแสดงจริง และร่วมกันวิเคราะห์ถึงการแสดงที่จะเกิดขึ้น สรุปกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง สามารถแบ่งข้อสังเกตได้ดังนี้ ➢ นักแสดงจำบทได้ คิดเป็นร้อยละ 77.76 ➢ นักแสดงจำบทไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 29.62

สรุปกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	ผู้วิจัยได้สอบถามปัญหาของกลุ่มตัวอย่างพบว่านักแสดงบางคนยังเขินอายกับการแสดงของตนเอง บางคนจำบทและการเข้าคิวการแสดงของตนเองยังไม่ได้ การแก้ไขปัญหาคือผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเริ่มการแสดงใหม่อีกครั้งและให้นักแสดงตั้งสติ ทำสมาธิก่อนเริ่มการแสดง โดยมีเพื่อนๆ ให้กำลังใจและร่วมกันบอกวิธีการในการแสดง และผู้วิจัยได้มอบคำแนะนำในการแสดงว่าการเป็นนักแสดงที่ดีต้องมีสมาธิ และต้องสามารถจำบทละครให้ได้และต้องมีความเชื่อในตัวละครและบทละครที่เป็นอยู่ ซึ่งรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเรื่องการร้องเองรำเอง นักเรียนสามารถรำเองได้แต่ร้องเองยังไม่คล่อง และบทละครที่พูดเจรจกกันมีนักเรียนสามารถพูดกันได้คล่องกว่าการร้องและการรำ แต่ผู้วิจัยมอบกำลังใจให้กลุ่มตัวอย่างว่านักเรียนทุกคนสามารถทำได้

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษางานแสดง ระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม 50 นาที มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- ผู้วิจัยได้เริ่มการดำเนินกิจกรรมโดยนำกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำเรื่องการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ด้วยการเตรียมกลุ่มตัวอย่างทุกคนให้พร้อมเพื่อที่จะแสดงละคร ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้เป็นการแสดงจริง ดังนั้นนักเรียนทุกคนจึงมีความตื่นเต้นมาก โดยผู้กำกับทำหน้าที่ในการชี้แจงรายละเอียดงานอีกครั้งก่อนที่จะให้เพื่อนๆ แยกย้าย

ไปแต่งหน้าทำผม-แต่งตัว โดยผู้กำกับได้เดินตรวจตารางงานต่างๆในหอประชุม ซึ่งในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงครั้งนี้มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 และผู้ปกครองมาชมการแสดงจำนวนมาก โดยสถานที่แสดงคือหอประชุมของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา โดยมีการแบ่งฝ่ายต้อนรับและมีการแจกแบบประเมินให้กับผู้ชม

- จากนั้นเมื่อการแสดงเริ่มขึ้นผู้วิจัยได้ขึ้นกล่าววัตถุประสงค์ของงานวิจัยให้กับนักเรียน คณะครูและผู้ปกครอง ได้รับทราบ จากนั้นการแสดงจึงเริ่มขึ้นโดยที่การแสดงสามารถผ่านพ้นไปได้อย่างราบรื่นจากความร่วมมือของคณะครูและนักดนตรีไทยของโรงเรียน และเมื่อการแสดงจบลง ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนออกมายืนหน้าเวทีและแนะนำตัวนักแสดงทีละคน

- โดยช่วงท้ายของการแสดงได้มีการร่วมวิจารณ์การแสดงจากคณะครูผู้ปกครอง และนักเรียนที่ได้ชมการแสดง โดยผู้ชมส่วนใหญ่ชื่นชมนักเรียนที่สามารถแสดงออกไปอย่างสวยงาม การแสดงออกมาดี และมีแนวคิดที่ดีที่อยากจะส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง ซึ่งผู้ปกครองท่านหนึ่งกล่าวว่า นานมาแล้วที่ไม่ได้ดูการแสดงละครแบบนี้ รู้สึกดีใจมากที่ครูและนักเรียนสามารถแสดงออกได้อย่างสวยงาม และมีนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 กล่าวว่าพี่ๆน่ารักและสามารถพูดบทได้อย่างดี พวกหนูอยากรำแบบพี่ๆด้วยค่ะ จากนั้นทุกคนก็หัวเราะเสียงดังจนเมื่อการวิจารณ์ยุติลง ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างกลับห้องนาฏศิลป์และเปลี่ยนเสื้อผ้า และให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ความพอประมาณและการแบ่งปัน) เป็นครั้งสุดท้ายก่อนที่จะกิจกรรมจะจบลง โดยกลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นดังนี้

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
1	แนวคิดของกระบวนการ TIE “รู้สึกได้รับความรู้จากเรื่องความพอเพียงมากขึ้น” “หนูจะช่วยแม่ประหยัด โดยจะใช้เงินให้น้อยลง และคิดก่อนซื้อของ” “หนูจะไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือย” “หนูจะไม่ซื้อของแบรนด์เนมตามดาราค่ะ” “หนูจะกินให้น้อยลง” “หนูจะเอาเสื้อผ้าที่มีและไม่ได้ใช้แล้วไปบริจาค” “หนูจะไม่ซื้อบัตรคอนเสิร์ตแพงๆค่ะ เอาแบบแค่เข้าไปเห็นใกล้ๆ ก็พอ” “หนูจะไม่เปลี่ยนโทรศัพท์ตามเทรนค่ะ จะใช้ให้พังก่อนค่อยซื้อใหม่” กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้จากทำงานการแสดงและเรียนรู้เรื่องความพอเพียง อีกทั้งยังแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาด้านความฟุ่มเฟือย กลุ่มตัวอย่างรู้จักการปฏิบัติงานในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการด้วยตนเอง รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและร่วมกันวิจารณ์งานการแสดงละครของตนเองกับผู้ชม

กลุ่มที่	ความคิดเห็น
2	แนวคิดของละครหลวงวิจิตรวาทการ “ชอบที่ได้เรียนรู้เรื่องละครหลวงวิจิตร เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดี หนูคิดว่าคนดูอาจจะได้รับความรู้จากพวกเรา” “หนูไม่เคยเล่นละครแบบนี้มาก่อน เมื่อได้มาทำก็รู้สึกชอบและคิดว่าละครสามารถให้ความรู้กับตัวเราและคนดูได้มากเลยคะ” “ต่อไปหนูจะคิดก่อน ไตร่ตรองดูดีๆ ว่าสมควรซื้อของชิ้นนั้นหรือไม่” “หนูคิดว่าการที่ได้มาเล่นละครพอเพียงแบบนี้ ทำให้รู้สึกว่าการต่อไปจะต้องประหยัดคะ ไม่อยากเป็นแบบแม่เกศราในละคร” กลุ่มตัวอย่างได้นำแนวคิดเรื่องการปลูกฝังค่านิยมของละครหลวงวิจิตรวาทการมาใช้ในการปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง การร้อง-การรำกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้แสดงด้วยตนเองโดยใช้ท่ารำแบบธรรมชาติของตัวละครผสมผสานนาฏยศัพท์และภาษาทำให้อ่อนช้อยงดงาม การแต่งกายกลุ่มตัวอย่างแต่งกายด้วยชุดไทยแบบง่าย เช่น ผู้แสดงเป็นผู้หญิงนุ่งโจงกระเบนและห่มสไบ ผู้แสดงเป็นผู้ชายสวมเสื้อและนุ่งโจงกระเบน เป็นต้น

สรุปกิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษางานแสดง

ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ผู้วิจัยได้เรียกกลุ่มตัวอย่างประชุมก่อนเริ่มการแสดง โดยให้กลุ่มตัวอย่างแบ่งแยกหน้าที่และเตรียมพร้อมในการแสดง	ผู้วิจัยได้สังเกตกลุ่มตัวอย่างทุกคนหลังจากเริ่มการแสดงในหอประชุมโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา กลุ่มผู้ชมคือกลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 150 คน และผู้ปกครองจำนวน 50 คน รวมเป็น 200 คน โดยการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงใช้เวลาในการแสดงประมาณ 30 นาที การแสดงผ่านไปอย่างราบรื่น โดยในตอนท้ายผู้วิจัยได้ให้ผู้ชมร่วมแสดงความ

สรุปกิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษางานแสดง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	➢ ผู้ชมเข้าใจการแสดงละคร คิดเป็นร้อยละ 100 ➢ นักแสดงสามารถแสดงได้ดี คิดเป็นร้อยละ 90 ➢ นักแสดงควรปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 22 ➢ ผู้ชมเข้าใจเรื่องความพอเพียง (ความพอประมาณ) คิดเป็นร้อยละ 95 ➢ ผู้ชมเข้าใจเรื่องความพอเพียง (การแบ่งปัน) คิดเป็นร้อยละ 85.5 ➢ ผู้ชมจะนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ คิดเป็นร้อยละ 79.5 การแสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ผู้ชมชื่นชมกลุ่มตัวอย่างที่สามารถแสดงออกได้อย่างสวยงาม และบอกว่าได้รับความรู้และรู้สึกความพอเพียงที่กลุ่มนักแสดงร่วมกันแสดงออกและอยากจะส่งเสริมความพอเพียง โดยกล่าวว่าต่อจากนี้ไปจะใช้จ่ายอย่างประหยัดและพอเพียงในสิ่งที่ตนมีให้มากขึ้น และมีคำแนะนำเสริมเรื่องการแสดงละครว่าอยากให้ลองแสดงละครเวทีแบบละครสร้างสรรค์ทั่วไปเพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจง่ายขึ้น

สรุปกิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษางานแสดง	
ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
	จากนั้นผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงเรื่องความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) ที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมทั้งหมด 9 กิจกรรมที่ผ่านมาว่ามีความรู้ความเข้าใจมากเพียงใด กลุ่มตัวอย่างตอบมาและสามารถคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้ 1.ด้านความพอประมาณ ร้อยละ 95 2.ด้านการแบ่งปัน ร้อยละ 90 ซึ่งผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นและยกมือตอบคำถาม จากนั้นกลุ่มตัวอย่างร่วมทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

จากการศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละคร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลก่อนและหลังโดยดำเนินการในช่วงการดำเนินกิจกรรมครั้งที่ 2 กิจกรรมกับดักมายา กลุ่มตัวอย่างจะต้องทำแบบทดสอบค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) (Pre-test) และหลังจากจบกิจกรรมที่ 9 กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) (Post-test) โดยแบบทดสอบค่านิยมความพอเพียงนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความพอเพียง และได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบรูปแบบของเครื่องมือแบบทดสอบ ซึ่งในครั้งแรกนั้นผู้เชี่ยวชาญมอบคำแนะนำเรื่องการชี้เฉพาะในเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการจะถาม เช่น หากต้องการถามความพอเพียงเรื่องความพอประมาณจะต้องถามให้ตรงประเด็นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ได้ง่าย และให้แยกหมวดคำถามให้ชัดเจนไม่นำมารวมกัน เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามจะสับสน อีกทั้งยังมอบคำแนะนำในการตั้งคำถามไม่ให้บ่งชี้ข้อความว่า “ใช่ หรือ ไม่ใช่” เพราะจะไม่สามารถวิเคราะห์

ออกมาเป็นระดับที่ต้องการได้ ซึ่งหลังจากได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงสามารถสรุปแบบทดสอบข้อคำถามแบ่งออกเป็น 20 ข้อ คือเรื่องความพอประมาณ 10 ข้อและเรื่องการแข่งขัน 10 ข้อ

ตาราง 4 ตารางสรุปแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแข่งขัน)

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน	IOC	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
1	<u>ความพอประมาณ</u> ฉันพอใจในสิ่งที่ตนมี	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
2	ฉันใช้จ่ายอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
3	ฉันรู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ฟุ้งเฟ้อ เลือกรับสิ่งของที่จำเป็น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
4	ฉันรู้จักคุณค่าของเงิน การอดออม และรู้จักการประหยัดในการใช้จ่าย	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
5	ฉันพร้อมใช้จ่ายเมื่อเจอสิ่งของที่ถูกใจแม้ว่าจะมีสิ่งนั้นอยู่แล้ว	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
6	ฉันยืมเงินเพื่อนเพื่อซื้อของ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
7	ฉันไม่นำพ่อแม่ให้ซื้อของที่อยากได้แม้สิ่งนั้นจะไม่จำเป็น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
8	ฉันรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่ลุ่มหลงกับสิ่งยั่วยุ สื่อ เทคโนโลยีที่ไม่จำเป็น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
9	ฉันรู้จักภูมิใจในการใช้ของแบรนด์เนม เช่น กระเป๋า รองเท้า นาฬิกา เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
10	ฉันใช้สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศที่เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของตนเอง เช่น ปากกา กล้องดินสอ กระเป๋าเงิน เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม คะแนน	IOC	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง
		1	2	3			
	คุณธรรม:การแบ่งปัน						
11	ฉันแบ่งปันขนมให้กับเพื่อน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
12	ฉันบริจาคเสื้อผ้า ของใช้ ให้ผู้อื่นด้วยความ เต็มใจ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
13	เมื่อมีคนมาขอบริจาคเงิน ฉันรู้สึกอยาก แบ่งปันด้วยความเต็มใจ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
14	ฉันพร้อมช่วยเหลือเพื่อนและคนรอบข้าง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
15	ฉันรู้สึกมีความสุขและภูมิใจเมื่อเป็นผู้ให้ มากกว่าผู้รับ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
	คุณธรรม:การแบ่งปัน						
11	ฉันแบ่งปันขนมให้กับเพื่อน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
12	ฉันบริจาคเสื้อผ้า ของใช้ ให้ผู้อื่นด้วยความ เต็มใจ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
13	เมื่อมีคนมาขอบริจาคเงิน ฉันรู้สึกอยาก แบ่งปันด้วยความเต็มใจ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
14	ฉันพร้อมช่วยเหลือเพื่อนและคนรอบข้าง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
15	ฉันรู้สึกมีความสุขและภูมิใจเมื่อเป็นผู้ให้ มากกว่าผู้รับ	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายละเอียดคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			รวมคะแนน	IOC	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
		1	2	3			
16	เข้าร่วมบริจาคสมทบทุนในโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมก้าวคนละก้าว เป็นต้น	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
17	เข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่อสังคมและชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัย	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
18	เข้าร่วมบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อสมทบกิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
19	ฉันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อุปกรณ์การเรียนให้กับเพื่อนในห้องเรียน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง
20	ฉันช่วยพ่อแม่ลดค่าใช้จ่าย โดยการยอมให้พ่อแม่ลดค่าขนมมาโรงเรียน	1	1	1	3	1.00	สอดคล้อง

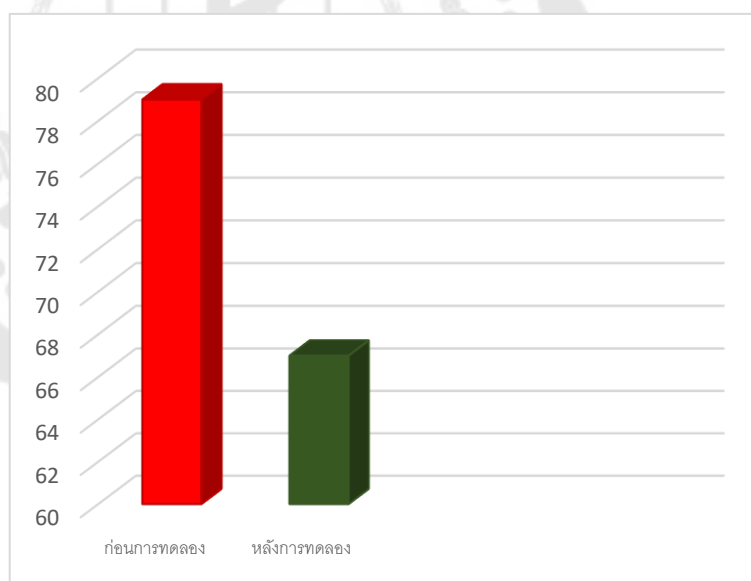
จากตารางพบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) และมีผู้เชี่ยวชาญมอบคำแนะนำเพิ่มเติมให้เปลี่ยนคำนำหน้าคำว่า “นักเรียน” เป็นคำว่า “ฉัน” เพื่อให้ชัดเจนในการบ่งชี้ตัวของผู้ทำแบบสอบถาม และการยกตัวอย่างให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้ทำแบบสอบถามสามารถจินตนาการได้ง่าย ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกรอบคำถามในการวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) และอนุญาตให้สามารถนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ และก่อนที่ผู้วิจัยจะนำแบบทดสอบมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขออนุญาตดำเนินการขอรับรองด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอายุไม่ถึง 18 ปี จำเป็นจะต้องมีหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยสำหรับผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถแสดงความยินยอมได้ด้วยตนเอง โดยผ่านการรับรองและยินยอมจากผู้ปกครองก่อน ผู้วิจัยจึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมงานวิจัยได้ ซึ่งหลังจากมอบเอกสารถึงผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างทุกคนแล้ว พบว่าผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างทุกคนได้ยินยอมให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 27 คน เข้าร่วมงานวิจัย

และจากการทำแบบทดสอบค่านิยมความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) สามารถวิเคราะห์ผลของแบบทดสอบได้ดังนี้

ตาราง 5 การวิเคราะห์การทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียงก่อนและหลังการทำกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง กลุ่มทดลองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา

การทดลอง	E	T_1	X	T_2
	27	79.07	9	67.33

ตาราง สรุปผลการวิเคราะห์การทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

ภาพประกอบ 18 ค่าคะแนนการทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)

ระหว่างผลการทดสอบก่อนและหลัง (Pretest-Posttest) การใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ทำให้ปรากฏว่าความฟุ้งเฟ้อของกลุ่มตัวอย่างจากก่อนการทดลองคิดเป็นร้อยละ 79.07 และหลังจากการเข้า

ร่วมกิจกรรมความฟุ่มเฟือยของกลุ่มตัวอย่างลดลงคิดเป็นร้อยละ 67.33 ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดฟุ่มเฟือยลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายสำคัญในการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง และกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจลดลงและสามารถส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) มีความมุ่งหมายของงานวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง
2. เพื่อศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

1. สมมุติฐานการวิจัย

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจหลังได้รับการศึกษาการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงมากขึ้นและตระหนักรู้ในค่านิยมด้านความพอเพียง

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 27 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ : กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ
2. ตัวแปรตาม : ค่านิยมด้านความพอเพียงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ชั้นปีที่ 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน)
2. กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภทคือ

1.การสร้างและตรวจสอบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงโดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล เอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาปรับใช้กิจกรรมละคร และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อหาดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและวัตถุประสงค์ และความเที่ยงตรงในการทำวิจัย (IOC) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1	หมายถึง	สอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป จำนวน 9 กิจกรรมโดยมีค่ากิจกรรม IOC อยู่ที 0.67 และ1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อให้ได้รูปแบบกิจกรรมที่สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองจริง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

2.แบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบ่งค่านิยมด้านความพอประมาณ 10 ข้อ และการแบ่งปัน 10 ข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับ
		ข้อความระดับมากที่สุด (0-20%)
4	หมายถึง	มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับ
		ข้อความระดับมาก (21-40%)
3	หมายถึง	มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับ
		ข้อความระดับปานกลาง (41-60%)
2	หมายถึง	มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับ
		ข้อความระดับน้อย (61-80%)
1	หมายถึง	มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับ
		ข้อความระดับน้อยที่สุด (81% ขึ้นไป)

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลจากแบบทดสอบก่อนการทำกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างต้องมีความฟุ่มเฟือยร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงสามารถเข้าร่วมกิจกรรม และต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองก่อน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอายุน้อยกว่า 18 ปี

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.ขั้นเตรียมการ

- 1.1 ขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อเข้าเก็บข้อมูล
- 1.2 จัดทำเอกสารขอรับรองหนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัยสำหรับผู้ยินยอมตนให้ทำวิจัยที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีหรือ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถแสดงความยินยอมได้ด้วยตนเอง เพื่อขออนุญาตด้านจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์

2.ขั้นตอนการ

- 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงการดำเนินกิจกรรมและแจกเอกสารเพื่อขออนุญาตผู้ปกครองในการนำกลุ่มตัวอย่างมาทดลองในการทำงานวิจัย
- 2.2 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง จำนวน 20 ข้อ ที่มีความฟุ่มเฟือยอยู่ในระดับร้อยละ 60 เปรี่ขึ้นขึ้นไป โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง(Purposive sampling) โดยการคัดเลือกมีผู้ผ่านการคัดเลือกจำนวน 27 คน
- 2.3 ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโดยการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง โดยผู้วิจัยได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 9 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการในการทำกิจกรรม
- 2.4 ภายหลังจากการทำกิจกรรมผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นครั้งสุดท้าย โดยการทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง จำนวน 20 ข้อ นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติและนำเสนอผลการทดลองก่อนและหลังการทำกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

4.การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลและมีขั้นตอนในการ

วิเคราะห์ โดยนำข้อมูลจากแบบทดสอบที่ได้มารวบรวมมาจำแนกออกเป็นก่อนและหลังการทดลอง (Pre-test , Post-test) เปลี่ยนข้อมูลเป็นรหัสตัวเลข และป้อนข้อมูลลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1.ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้อง ความสมบูรณ์ข้อมูลในแผนกิจกรรมละครที่ได้ผ่าน

2.การตรวจสอบข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วป้อนข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลหาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

2.1 อธิบายคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง โดยใช้สูตร IOC

2.2 อธิบายค่าคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบค่านิยมด้านความพอเพียงกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC

2.3 อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยจำนวนร้อยละ (Percentage) อธิบายค่านิยมด้านความพอเพียง โดยใช้ผลรวมของค่าคะแนนพฤติกรรม

2.4 เปรียบเทียบระดับค่านิยมด้านความพอเพียงก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

การอธิบายข้อมูลผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ทั้งหมดมานำเสนอเป็นรูปแบบตารางและภาพประกอบการอธิบาย

5.สรุปผลการวิจัย

1.การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรม

1) ศึกษาปัญหาความฟุ่มเฟือยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษากระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) ศึกษารูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ ศึกษาการออกแบบกิจกรรมละครเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

3) ออกแบบรูปแบบกิจกรรมละคร โดยศึกษากิจกรรมละคร รูปแบบกิจกรรมละคร รวมถึงศึกษามาตรฐานตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรของสถานศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาและแผนการเรียนการสอน เพื่อออกแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

4) ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมละครเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านละครหลวงวิจิตรวาทการ คือ นำแผนกิจกรรมที่ประกอบไปด้วยสาระสำคัญ กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดประเมิน และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ซึ่งในครั้งแรกผู้วิจัยได้พบปัญหาในการออกแบบกิจกรรมคือผู้วิจัยไม่มีแบบประเมินผลในแต่ละกิจกรรม ซึ่งอาจจะทำให้การสรุปข้อมูลในแต่ละกิจกรรมไม่ชัดเจนและไม่สามารถประเมินความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างได้ ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมละครจึงแนะนำให้ไปออกแบบแบบประเมินที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม อีกทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้ด้านองค์ประกอบของละครได้มีผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มกิจกรรมอีก 1 ครั้งชื่อว่ากิจกรรมนำรู้ละคร เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของละครมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คิดรูปแบบกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมละคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 กิจกรรม ดังนี้

- 1.กิจกรรมสื่อละคร
- 2.กิจกรรมกับดักมายา
- 3.กิจกรรมนานาการละคร
- 4.กิจกรรมนำรู้การละคร
- 5.กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง
- 6.กิจกรรมเรีงรำ
- 7.กิจกรรมการแสดง
- 8.กิจกรรมละครพอเพียง
- 9.กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความ

พอเพียง

กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงได้นำกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) มาใช้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองในเรื่องค่านิยมด้านความพอเพียง ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมจำนวน 9 สัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที จากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือรูปแบบกิจกรรมละครไปตรวจสอบประสิทธิภาพเพื่อหาความเที่ยงตรง และได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขตามการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่รวมจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เมื่อพิจารณาตามลำดับพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7/9 ถือว่าเป็นคะแนนค่าเฉลี่ยระดับสูง สรุปได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่างค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบกิจกรรมละครมีความสอดคล้องกัน และมีความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมละครตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

5) เมื่อผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรญาณ ปิ่นจำ, 2558: 24) กล่าวว่ากิจกรรมละครมีคุณประโยชน์ในการสร้างการเรียนรู้ และผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา เพื่อให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพและช่วยลดค่านิยมความฟุ้งเฟ้อของสังคม

2.การศึกษาผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ผลการทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงทั้ง 9 กิจกรรม มีแนวคิการนำกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา(Theater in education) มาใช้ในทุกกิจกรรมเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 1 กิจกรรมสี่ละคร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง รูปแบบการแสดงต่างๆ ก่อนการดำเนินกิจกรรมมีนักเรียนที่รู้จักการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 33.32 มีนักเรียนที่เคยได้ยืมชื่อละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 55.54 มีนักเรียนที่ไม่รู้จักการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ คิดเป็นร้อยละ 11.10

หลังการดำเนินกิจกรรมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจประวัติความเป็นมา รูปแบบ ลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้พื้นฐานในเรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ

2) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 2 กิจกรรมกับดักมายา มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจประเด็นปัญหาเรื่องความรักชาติในปัจจุบัน ก่อนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างร่วมกันวิเคราะห์ห่อออกมาถึงประเด็นเรื่องความฟุ่มเฟือยที่ถือเป็นภัยคุกคามสังคมและเป็นปัญหาในปัจจุบัน ซึ่งสามารถจำแนกความฟุ่มเฟือยออกเป็น 2 ประเภทคือ ของอุปโภค (ของใช้) คิดเป็นร้อยละ 70.35 และของบริโภค (ของกิน) คิดเป็นร้อยละ 29.62

หลังการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและหาทางแก้ปัญหาด้านความฟุ่มเฟือย โดยสามารถจำแนกวิธีการได้ดังนี้ คือ ด้านอุปโภค ลดการใช้จ่าย ไม่ซื้อของแพง คิดเป็นร้อยละ 74 คิดก่อนซื้อ คิดเป็นร้อยละ 88.8 เลิกซื้อของ คิดเป็นร้อยละ 55.5 ด้านบริโภค ลดการใช้จ่ายไม่ซื้อของแพง คิดเป็นร้อยละ 92.5 คิดก่อนซื้อ คิดเป็นร้อยละ 88.8 เลิกซื้อของ คิดเป็นร้อยละ 70.3

3) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 3 กิจกรรมน่านการละคร มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร ก่อนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในด้านองค์ประกอบของละครคิดเป็นร้อยละ 55 และการสร้างบทละครคิดเป็นร้อยละ 40

หลังจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านองค์ประกอบของละครคิดเป็นร้อยละ 90 และเข้าใจเรื่องการสร้างบทละคร ร้อยละ 80 ในการสร้างบทละครจะนำเอาเนื้อเรื่องความพอเพียงเป็นโครงเรื่องและการสอดแทรกเพื่อปลูกฝังแนวคิดค่านิยมความพอเพียง และหลักการเจรจาในรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ตัวละครจะต้องมีความดีมีคำพูดที่ดีเพื่อปลูกฝังความพอเพียง นั้นส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมในทางการแสดงจะต้องอธิบายความเข้าใจเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างสนใจในการแสดงเพิ่มขึ้นในกิจกรรมครั้งถัดไป

4) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและสามารถสร้างบทละครโดยมีเนื้อหาเรื่องความพอเพียง ก่อนการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้สอบถามถึงการเรียนรู้องค์ประกอบละคร จำได้คิดเป็นร้อยละ 85.3 จำไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 14.81 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมี

ประสบการณ์ด้านองค์ประกอบของละคร คิดเป็นร้อยละ 90 และการเขียนบทละคร คิดเป็นร้อยละ 48 ซึ่งถือว่ากลุ่มตัวอย่างยังจำข้อมูลด้านองค์ประกอบละครได้ดีอยู่ในระดับสูง

หลังจากการทดลองกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อร่วมกันแต่งบทละครเรื่องความพอเพียงในด้านความพอประมาณ และการแบ่งปัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจองค์ประกอบของละครได้ คิดเป็นร้อยละ 88.87 และยังไม่เข้าใจองค์ประกอบของละคร 11.10 และกลุ่มตัวอย่างได้เริ่มมีการแต่งเนื้อเพลงที่ใช้ในการแสดงคือเพลงพอเพียงแต่อาจทำตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ต้องมีเพลงเพื่อปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง และการคิดทำนองเพลงที่ใช้เป็นดนตรีไทยโดยได้รับความอนุเคราะห์จากครูดนตรีของโรงเรียนในการช่วยบรรเลงเพลง สำหรับการแต่งกายของตัวละครกลุ่มตัวอย่างได้ออกแบบให้แต่งกายด้วยชุดไทยตามยุคสมัยอยุธยา ซึ่งบทละครที่กลุ่มตัวอย่างออกแบบจะนำโครงเรื่องแบบไทยอย่างละครเรื่องบุพเพสันนิวาสมาเป็นแนวคิด บทการเจรจาของตัวละครเป็นคำพูดไทยย้อนยุคและตัวละครจะต้องร้องเองและรำเองตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ

5) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับทำนานาญศัพท์และภาษาท่า ซึ่งก่อนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่าง ที่สามารถปฏิบัติทำนานาญศัพท์คิดเป็นร้อยละ 77.76 และภาษาท่าคิดเป็นร้อยละ 55.13

หลังจากการทดลองกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติทำนานาญศัพท์ที่ได้คิดเป็นร้อยละ 88.87 และภาษาท่าคิดเป็นร้อยละ 74.06 ท่ารำที่เรียนรู้กลุ่มตัวอย่างได้นำมาประยุกต์ใช้กับบทละครความพอเพียงที่แต่งขึ้นเองตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ผู้แสดงจะต้องร้องเองและรำเองให้ได้โดยท่ารำที่ใช้เป็นท่าง่ายๆ ดัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ของฉากนั้นๆ และการเคลื่อนไหวของตัวละครมีความเป็นธรรมชาติ มีความงดงามในท่าทางที่แสดงออก ตัวละครหลักจะมีคำพูดที่เป็นคำคมให้แง่คิดในเรื่องความพอเพียง ซึ่งในกิจกรรมนี้กลุ่มตัวอย่างจะนำทักษะทางการแสดงที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

6) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 6 กิจกรรมเรียงรำ มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะทางการแสดงมาใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อนการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้สอบถาม

ถึงนาฏยศัพท์และภาษาท่าในการดำเนินกิจกรรมครั้งที่แล้ว กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติท่าทางตามคำสั่งได้ คิดเป็นร้อยละ 82 และจำทำไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 18

หลังจากการทดลองกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างสามารถนำท่าทางไปประยุกต์ใช้ในบทละครในท่าทางและคำพูดของบทละครได้คิดเป็นร้อยละ 75 และจากนั้นกลุ่มตัวอย่างได้แบ่งหน้าที่ในการแสดงละครและทำหน้าที่อื่นๆ ในงานละครฝ่ายตัวละครพอเพียง ฝ่ายตัวละครฟุ่มเฟือย ฝ่ายตัวประกอบ โดยการแยกหน้าที่การทำงานและการแสดงซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดำเนินการในการแบ่งแยกเพราะตัวละครมีมากมาย หากตัวสำคัญหรือตัวละครหลักจะมีคำพูดและปรัชญาความพอเพียงสอดแทรกเพื่อให้ข้อคิด และคนรำสลับฉากจะรำเพลงพอเพียงแต่ออกเจ้าเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง

7) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 7 กิจกรรมรำละคร มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนทำงานในรูปแบบการแสดงละครและเข้าใจการลงมือปฏิบัติ ก่อนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้มีการแบ่งกลุ่มการทำงานเพื่อให้เตรียมพร้อมในการดำเนินกิจกรรม

หลังการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันวิเคราะห์ท่ารำและปรับปรุงท่ารำเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบทบาทการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง โดยสามารถวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจและสามารถนำท่าทางมาประยุกต์ใช้เองได้ คิดเป็นร้อยละ 74.06 และกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เข้าใจในการนำท่ารำมาประยุกต์ใช้ คิดเป็นร้อยละ 25.92 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เข้าใจผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติม และได้ให้คำแนะนำในเรื่องการเลือกท่าทางมาแสดงซึ่งให้คำนึงถึงรูปแบบและลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ใช้ท่ารำแบบง่าย ๆ ผู้แสดงสามารถแสดงออกอย่างดูเป็นธรรมชาติแต่ต้องสง่างามในท่าทาง สำคัญคือการพูดบทและการเจรจาของตัวละครซึ่งนักเรียนที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับคอยอ่านให้เพื่อนที่คนจำบทไม่ได้ฟังตลอดเวลา ปัญหาคือหากจำบทไม่ได้นักเรียนก็ไม่สามารถประยุกต์ใช้ท่ารำที่เรียนมาได้

8) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการแสดงออกในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ก่อนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้แบ่งกลุ่มแยกย้ายหน้าที่ของตนเองเพื่อเตรียมพร้อมในการซ้อมใหญ่ก่อนการแสดงจริง

หลังจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์การแสดงที่ได้ซ้อมไปและพบว่านักแสดงจำบทได้ คิดเป็นร้อยละ 77.76 นักแสดงจำบทไม่ได้ คิดเป็น

ร้อยละ 29.62 โดยผู้วิจัยได้ซ้อมการแสดงใหม่อีกครั้งสำหรับนักเรียนที่ยังจำบทของตนเองไม่ได้ โดยมีนักเรียนที่เป็นผู้กำกับทำหน้าที่ซ้อมบทละครในการพูดและมีนักเรียนที่เก่งและมีความสามารถในการรำมาช่วยออกแบบท่ารำ และตัวละครหลักได้มีบทเสริมในช่วงท้ายเป็นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความพอประมาณและการแบ่งปันกล่าวในตอนจบเพื่อจูงใจให้ผู้ชมเกิดความตระหนักในความพอเพียงพร้อมทั้งกลุ่มตัวอย่างก็ได้รับฟังและสามารถนำไปปรับใช้ได้ โดยการวิจารณ์ร่วมกันลงความเห็นว่าจะให้ตัวละครหลักพูดในตอนท้ายของการแสดง

9) การสรุปผลการดำเนินกิจกรรมละครครั้งที่ 9 กิจกรรมหรรษาการแสดง มีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ก่อนการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเตรียมพร้อมเพื่อการแสดงที่จะเริ่มขึ้น

หลังจากการดำเนินกิจกรรมการแสดงจบสิ้นลงได้มีการวิจารณ์การแสดงจากกลุ่มผู้ชม ซึ่งผู้ชมมีเข้าใจเรื่องความพอเพียง(ความพอประมาณ) คิดเป็นร้อยละ 95 และผู้ชมมีความเข้าใจเรื่องความพอเพียง(การแบ่งปัน) คิดเป็นร้อยละ 85.5 จากนั้นผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นการสรุปความเข้าใจในการทำกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงโดยการวิจารณ์ร่วมกันของกลุ่มตัวอย่างและผู้วิจัยถึงความเข้าใจและการส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง ซึ่งกิจกรรมที่ดำเนินการมีทั้งหมด 9 ครั้ง กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจด้านความพอประมาณ คิดเป็นร้อยละ 95 และมีความเข้าใจด้านการแบ่งปัน คิดเป็นร้อยละ 90

จากนั้นกลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันทำแบบทดสอบวัดค่านิยมด้านความพอเพียง (ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) มีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้กิจกรรมละครเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงเท่ากับ 79.07 และ 67.33 ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองกิจกรรมละครมีค่าคะแนนต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความฟุ่มเฟือยและส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ซึ่งสามารถอภิปรายผลในการวิจัยได้ดังนี้

1.รูปแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) ศึกษาการจัดกิจกรรมละคร ศึกษารูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดสาระนาฏศิลป์เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้การสอนเนื่องจากดำเนินกิจกรรมเป็นการเรียนรู้ตามรายวิชานาฏศิลป์ ผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อไม่ให้กลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบในการเรียน อีกทั้งยังเป็นการบูรณาการความรู้เรื่องความพอเพียงในรูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ไทยให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมอีกด้วย ซึ่งในกระบวนการของละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาความพอเพียงด้วยตนเอง เกิดกระบวนการเรียนรู้ การค้นหาข้อมูล การลงมือปฏิบัติ การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการแสดง และยังเป็นการปลูกฝังความพอเพียงให้นักเรียนโดยที่ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ (พรรัตน์ ดำรุง, 2556: 6) กล่าวว่าละครการศึกษา หมายถึง การใช้กระบวนการทางละครตลอดจนการนำความรู้ในการสร้างละครมาปรับใช้กับการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนในระบบโรงเรียน เป็นเทคนิคการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการทำงานและพัฒนาตนเอง อีกทั้งรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการยังเป็นรูปแบบการนำเสนองานในการร่ายรำโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ร้องเองรำเอง บทละคร และเพลงที่ใช้เป็นการสร้างสรรค์เนื้อเพลงกันเองและดนตรีที่ใช้เป็นการนำดนตรีไทยจากการบรรเลงของครูดนตรีไทยและนักเรียนชุมนุมดนตรีไทยของโรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา ซึ่งรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการเป็นการนำหลักของการปลูกฝังลัทธิค่านิยม ค่านิยมความรักชาติ ความสามัคคีของคนในชาติไทย มาปรับเปลี่ยนให้เป็นการปลูกฝังค่านิยมความรักชาติในปัจจุบันเรื่องค่านิยมด้านความพอเพียง เพื่อลดความฟุ้งเฟ้อของเด็กและเยาวชน โดยใช้การร่ายรำ ละครและเพลงที่มีอยู่ในบทละครเป็นสิ่งที่ปลูกฝังค่านิยมความพอเพียง สอดคล้องกับ (ฤดิชนก รพีพันธ์, 2546: 29) กล่าวว่า “หลวงวิจิตรเห็นว่าทางผู้ทางหนึ่งที่สามารถใช้เป็นเครื่องป้องกันประเทศชาติได้ คือการใช้ลัทธิชาตินิยม เป็นการดำเนินตามรอยพระบาทล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 6 ทรงเป็นพระบิดาของลัทธิชาตินิยมในประเทศไทย ลัทธิชาตินิยมที่หลวงวิจิตรวาทการใช้คือ การปลูกฝังรักชาติขึ้นในหัวใจของคนไทยทุกคน ซึ่งท่านคิดว่าสิ่งที่จะเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดคือ งานละครและเพลง”

2. ผลก่อนและหลังจากการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนาในรูปแบบกิจกรรมดังกล่าวประกอบไปด้วยสาระสำคัญของกิจกรรม กระบวนการจัดกิจกรรม และการวัดประเมิน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ โดยผู้วิจัยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 9 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสื่อละคร ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละคร เพื่อการศึกษา (TIE) ด้านการค้นหาและลงมือปฏิบัติ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการที่มีลักษณะเด่นในการปลูกฝังความรักชาติ ความสามัคคีของคนในชาติ ซึ่งการนำรูปแบบละครหลวงวิจิตรมาปลูกฝังค่านิยมความรักชาติในปัจจุบันคือการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรู้จักพอเพียง พอประมาณและการแบ่งปัน กลุ่มตัวอย่างร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องของการถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการในการปลูกฝังความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้มีความจำหรือการตระหนักรู้ในเรื่องนั้นๆ ว่ามีวิธีใด กลุ่มตัวอย่างได้ร่วมกันค้นหาคำตอบและแสดงความคิดเห็น สังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยกว้าง ดังที่กลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

1. รู้สึกว่าการแสดงละครได้ให้ความรู้มากกว่าการหนังสือเอง
2. การแสดงช่วยให้จำเรื่องราวต่างๆ ได้ง่ายขึ้น
3. ละครหลวงวิจิตรวาทการมีประโยชน์มากหากนำมาใช้ในเรื่องของความพอเพียง เพราะความพอเพียงเป็นเรื่องง่ายที่หลายคนทำไม่ได้ และในกิจกรรมนี้จะช่วยส่งเสริมความพอเพียงได้

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการค้นหาและลงมือปฏิบัติ โดยการนำลักษณะและรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการมาปรับใช้เพื่อปลูกฝังค่านิยมความรักชาติในปัจจุบันคือความพอเพียง สอดคล้องกับ ฤดีชนก รพินทร์ (2546: 59) กล่าวว่า “หลวงวิจิตรมุ่งที่จะใช้ละครเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังสำนึกของประชาชน”

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกับดักมายา ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ด้านการให้ความรู้ในประเด็นปัญหาและการระดมสมอง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาของความฟุ่มเฟือยได้อย่างน่าสนใจ สังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถกล้าแสดงความคิดเห็นถึงสิ่งที่ฟุ่มเฟือยที่สุด ดังที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

1. สิ่งที่ฟุ่มเฟือยที่สุดคือของใช้ เช่น รองเท้าแบรนด์เนม กระเป๋าสตางค์แบรนด์เนม นาฬิการาคาแพง
2. สิ่งที่แพงที่สุดที่เคยซื้อเองคือบัตรคอนเสิร์ตศิลปินต่างประเทศ
3. การรับประทานอาหารในห้างร้านราคาแพง
4. การซื้อของใช้ตามดาราที่ชื่นชอบที่ชื่นชอบ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เครื่องประดับ
5. การใช้ปากกา ดินสอ ปากกาเน้นคำมีเยื่อหรือมาจากต่างประเทศราคาแพง
6. ตั๋วตาราคาแพงที่ซื้อให้กับเพื่อนในวันเกิด หรือวันสำคัญ เช่น วันวาเลนไทน์ วันปีใหม่ เป็นต้น

จากนั้นกลุ่มตัวอย่างได้ทำแบบทดสอบค่านิยมวัดความพอเพียง(ด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน) คิดเป็นร้อยละ 79.07 ซึ่งมีเกณฑ์ความฟุ่มเฟือยสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้อยู่ที่ร้อยละ 60 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเกินเกณฑ์จะต้องเข้าร่วมงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการให้ความรู้ในประเด็นปัญหาและการระดมสมอง สอดคล้องกับ (พรวิรัตน์ ดำรุง, 2557: 48) กล่าวว่า “ละครนำเสนอเรื่องราวปัญหาเฉพาะที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนอันเป็นหัวข้อที่โรงเรียนเห็นว่าเป็นปัญหา”

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมนานาการละคร ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการค้นหาและการลงมือทำ และการระดมสมอง ในกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์มามอบองค์ความรู้เรื่ององค์ประกอบของละครและการสร้างบทละครให้กับผู้เรียน สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในการเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร โดยในกิจกรรมมีการ Workshop ละคร ในการให้ผู้เรียนนั่งเป็นวงกลมและปฏิบัติตามคำสั่ง โดยผู้เรียนมีการร่วมแสดงความคิดเห็นหลังจากวิทยากรกลับไปแล้วว่า

1. ช่วยกันเขียนบทแบบละครบุพเพสันนิวาสเพราะเป็นแบบไทยๆ จะได้เหมาะกับรูปแบบละครหลวงวิจิตร
2. พร้อมส่งเสริมความพอเพียงในรูปแบบใหม่ คือ จะแสดงแบบคนมีเงินที่พอเพียงใช้ชีวิตสมถะ กับคนที่จนแต่ฟุ่มเฟือยชอบแต่งตัวเพื่อให้คนสนใจ จะได้ให้ผู้ชมเห็นภาพของคนที่รวยแต่พอเพียงก็ยังมีอยู่

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการค้นหาและลงมือทำ และการระดมสมอง เพื่อนำองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละครมาแต่งบทเพลงปลุกฝังค่านิยมความพอเพียง ซึ่งงานวิจัยของ (วรวิญญู ปิ่นจำ, 2558: 27) กล่าวว่า “การเล่นเกมละครที่ทำเป็นกลุ่ม และเล่นละครต้นสด (improvisation) ทำให้เด็กได้ลงมือเปิดใจและทำอะไรที่ไม่ต้องกังวลกับหน้าตา กล้าทดลอง กล้าเสี่ยงต่อการต้องเสียหน้า” และการเรียนรู้ในรูปแบบองค์ประกอบละครถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเพราะผู้เรียนสามารถตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการค้นหาและการลงมือทำ และการระดมสมอง กลุ่มตัวอย่างเริ่มแบ่งกลุ่มในการสร้างบทละครที่มีเนื้อหาความพอเพียงด้านความพอประมาณและการแบ่งปัน สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นได้ดังนี้

1.บทละครจะเน้นเรื่องความพอประมาณ นำโครงเรื่องของละครเรื่องบุพเพสันนิวาสและจะแต่งเพลงแบบใช้ทำนองบุพเพสันนิวาส จะได้ทำให้คนรู้สึกชินกับทำนองเพลงอีกอย่างจะได้เข้ากับรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ต้องมีการร้องการรำ และจะได้แต่งกายชุดไทยด้วย”

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการค้นหาและลงมือทำ และการระดมสมอง โดยรูปแบบบทละครและการเจรจาของตัวละครนั้นได้ดำเนินตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการที่ต้องการสอดแทรกแนวคิดเพื่อจูงใจและส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง และลดปัญหาความฟุ่มเฟือย สอดคล้องกับ (พรรัตน์ ดำรุง, 2547: 13) กล่าวว่า “การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนี้มีใช้ความรู้เรื่องการละคร แต่เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ “ประเด็นปัญหา” ที่ใช้ละครเป็นสื่อ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอความคิดหรือก่อให้เกิดปฏิกิริยาอันนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์และการแสวงหาข้อสรุปที่ตรงกัน” ซึ่งการแต่งเนื้อเพลงของกลุ่มตัวอย่างยังไม่สอดคล้องกับรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการในเรื่องของเพลงเนื่องจากเนื้อหาของเพลงยาวเกินไปและฟังแล้วยังไม่สามารถร้องตามหรือเป็นเนื้อร้องที่ติดหูคนฟังเหมือนแบบอย่างเพลงปลุกใจอื่นๆ ของละครหลวงวิจิตรวาทการที่มีเนื้อเพลงสั้นๆ สามารถเข้าใจได้ง่าย

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำทำเพลง ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการลงมือทำและการแสดง กลุ่มตัวอย่างเรียนรู้

เกี่ยวกับพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ไทยคือนาฏยศัพท์และภาษาท่า สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมได้ดังนี้

1. ได้ฝึกฝนนาฏยศัพท์ ภาษาท่า ท่ารำต่างๆ และได้เรียนในท่าที่ไม่เคยเรียน
2. ได้นำท่ารำไปประยุกต์ใช้ในบทละครที่ตนเอง

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการลงมือทำและการแสดง สอดคล้องกับ (วิมลศรี อุปรมัย, 2553: 3) กล่าวว่า “การฝึกนาฏศิลป์นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคนทั้งด้านทางกาย (Physical) และคุณค่าทางจิตใจ และทัศนคติ (Affective) แล้วผู้รำนาฏศิลป์และการแสดงละครย่อมได้รับผลคือมีความรู้ทางนาฏศิลป์และการละคร” และการรำรำด้วยท่าทางต่างๆ ยังคงดำเนินตามรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการที่ใช้ท่ารำกำแบ แบบง่าย ๆ

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรียงรำละครพอเพียง ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการการแสดงและลงมือทำ โดยกิจกรรมนี้เป็นการนำท่ารำได้ที่ได้เรียนรู้ในกิจกรรมครั้งที่แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบทละครเรื่องความพอเพียง สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. การแบ่งหน้าที่การทำงานที่ชัดเจนจะช่วยให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น
2. การนำท่ารำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบทละคร

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ กับ (กนิษฐา สังขรัตน์, 2559: 10) กล่าวว่า “ในการทำงานและพัฒนาตนเองจากการทำงานกับกลุ่มเพื่อน มีจุดมุ่งหมายพัฒนาผู้เรียน มุ่งเน้นในการทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกและฝึกฝนการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการพัฒนาการสร้างสรรค์และการแสดงออกร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน” และเป็นการร้องเองรำเองตามรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการในการแสดงตามบทละครด้วยท่าทางที่ตัวละครมีความเป็นธรรมชาติแต่สง่างาม

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมรำละครพอเพียง ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการแสดง การลงมือทำ และการระดมสมอง สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแสดงความคิดเห็นดังนี้

1. การแต่งกายในลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการ
2. ลักษณะการรำรำ การตีบท การเจรจาของตัวละคร
3. รูปแบบการทำงานเป็นกลุ่ม การรับฟังและแก้ปัญหา

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการแสดง การลงมือทำ และการระดมสมองโดยนำทำรำต่างๆที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ สอดคล้องกับ (พรวิรัตน์ ดำรุง, 2550: 8) กล่าวว่า “ละครเป็นวิธีการที่ทำให้เด็กได้ทดลอง หาเหตุผล จดจำ สร้างสรรค์ ต่อสู้ แก้ปัญหา” ดังนั้นในการใช้กระบวนการละครเพื่อศึกษานักเรียนจึงได้เกิดการแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างเต็มที่ กลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในบทละครมากขึ้น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมรำ-ร้อง ละครพอเพียง ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการแสดง การลงมือทำ และการระดมสมอง สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแสดงความคิดเห็นดังนี้

1.เพิ่มบทให้มีคำว่าพอเพียง เพื่อปลูกฝังความพอเพียงให้ผู้ชมและนักแสดงได้ตระหนักรู้

2.การแก้ปัญหาเรื่องทำรำและคำพูดของตัวละครให้เหมาะสมกับการแสดง

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการแสดงและการลงมือทำ สอดคล้องกับ (วรวิญญู ปิ่นจำ, 2558: 23) กล่าวว่า “การละครที่ทำให้ห้องเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านการร่วมกิจกรรมและการเป็นผู้ชมคือ ละครสามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีอิสระทางความคิด การเคลื่อนไหว ฝึกการปฏิบัติงานจริงร่วมกับผู้อื่น เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลองผิดลองถูก”

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษาการแสดงละครพอเพียง ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา(TIE) ด้านการนำเสนอ การวิจารณ์และการตั้งคำถาม ในกิจกรรมครั้งนี้เป็นการแสดงจริงของกลุ่มตัวอย่าง สังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมีการแสดงความคิดเห็นดังนี้

1.สามารถนำเสนอการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการได้อย่างดี

2.ผู้ชมตั้งใจชมการแสดงและสามารถร่วมกันวิจารณ์การแสดงได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการนำเสนอ การวิจารณ์และการตั้งคำถาม สอดคล้องกับ (วรวิญญู ปิ่นจำ, 2558: 23) กล่าวว่า กิจกรรมละครที่เอาผู้คนหลายสิบคนมาร่วมกันในการแสดงละคร เป็นกิจกรรมที่ต้องการการร่วมมือร่วมใจ การบริหารจัดการทั้งที่เป็นเรื่องส่วนตัว ของกลุ่ม และระหว่างกลุ่มผู้ทำงานกับกลุ่มอื่น โดยมีจุดมุ่งหมาย กำหนดเวลา

ชัดเจน ทั้งกระบวนการนี้ ต้องมีการทำงาน-สื่อสารกัน-รับฟังความคิดเห็น-มีปัญหาขัดแย้ง-พยายามแก้ปัญหา-มีการเจรจาพูดคุย-ต่อรอง-มีการพัฒนาทิศทางการหาเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล ทั้งหมดเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลา ต้องการปฏิสัมพันธ์ มีการเจรจาแลกเปลี่ยน ค้นหาแนวทางทำงาน”

จากการจัดกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง กิจกรรมทุกกิจกรรมมีผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเพราะเป็นจริงที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียน กิจกรรมบางกิจกรรมทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีของนักเรียน และมีการเปิดใจและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อรายวิชานาฏศิลป์ กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุดถือเป็นกิจกรรมนันทนาการ ละครที่มีการ Workshop จากวิทยากรมาดำเนินกิจกรรม อีกทั้งยังมีกิจกรรมร้องรำทำเพลงที่ได้ให้นักเรียนได้ฝึกทำนาฏยศัพท์และภาษาท่า กิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความพุ่มเฟือยเยอะคือกิจกรรมกับดักมายาเพราะเป็นการไตร่ตรองเรื่องราวของตนเองในเรื่องการใช้จ่าย และการใช้สิ่งของที่มีมูลค่ามาก กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้สึกตระหนักถึงความพอเพียงได้คือกิจกรรมนำรู้ละครพอเพียงเพราะได้สร้างบทละคร คัดบทละคร และสะท้อนออกมาในรูปแบบของบทละครที่มีเนื้อหาของความพอเพียง และกิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจที่สุดคือกิจกรรมหรรษาการแสดงละครพอเพียงเพราะได้แสดงออกให้เพื่อนๆและผู้ปกครองได้ชม

จากการศึกษาเรื่องกิจกรรมละคร พบว่ามีนักวิชาการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำศาสตร์ทางด้านการละครมาเป็นสื่อในการเรียนรู้และส่งเสริมด้านการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับคำกล่าวของ (พรรัตน์ ดำรุง, 2547: 87) กล่าวถึง ละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนคิดวิเคราะห์ประเด็นการแสดงให้เห็นเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจและการเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิเชียร วิทยอุดม, 2553: 2) เรื่องทักษะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความพุ่มเฟือย : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษารับรู้ปัญหาด้านเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรณัญ ปิ่นจำ, 2558: 2) เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมละคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในระดับมากเมื่อนำกิจกรรมละครเข้าไปช่วยแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต การติดต่อสื่อสาร และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่ดีขึ้นเมื่อก่อนเข้าร่วมกิจกรรม จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมละครสามารถช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองได้และมีความกล้าเพิ่มมากขึ้น

2. ผลก่อนและหลังจากการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา พบว่ามีค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการเข้าการทดลองใช้กิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงเท่ากับ 79.07 และ 69.33 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรัญญู ปิ่นจำ, 2558) ที่หลังการฝึกกิจกรรมการละคร นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ซึ่งมากกว่าหลังการฝึกกิจกรรมละคร ที่นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กนิษฐา (กนิษฐา สังขรัตน์, 2559) สังขรัตน์, 2559) พบว่า ผลการทดลองระหว่างก่อนและหลังใช้กิจกรรมละครเพื่อลดความเครียดสำหรับเด็กที่ถูกทารุณกรรมในบ้านพักฉุกเฉินสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี เขตดอนเมือง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองใช้กิจกรรมละครต่ำกว่าก่อนการทดลองใช้กิจกรรมละครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ดำเนินกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความพอเพียง องค์ประกอบละคร การสร้างบทละครการแสดงละคร พื้นฐานการแสดงทางนาฏศิลป์ไทย และรูปแบบของละครหลวงวิจิตรวาทการ

1.2 การนำรูปแบบกิจกรรมไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาว่าอยู่ในช่วงอายุระดับใดเพื่อรูปแบบจัดกิจกรรมละครให้เหมาะสมกับช่วงวัย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียงกับกลุ่มเป้าหมายอื่น

2.2 ควรเพิ่มการดำเนินกิจกรรมให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมในกระบวนการละครเพื่อการศึกษา (TIE) สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถตระหนักรู้ในประเด็นปัญหาได้อย่างดี สามารถเข้าใจและเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างได้

2.3 ควรลองเปลี่ยนกิจกรรมละครเป็นรูปแบบการนำเสนออื่น เช่น ละครสร้างสรรค์ หรือละครเวที ที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่า เพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นยังคงมีความชอบในความแปลกใหม่ของละครประเภทอื่นมากกว่าละครไทย

บรรณานุกรม

- กนิษฐา สังขรัตน์. (2559). การศึกษาการใช้กิจกรรมละครเพื่อลดความเครียดสำหรับเด็กที่ถูกละเลย
กรรม: กรณีศึกษาบ้านพักฉุกเฉิน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี เขตดอนเมือง จังหวัด
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ค่านาย อภิปรัชญาสกุล. (2537). เศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: บริษัท ไฟกัส
มีเดีย แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ฐิติรัตน์ เกิดหาญ. (2555). นาฏศิลป์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. ปทุมธานี: บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด
ทนายทวิจิตรวาทการ. วิจิตรวรรณคดี บทละครอมตะพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ 2479-
2473.
- ปัทมรา คล้ายชม. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าและบริการฟุ่มเฟือยของ
นักเรียนชั้นมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปิยบุตร หล่อไกรเลิศ. (2547). เศรษฐกิจพอเพียง (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค
จำกัด.
- พรรัตน์ ดำรุง. (2547). การละครสำหรับเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรัตน์ ดำรุง. (2557). ละครประยุกต์การใช้ละครเพื่อการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มัทนี รัตน์. (2555). ศิลปะการแสดงละคร (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- วรัญญา ปิ่นคำ. (2558). การพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมละคร. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิจิตร (วิจิตรวาทการ) รัชสิยานนท์. (2541). รำลึก 100 ปี พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ
บทคัดสรรว่าด้วยชีวประวัติและผลงาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ธีระการพิมพ์
- วิมลศรี อุปรมย์. (2553). นาฏกรรมและการละคร (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร กุลวัฒนวงศ์. (2544). ตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง-ทฤษฎีใหม่
(พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็กจัดพิมพ์.
- สุนนมาลย์ นิมนติพันธ์. (2543). การละครไทย (พิมพ์ครั้งที่ 5 ed.). กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช จำกัด.
- สุวรรณี อุดมผล. (2537). วรรณกรรมการแสดงของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก
- อ๋อง จันทวิชจร. (2539). สารัตถะสำคัญของการเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบทดสอบค่านิยมความพอเพียง
(เรื่องความพอประมาณและคุณธรรมการแบ่งปัน)

**การพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริม
ค่านิยมความพอเพียง**

โดย

นางสาวอาจารย์ พูนเกษม
58199130238 สาขาศิลปการแสดงศึกษา

แบบทดสอบค่านิยมความพอเพียง (เรื่องความพอประมาณและคุณธรรมการแบ่งปัน)

❖ **ค่านิยมแบบทดสอบความพอเพียง**

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีไม่น้อยเกินไป ไม่มากเกินไป คำนึงถึงศักยภาพของตนเองในบริบทสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างรอบคอบ โดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น

การแบ่งปัน หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ รู้จักการเสียสละและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

เกณฑ์การให้คะแนน

5	หมายถึง มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความระดับมากที่สุด	(0-20%)
4	หมายถึง มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความระดับมาก	(21-40%)
3	หมายถึง มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความระดับปานกลาง	(41-60%)
2	หมายถึง มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความระดับน้อย	(61-80%)
1	หมายถึง มีความคิดเห็น/การปฏิบัติ/พฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อความระดับน้อยที่สุด	(81% ขึ้นไป)

ข้อ	รายละเอียดแบบทดสอบ	5	4	3	2	1
	ความพอประมาณ					
1	ฉันพอใจในสิ่งที่ฉันมี					
2	ฉันใช้จ่ายอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง					
3	ฉันรู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ฟุ้งเฟ้อ เลือกซื้อสิ่งที่จำเป็น					
4	ฉันรู้จักคุณค่าของเงิน การอดออม และรู้จักการประหยัดในการใช้จ่าย					
5	ฉันพร้อมใช้จ่ายเมื่อเจอสิ่งของที่ถูกต้องแม้ว่าจะมีสิ่งนั้นอยู่แล้ว					
6	ฉันยืมเงินเพื่อนเพื่อซื้อของ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น					
7	ฉันขี้นำพ่อแม่ให้ซื้อของที่อยากได้แม้สิ่งนั้นจะไม่จำเป็น					
8	ฉันรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่ลุ่มหลงกับสิ่งยั่วยุ สื่อ เทคโนโลยีที่ไม่จำเป็น					
9	ฉันรู้สึกภูมิใจในการใช้ของแบรนด์เนม เช่น กระเป๋า รองเท้า นาฬิกา เป็นต้น					
10	ฉันใช้สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศที่เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวันของตนเอง เช่น ปากกา กล้องคืนสอ กระเป๋าเงิน เป็นต้น					
	คุณธรรม:การแบ่งปัน					
11	ฉันแบ่งปันขนมให้กับเพื่อน					
12	ฉันบริจาคเสื้อผ้า ของใช้ ให้ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ					
13	เมื่อมีคนมาขอบริจาคเงิน ฉันรู้สึกอยากแบ่งปันด้วยความเต็มใจ					
14	ฉันพร้อมช่วยเหลือเพื่อนและคนรอบข้าง โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน					
15	ฉันรู้สึกมีความสุขและภูมิใจเมื่อเป็นผู้ให้ มากกว่าผู้รับ					
16	ฉันร่วมบริจาคสมทบทุนในโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมก้าวคนละก้าว เป็นต้น					
17	ฉันร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่อสังคมและชุมชนที่นักเรียนอยู่อาศัย					
18	ฉันร่วมบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อสมทบกิจกรรมที่ทางโรงเรียนกำหนด					
19	ฉันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่อุปกรณ์การเรียนให้กับเพื่อนในห้องเรียน					
20	ฉันช่วยพ่อแม่ลดค่าใช้จ่าย โดยการยอมให้พ่อแม่ลดค่าขนมมาโรงเรียน					

ภาคผนวก ข

รูปแบบกิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ
เพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมสื่อละคร

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมสื่อละคร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ ลักษณะของการแสดง รูปแบบการแสดงต่างๆ

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้เกิดทักษะการค้นคว้าและการลงมือทำในเรื่องของละครหลวงวิจิตรวาทการ

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “วาจาละคร” (5 นาที)

1. ให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม
2. จากนั้นให้นักเรียนคนแรกพูดชื่อวรรณคดีไทย คนที่ 2 พูดทวนชื่อที่เพื่อนบอกและบอกของตนเองด้วย เช่น
A : แก้วหน้าม้า
B : แก้วหน้าม้า สังข์ทอง
C : แก้วหน้าม้า สังข์ทอง พระอภัยมณี เป็นต้น
3. พูดวนไปจนครบจำนวนสมาชิกในวงกลม

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนร่วมกันบอกชื่อการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ เช่น เลือดสุพรรณ เจ้าหญิงแสนหวี ราชมนู พระเจ้ากรุงธน ศีกกลาง มหาเทวี น่านเจ้า พ่อขุนผาเมือง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ (25 นาที)

- เรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของละครหลวงวิจิตรวาทการ โดยครูผู้สอนเป็นผู้อธิบายประวัติความเป็นมาของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ
- เรียนรู้คุณลักษณะการแสดง เรียนรู้เอกลักษณ์และรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ การร้องเพลง การปลุกฝังคำนิยาม ครูผู้สอนอธิบายลักษณะเด่นของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ และรูปแบบการร้องเพลงซึ่งมีหลากหลายแบบ รวมถึงการปลุกฝังคำนิยามที่ใช้เพลงและการแสดงละครเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้คนในสังคมนั้นตระหนักในเรื่องราวต่างๆ

- จากนั้นเริ่มเปิดภาพการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการให้ผู้เรียนได้ชม พร้อมอธิบายและวิเคราะห์การแสดงให้ผู้เรียนได้เข้าใจในลักษณะของการแสดงมากขึ้น
- จากนั้นผู้สอนสาธิตการแสดงและการร้องเพลงประกอบการแสดงให้นักเรียนชม

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (5 นาที)

- ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เรื่องละครหลวงวิจิตรวาทการ พร้อมร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้เรียนสรุปความรู้ที่ได้รับ โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด Mind mapping เรื่องลักษณะของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ เอกลักษณะของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำและสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเรื่องลักษณะของการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- กระดาษสีเทาขาว
- ปากกาเมจิก

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมกับดักม่าย

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมกับดักม่าย

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจประเด็นปัญหาเรื่องความฟุ่มเฟือย

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) การให้ความรู้ในประเด็นปัญหา ระดมสมองเพื่อค้นหาปัญหาและที่มาของความฟุ่มเฟือย

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “นางเอกหลงโรง” (5 นาที)

1. ให้ผู้เรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม
2. อธิบายกติกาการเล่น “นางเอกหลงโรง” คือ คนที่เป็นโรงละครจับมือกันล้อมรอบคนที่ เป็นนางเอก และคนที่เป็นนางเอกจะทำหน้าที่คอยวิ่งเปลี่ยนโรงละครไปเรื่อยๆ เมื่อ เปลี่ยนเสร็จแล้วให้บอกสิ่งที่เป็นของฟุ่มเฟือย 1 ข้อ และการกำหนดคนที่เป็นนางเอกหรือ ตัวโรงละคร ขึ้นอยู่ที่ผู้ดำเนินกิจกรรมในการสั่งแต่ละครั้ง
3. เมื่อจบกิจกรรมละลายพฤติกรรมก็เข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นปัญหาของความฟุ่มเฟือยมาคนละ 1 ข้อ

ขั้นที่ 2 ทดสอบความรู้พื้นฐาน (15 นาที)

- ผู้เรียนทำแบบทดสอบเรื่องความพอเพียง (เรื่องความพอประมาณและการแบ่งปัน)
- ผู้สอนสอบถามการใช้จ่ายของนักเรียนในชีวิตประจำวัน และวิธีการแบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้ผู้อื่น
- ผู้สอนถามปัจจัยความฟุ่มเฟือยในการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ผู้สอนสอบถามวิธีการแก้ปัญหาเรื่องความฟุ่มเฟือยกับผู้เรียนว่ามีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไร และจะมีวิธีการรณรงค์หรือส่งเสริมความพอเพียงให้กับเยาวชนไทยหรือเด็กใน โรงเรียนอย่างไร

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 5-6 คน (โดยผู้เรียนเป็นผู้จับกลุ่มด้วยตนเอง)
- ผู้สอนยกตัวอย่างสถานการณ์เรื่องความฟุ่มเฟือย โดยเปิดคลิปวิดีโอความฟุ่มเฟือยให้ผู้เรียนดูและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีปัจจัยมาจากสิ่งใดบ้าง
- ให้ผู้เรียนร่วมกันบอกวิธีการแก้ปัญหาเรื่องความฟุ่มเฟือย

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (10 นาที)

- ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและรวบรวมเป็นองค์ความรู้เรื่องปัญหาของความฟุ่มเฟือยเป็น Mind mapping โดยเขียนลงในกระดาษ

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนอธิบายเรื่องปัญหาของความฟุ่มเฟือย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบและสรุปผลการทำกิจกรรม

การวัดผลและเครื่องมือ

- แบบทดสอบคำนิยามความพอเพียง

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ
- นกหวีด
- กระดาษ
- ปากกา
- สี

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมนันทนาการละคร

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมนันทนาการละคร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อนำการระดมสมองรวมความคิดและลงมือทำในการสร้างบทละคร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของละครและการสร้างบทละคร

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “ผู้ดูละคร” (5 นาที)

1. ให้ผู้เรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม
2. ให้ผู้เรียนตอบพร้อมนับเลข 1-5 พอถึงคนที่ 5 ให้พูดชื่อละครหรือภาพยนตร์ที่ชอบ
3. จากนั้นคนถัดไปเริ่มนับ 1 ใหม่และทำซ้ำไปเรื่อยๆ

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนบอกองค์ประกอบของละคร และหลักของการสร้างบทละคร โดยให้ยกมือตอบตามความสนใจ

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (25 นาที)

- ผู้สอนอธิบายองค์ประกอบของละคร หลักการสร้างบทละคร โดยเน้นเรื่องของโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ
- ผู้สอนแนะนำตัวอย่างลักษณะการเขียนบทละครที่ดีและครบองค์ประกอบของการแสดงละครให้ผู้เรียนได้เห็นความสมบูรณ์ของการสร้างบทละคร
- ชมตัวอย่างบทละครที่ดีผ่านจอโปรเจกเตอร์และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (5 นาที)

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้โดยแบ่งแยกออกเป็นหัวข้อ ดังนี้
 - องค์ประกอบของการสร้างบทละคร
 - หลักการสร้างบทละคร
 - ลักษณะบทละครที่ดี

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มๆละ 5 คน เพื่ออธิบายสรุปองค์ประกอบของการแสดงละครหน้าชั้นเรียน โดยมีหัวข้อดังนี้ โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำเรื่ององค์ประกอบละคร เพื่อนำไปสร้างบทละครที่มีเนื้อหา “เรื่องความพอเพียง”

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- คลิปวิดีโอ
- จอโปรเจกเตอร์
- กระดาน
- ปากกาไวท์บอร์ด

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมนำรู้การละคร

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมนำรู้การละคร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของละครและสามารถสร้างบทละครโดยมีเนื้อหาเรื่องความพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อนำการระดมสมองรวมความคิดและลงมือทำในการสร้างบทละคร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของละคร

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “แพ้ทางละคร” (5 นาที)

4. ให้ผู้เรียนจับคู่และจ้องตากับเพื่อน หากใครกระพริบตาถือว่าแพ้และผู้ชนะจะเป็นผู้เริ่มทำความจำก่อน
5. ผู้สอนจะบอกหมวดขององค์ประกอบโดยทั้งสองฝ่ายจะต้องผลัดกันบอกสิ่งต่างๆ ในองค์ประกอบของละคร
6. ถ้าฝ่ายใดคิดนานจนคู่ที่เล่นด้วยนับ 1-2-3 แล้วยังไม่สามารถบอกได้ ถือว่าแพ้
7. และถ้าเสียงนกหวีดดังขึ้นขณะที่ฝ่ายใดกำลังพูดถือว่าแพ้ และให้เปลี่ยนคู่ต่อไป เกมจับคู่ทำความจำ

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนบอกองค์ประกอบของละคร ในเรื่องของโครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ และหลักของการสร้างบทละคร โดยให้ยกมือตอบตามความสมัครใจ

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (10 นาที)

- ผู้สอนอธิบายองค์ประกอบของละคร ดังนี้ โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด การใช้ภาษา เพลงและภาพ
- ผู้สอนแนะนำตัวอย่างลักษณะการเขียนบทละครที่ดีและครบองค์ประกอบของการแสดงละครเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสมบูรณ์ของการสร้างบทละครและเพื่อนำไปปรับในการสร้างบทละครของตนเอง
- ชมตัวอย่างบทละครที่ดีผ่านจอโปรเจกเตอร์และอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (20 นาที)

- นักเรียนร่วมกันเขียนบทละครโดยกำหนดให้มีหัวข้อ “การส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง” ลงในกระดาษ A4 โดยนำองค์ประกอบละครที่ได้เรียนรู้มาเป็นแนวทางในการสร้างงาน และนำไปเป็นบทละครในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- นักเรียนนำบทละครที่ร่วมกันสร้างมาสรุปผล พร้อมช่วยกันปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำในการสร้างบทละครและช่วยปรับปรุงแก้ไขให้บทละครสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- นกหวีด
- จอโปรเจกเตอร์
- กระดาน
- ปากกาไวท์บอร์ด
- กระดาษ A4
- ดินสอ
- ขางลบ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมร้องรำ ทำเพลง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะทางการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำเพื่อการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “ถ้าฉันรู้สึก” (5 นาที)

1. ให้ผู้เรียนฟังสัญญาณจากครูโดย
 - เป่านกหวีด 1 ครั้ง ให้นักเรียนเดิน
 - เป่านกหวีด 2 ครั้ง ให้นักเรียนกระโดด 1 ครั้งแล้วนั่ง
 - เป่านกหวีด 3 ครั้ง ให้นักเรียนหยุดและทำท่าที่ครูกำหนดให้ เช่น ร้องไห้ ดีใจ เป็นต้น

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆละ 5 คน ระดมความคิดเรื่องนาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์ที่เคยเรียนรู้พร้อมร่วมกันปฏิบัติหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (20 นาที)

- ผู้สอนสอนทักษะทางการแสดง คือ นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์
- ผู้สอนอธิบายทักษะการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ หลักการนำท่าทางต่างๆไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ เอกลักษณะของการแสดงที่ต้องมีการโต้ตอบบทพูดระหว่างตัวละครพร้อมทั้งต้องมีการรำรำทั้งดงาม วิธีปลูกฝังค่านิยมผ่านบทละครที่ตัวละครจะต้องถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกไปสู่ผู้ชม
- ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติท่าทางตามผู้สอน

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้เรื่องนาฏยศัพท์ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ และทักษะการแสดงละคร และเขียนลงแผ่นกระดาษสีเทาขาวเป็น Mind mapping

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้สอนทดสอบผู้เรียน โดยการพูดชื่อภาษาท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำด้านทักษะการรำรำและสรุปผลการเรียนรู้

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- นกหวีด
- กระดาษสีเทาขาว
- ปากกาเมจิก

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมเรียงรำ

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมเรียงรำ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

- เพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะทางการแสดงมาใช้ในการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “รักละคร” (5 นาที)

1. ผู้สอนเป่านกหวีด 1 ครั้ง ให้ผู้เรียนเดินรอบห้อง
2. ผู้สอนเป่านกหวีด 1 ครั้ง ให้ผู้เรียนหยุดและหันหน้าไปทางขวาให้บอก “อุบาทว์” หันหน้าไปทางซ้ายให้บอก “รักนะ” ทำวนไปเรื่อยๆ ตามสัญญาณเสียงนกหวีดของผู้สอน

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนฝึกทักษะและรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (20 นาที)

- ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองในการวางแผนการทำงาน โดยมีการแบ่งกลุ่ม แบ่งหน้าที่การทำงาน
- นำบทละครความพอเพียงมาแยกบทบาทตัวละคร และหน้าที่การทำงาน
- แต่ละคนศึกษาบทบาทของตัวละครในบทบาทที่ตนเองได้รับในละครเรื่องการส่งเสริมค่านิยมความพอเพียง
- ผู้เรียนลงมือฝึกซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการโดยนำบทละครเรื่องการส่งเสริมค่านิยมความพอเพียงมาเป็นหลักในการแสดงและนำเสนอในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายการทำงานและร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงาน

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้เรียนสรุปความคิดในด้านการทำงาน การวางแผนงาน การแบ่งงาน และการฝึกซ้อมการ
แสดง

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำในการฝึกซ้อมการแสดงและสรุปผลการเรียนรู้

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- บทละคร
- วิทยู
- นกหวีด

กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมรำละคร

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมรำละคร

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้ผู้เรียนทำงานในรูปแบบการแสดงละครและเข้าใจการลงมือปฏิบัติ

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำในการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “ละครพาเพลิน” (5 นาที)

3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่มเท่าๆกัน
4. จากนั้นให้นักเรียนคนแรกของแต่ละแถวมาดูบัตรคำที่ครู เช่น พระอภัยมณี แก้วหน้าม้า เป็นต้น และให้นักเรียนนำกลับไปใบคำให้เพื่อนๆ ทายคำ โดยผู้ที่ดูบัตรคำมีหน้าที่ถ่ายทอดท่าทางและคำที่ไม่เกี่ยวกับรูปประโยค

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (10 นาที)

- ให้ผู้เรียนฝึกทักษะและรูปแบบการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ พร้อมแบ่งหน้าที่การทำงานละคร

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (15 นาที)

- ผู้สอนอธิบายทักษะการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการและให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติท่าทาง
- ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองในการวางแผนและวิเคราะห์ท่ารำที่จะนำมาใช้ในการแสดงละคร
- ผู้เรียนร่วมกันวางแผนรูปแบบการแสดงละครให้ออกมาในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายการทำงานละครและความเข้าใจเรื่องรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการ พร้อมเขียนลงแผ่นกระดาษสี่เหลี่ยมเป็น Mind mapping

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้สอนทดสอบผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนนำเสนอรูปแบบการแสดงละคร

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำและสรุปผลการเรียนรู้

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- นกหวีด
- บัตรคำ
- กระดาษสีเทาขาว
- ปากกาเมจิก

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมร่ำ-ร้อง ละครพอเพียง

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมร่ำ-ร้อง ละครพอเพียง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการแสดงออกในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำในการนำทักษะการแสดงที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ และรู้จักการระดมสมองเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมละลายพฤติกรรม “ละครหลังวัง” (5 นาที)

4. ให้ผู้เรียนยืนล้อมเป็นวงกลม
5. อธิบายกติกาการเล่น “ละครหลังวัง” คือ มีตัวแทน 5 คนในการถือป้ายชื่อเรื่องละคร เช่น เลือดสุพรรณ เป็นต้น จากนั้นให้เพื่อนที่เหลือเลือกไปอยู่ในแต่ละทีม และผู้สอนจะทำหน้าที่เปิดบัตรคำ หากครูเปิดเจอบัตรคำใดกลุ่มนั้นเท่ากับแพ้ และจะต้องร่ายรำให้เป็นบทละครในเรื่องที่กลุ่มตนเองไปอยู่ เช่น หากนักเรียนไปอยู่ในกลุ่มของเลือดสุพรรณ จะต้องแสดงในเรื่องของเลือดสุพรรณหรือร้องเพลงเกี่ยวกับละครเรื่องดังกล่าว
6. เมื่อจบกิจกรรมละลายพฤติกรรมก็เข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 พื้นฐานความรู้ (5 นาที)

- ให้ผู้เรียนฝึกซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ (20 นาที)

- ผู้เรียนฝึกซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อฝึกความกล้าแสดงออกและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในการแสดง
- ผู้เรียนร่วมกันระดมสมองและวิเคราะห์การแสดงร่วมกัน ช่วยกันแก้ไขจุดบกพร่องของการแสดง โดยมีผู้สอนคอยมอบคำแนะนำในการทำงาน

ขั้นที่ 3 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายการทำงานละคร และวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ต้องแก้ไขเพื่อปรับปรุงก่อนมีการแสดงจริง

ขั้นที่ 4 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้เรียนสรุปการทำงานและการฝึกซ้อมการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการ

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำในการทำงานและการฝึกซ้อมการแสดง

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- วิทยู

กิจกรรมที่ 9 กิจกรรมหรรษางานแสดง

เวลา 50 นาที

ชื่อกิจกรรม กิจกรรมหรรษางานแสดง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

กระบวนการละครเพื่อการศึกษา (Theater in education) เพื่อให้ผู้เรียนรู้หลักการแสดงและรู้จักการลงมือทำเรื่องการแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 การทำงาน (30 นาที)

- ผู้เรียนเตรียมพร้อมงานการแสดง
- ผู้เรียนร่วมกันแสดงละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง
- เมื่อจบการแสดง นักแสดงรวมตัวกันหน้าเวที

ขั้นที่ 2 อภิปรายความรู้ (10 นาที)

- นักแสดงและผู้ชมร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาและวิจารณ์การแสดงร่วมกัน

ขั้นที่ 3 สรุปแนวความคิด (5 นาที)

- ผู้เรียนสรุปแนวความคิดที่ได้รับจากการร่วมโครงการกิจกรรมการพัฒนากิจกรรมละครในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพอเพียง

ขั้นที่ 5 เสนอแนะ (5 นาที)

- ผู้สอนมอบคำแนะนำและกล่าวปิดโครงการกิจกรรม

อุปกรณ์ / สื่อการเรียนรู้

- ฉาก
- เครื่องเสียง

ภาคผนวก ค
บทละครเรื่องความพ้อเพียง
ในรูปแบบละครหลวงวิจิตรวาทการเพื่อส่งเสริมค่านิยมด้านความพ้อเพียง

บทละคร เรื่อง ความพอเพียง

ตัวละคร

บัวตอง – เกศเกศา / เกศา

เคັก – เกศเกสร / เกสร

หมิง - จันทร์นภา / จันทร์

แพร อิสระ – ออกพระพิชัยสงคราม / ออกพระ

พีเจน – คุณหญิงเฟื่องฟ้า / คุณหญิง

จี – ป่าว เจียม

แอนท์ – ป่าว เอิบ,ชาวบ้าน๑

รวงข้าว – ป่าว เหมือน,จิก

ข้าวฟ่าง – ป่าว บุ้ง

พั้ง – ราตรี

จิน – บุหลัน

แพร – อัญชัน

เฟิร์น – บุหงา

เอน – เดือน

อั้งอั้ง – ป่าว อุ่น,ชาวบ้าน๒

เริ่มฉากที่ห้องนอนของเกศเกศา

เกศา // อีเจียม สำหรับกู่อยู่ไหน

เจียม // อีเหมือนบออกว่าจะไปเอาเข้ากะ

เหมือน // เอ็งบอกว่าจะไปเอามีไฉรี

เพียะ เกศาตบเหมือนกับเจียม

เกศา // มึงไม่รู้หรือว่าเพลานี่ต้องเตรียมสำหรับให้กู ออกไป กูบอกให้ออกไป!

ฉาก พอบ่าวสองคนออกไปเกศาจึงออกมาข้างนอก

คุณหญิง // อ้าวลูกตื่นแล้วรี

เกศา // เจ้าคะ

เกสร // คุณพี่เจ้าคะ วันนี้คุณพี่ราตรี คุณพี่บุหลัน คุณพี่อัญชัน จักมาที่เรือนของเราเจ้าคะ

เกศา // มาทำไม

ออกพระ // พ่อเป็นคนเชิญเอง จะได้มาสอนพวกเจ้ากรองอุบะ กรองมาลัยและรำไทยเยี่ยง

ไรเล่า

เกสร // ลูกอยากเรียนเจ้าคะ

เกศา // แต่ลูกไม่

เอิบ // โถแม่หญิงเจ้าข้าก็พอพวกบ่าวจะสอนแม่หญิงก็อารมณ์มิได้พวกบ่าวหนาเจ้าคะ

เกศา // อีเอิบ อย่าสอด ข้าอ้อมแล้วขอไปตลาดหนาเจ้าคะก่อนหนาเจ้าคะอีเจียม อีเหมือนไป

กับกู

เกสร // เดี่ยวก่อนเจ้าคะ คุณพี่จะไปทำอะไรเจ้าคะ

เกศา // ข้าจะไปดูสังวาล แลเครื่องประดับ ข้าลาเจ้าคะ

ฉาก เกศาเดินออกไป

เกสร // ไยคุณพี่จึงพุ่มเพื่อยได้ขนาดนี้สังวาลแลเครื่องประดับนั้นก็มิมาโข ลูกอ้อมแล้วลา

หนาเจ้าคะ ไปกันอีบุ้ง

บุ้ง // เจ้าคะ

ออกพระ // จริงดังแม่เกสรว่าทั้งสังวาล สร้อย ต่างหู ผ้าก็มีโข ซื่อใหม่ไม่เว้นแต่ละวัน เงินทองนั้นมีค่ายิ่งหากวันใดข้าเป็นอันใดขึ้นมาจักว่าอย่างไร

คุณหญิง // โถคุณพี่ จริงสิการที่คุณพี่รับเงินในวันนั้นมิเป็นอันใดแน่ฤาเจ้าคะ

ออกพระ // มิเป็นอันใดดอกแก่ของกำนัล แม่เพื่องฟ้ามิต้องเก็บมาคิดให้มากความ อีกประเดี๋ยวแขกก็จะมา ไปเตรียมตัวเถิด

ตอนบ่าย

ราตรี บุษัน อัญชัน // ออกพระท่าน ข้าไห้ว คุณหญิง ข้าไห้ว

ออกพระ // ไหว้พระเถิด

คุณหญิง // อีเอิบไปตามแม่หญิงเกสรมาอย่าให้แขกต้องรอนาน

เอิบ // เจ้าค่ะ

เกสรเดินเข้ามา

เกสร // คุณพี่ข้าไห้ว

ราตรี // ไหว้พระเถิด

บุษัน // วันนี้เจ้าอยากเรียนอะไรเล่า

เกสร // ข้าอยากเรียนรำไทยเจ้าค่ะ

อัญชัน // เชนนั้นพวกข้าจักสอนให้

ฉก ทั้งสามสอนเกสรรำไทย

เกสาเดินเข้ามา

เกสา // ข้ากลับมาแล้ว แม่หญิงสบายดีหรือไม่

บุษัน // พวกข้าสบายดี

เกสร // เอ ว่าแต่ คุณพี่บุหงา แลเดือน ไยจึงมีมาเจ้าค่ะ

อัญชัน // ทั้งสองนำสารไปให้แม่หญิงจันทร์ภา จึงมีด้วยมิได้

ราตรี // เกสาเข้ามาด้วยกันเถิด

เกสา // ขอรักขำมิสบายขอตัว

ฉก ในห้องเกสา

เกสา // จักร้าไปไย มิได้ช่วยอะไร ข้าจะพักผ่อนพวกเจ้าไปทำงานไป

เหมือน เจียม // เจ้าค่ะ

ฉก หลายวันต่อมา

ทหาร // ออกพระท่านขอรับ มีพระราชโองการให้นำตัวออกพระท่านไปขอรับ

ออกพระ // ได้ ข้าจักไป

คุณหญิง // คุณพี่...

ออกพระ // มิมีอันใดดอกพี่จักรีบกลับมา

ฉก ออกพระกุมมื่อคุณหญิง

วันต่อมา

โอย เสียงออกพระร้อง บาทแผลมากมายจากการถูกเขี่ยน ทำให้ออกพระเจ็บปวดเหมือนจะตาย มีเกสรคอยปะคบแผล ส่วนคุณหญิงร้องไห้สงสารสามี

เกศา // ข้าไม่เชื่อ คุณพ่อมิได้รับสินบน นั้นเป็นแค่ของกำนัลมีคนใส่ร้ายคุณพ่อ

ออกพระ // พอเกิดลูกพ่อผิดเอง เกศาถูกงจำไว้เงินทองนั้นหายากจะใช้จ่ายก็งคิดให้ดิ้นะ ลูกดูแลตนเองนะลูก อ... โอย

เกสร // คุณพ่อ

ปึง!!! มือที่ตอนแรกตั้งขึ้นหล่นลงไปกับพื้นเตียง ออกพระตายแล้ว...

1 เดือนต่อมา

ฉาก ที่บ้านของจันทร์นภา

จันทร์ // เจ้า อยู่ที่นี่ไม่ต้องเกรงใจ ต่อไปนี้พวกเจ้าก็ต้องอยู่ที่นี่

คุณหญิง // ขอบน้ำใจเจ้ามากเพลานี้พวกข้าถูกเบียดเบียนมากทำจากคำพูด การกระทำ หรือแม้กระทั่งสายสายตาก็มองพวกเราอย่างดูถูกเหยียดหยาม

จันทร์ // มิเป็นไรดอกคุณหญิงท่าน

คุณหญิง // พวกข้าจักพยายามทำงานหาเงินก่อร่างสร้างตัว เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเป็นที่ดูถูกดูแคลน ข้าจักขอให้ท่านแลแม่หญิงทั้งหลายช่วยสอนลูกข้าให้รำไทยจักได้เลี้ยงชีพตนได้หรือไม่

จันทร์ // ข้าจักช่วยขอร้องให้ เกศา เกสร เจ้าจักยอมหรือไม่

เกสร // ข้ายอม

เกศา // ข้า จะพยายาม

ฉาก ในหอนอนเกศา

เกศา // เฮ้อ ข้าอยากได้สรวงสวรรค์

เหมือน // อดทนหนาเจ้าคะ

เกศา // เหตุใดชีวิตข้าต้องเป็นเช่นนี้ ข้าอยากได้ทุกอย่าง เมื่อถึงข้ามีทุกอย่าง มีสุขสบาย มีบ่าวไพร่มากมาย แต่เพลานี้ข้ากลับเหลือแค่เอ็งสองคน

เหมือน // ไม่ว่าแม่นายจักตกต่ำเพียงใดบ่าวทั้งสองก็จักอยู่เคียงข้างแม่นายหนาเจ้าคะ

เจียม // อดทนหนาเจ้าคะ

เกศา // ข้าขอออกไปข้างนอก ประเดี๋ยวจักกลับมา

ฉาก นอกบ้านตอนหัวค่ำ ทุกคนเข้านอนหมดยกเว้นเกศาที่ยืนดูดวงจันทร์อยู่คนเดียว

จันทร์ // มาทำกระไรอยู่ตรงนี้คนเดียวฤ

เกศา // ดวงจันทร์นี้ดีจริงมีแต่คนชื่นชม มิเหมือนข้า ที่เมื่อก่อนมีแต่คนยำเกรง แต่เพลานี้เหลือแค่บ่าวคนสนิท เมื่อก่อนข้าคงชั่วร้ายมากเพลานี้จึงมีแต่คนรังเกียจ

จันทร // ในเมื่อเจ้าสีกนิกผิดเจ้าก็จงปรับปรุงตัว ไม่ฟุ่มเฟือย ระวังความโกรธขอเจ้าให้ได้หรือไม่

เกศา // ข้าจักพยายาม

ฉาก ห้องนอนคุณหญิง (มีเกสรมานั่งเล่น)

คุณหญิง // อีเอิบ เอ็งว่าแม่เกศาจักปรับตัวได้หรือไม่

เอิบ // ข้าเจ้าเชื่อเจ้าค่ะว่าแม่นายจักต้องผ่านไปได้เจ้าค่ะ

เกสร // ลูกเองก็คิดเหมือนอีเอิบเจ้าค่ะ

นุ่น // ป่าวเองก็คิดเหมือนกันเจ้าค่ะ

ฉาก วันต่อมา

นางรำทั้งสี่ // คุณหญิง ข้าไหว้

เดือน // แม่เกศเกศา แม่เกศเกสร แม่จันทรันภาสบายดีหรือไม่

เกศา // พวกข้าสบายดี

บุหงา // เอาละข้ากับแม่เดือน แลอีบุ้งจะสอนแม่เกศเกสร

อัญชัน // ส่วนข้า แม่ราตรี แม่บุหลัน แลแม่จันทรันภาจักช่วยสอนแม่เกศเกศา

เกสร // เจ้าค่ะ

ฉาก ทั้งสองคนก็ฝึกรำ

โอ๊ย!!!!!! เสียงเกศเกศาร้อง

เกศา // ต้องัดขนาดนี้เลยฤา

เดือน // ใช่

ฉาก พอฝึกเสร็จ

เกศา // เหนื่อยยิ่งนัก

เกสร // แต่ก็สนุกหนาเจ้าค่ะ

เกศา // ก็จริงดังเจ้าว่า

1 เดือนต่อมา

เกศา // ข้ามิเอา

จันทร // รับไปเถิด

เกศา // มิได้ข้ามีอยู่แล้ว

จันทร // สักเวลานี้ ข้าซื้อมาให้เจ้า

เกศา // แต่มันฟุ่มเฟือยหนา

จันทร์ // ถ้าเจ้าไม่รับข้าจะโยนมันทิ้ง

เกศา // ไม่ ข้าใส่ก็ได้

จันทร์ // เอาละ ไปตลาดกัน

ฉาก ที่ตลาด

การแสดงรำประกอบเพลง พอเพียงแต่พอเจ้า

คนอื่น๑ // นี่เ็งเอ็งแม่หญิงเกศเกศาที่เขาว่าเป็นนางฟ้าตกสวรรค์เพราะพ่อฉันไปรับ

สินบน

คนอื่น๒ // จริงรี

คนอื่น๑ // ก็เออสิวะ แหมแต่ก่อนมีเงินล้านฟ้าเดี๋ยวนี้ล่ะหรือก็เป็นแค่ข้า อาศัยบ้านคนอื่น

วันๆ

คนอื่น๒ // อย่าพูดเสียดังสิวะ

คนอื่น๑ // นี่ เ็งไม่ต้อง แหม่กูกันปากมานานแล้วแต่ก่อนนะจิกใช้บ่าวไพร่ นิสยคำ อ้อแต่
ก็คงไม่ใช่แค่มันหรือทั้งแม่ทั้งน้องมัน พ่อมันสันดานชั่วไปอาศัยเป็นจีข้าเขา

จันทร์ // พวกเอ็งหยุดเดี๋ยวนี้

บู่ // ไซ้ พวกเอ็งกล้าดียังไงถึงได้...

เกศา // พอเถิด ข้ามิเป็นอันใด

เกสร // คุณพี่

เจียม // ถึงแม่นายของกูจะเคยไม่ดีแต่อย่าน้อยก็ไม่ได้เหมือนพวกมึง

บู่ // ไซ้ แม่นายทั้งสองของกูก็ไม่ได้สันดานชั่วปากหอยปากปูเหมือนพวกมึง

คนอื่น๑ // กูทนไม่ไหวแล้วโว้ย

ฉาก ชาวบ้านคนนั้นเข้าไปตบเกศา

เจียม // มึง

เกศา // หยุดนี้ข้าขอยอมรับว่าข้าเคยคิดว่าข้าเหนือกว่าใครข้าอาจจะเคยตบตีบ่าวไพร่ ชื่อ
ของมากมายแต่ข้าก็ได้รู้ว่าเป็นเงินทอง แลของต่างๆ มีค่ามากแต่ข้าก็ได้แค่ทิ้งมันไป ทุกอย่างมันข้า
ได้บทรันอันยิ่งใหญ่ ไม่ต้องสวย ไม่ต้องดูดีแค่มีที่ไซ้ก็พอแล้ว

จันทร์ // ถ้าพวกเอ็งได้รับรู้บ้างจักเป็นอย่างไร สหายของข้า ข้ารักเสมือนญาติมิใช่บ่าวไพร่
ดังที่พวกเอ็งว่า

อิจิเยม อิบู่ พามาเม่นายของพวกมึงกลับ อิจิกไป

ทุกคนกลับเรือน

เกสร // คุณพี่เจ็บหรือไม่เจ้าคะ

เกศา // ข้ามิเป็นอันใด

เจียม // มิจริงเจ้าคะแม่นายของบ่าวโดนตบเสียเต็มแรงซ้ำยังโดนพวกมันด่าคงเจ็บใจยิ่งนัก

บึ้ง // แม่นายของบ่าวเองก็เหมือนตัวเล็กนิดเดียวโดนด่าไปคงเจ็บใจยิ่งนัก

เกสร // ข้ามิเป็นอันใด

เกศา // ข้าก็เช่นกัน

จันทร์ // นางเจียม นางบึ้ง ไปเตรียมสำหรับในครัวเถิดจะได้เพลแล้ว

ฉาก บ่าวสองคนเดินออกไป

จันทร์ // แม่เกศาวັນนี้เจ้าทำได้ดีมาก แม้มีคนดูแคลนเจ้าก็ควบคุมตนเองได้ จำเปลี่ยนไปโพเงินทองก็ใช้ประหยัดจนบางครั้งข้าก็แทบจะต้องยัดเยียดให้

เกศา // ข้านึกถึงคำสั่งเสียของคุณพ่อที่ได้ให้ไว้ ข้าจึงได้ปรับปรุงตัวได้

จันทร์ // จริง สแม่เดือนแลแม่บุหงาบอกว่าออกยาราชบดีจักจัดงานแต่งให้ลูกชายจึงอยากให้เจ้าทั้งสองได้ไปראอวยพรด้วย ได้คำตอบแทนด้วย

เกสร // ดียิ่งนัก ไปกันเถิดเจ้าคะ

เกศา // ได้ข้าจักไป

ฉาก ที่งาน

บึ้ง // อีเหมือนอีเจียมได้เพลแสดงแล้วไปดูกันเถิด

ฉากรำ

รำเสร็จทุกคนกลับบ้าน

เดือน // วันนี้สนุกเสียจริง

ราตรี // จริงดังเจ้าว่า

อัญชัน // ข้าเองก็เหมือนกัน

บุหลัน // แม้จะเหนื่อยไปหน่อยแต่ก็สนุก

บุหงา // เสียขายได้เพลากลับเสียแล้ว

ราตรี // เช่นนั้นพวกข้าลาหนา

เดือน // พวกข้าก็เช่นกัน

ฉาก พอแขกกลับ

เกสร // สนุกหรือไม่เจ้าคะคุณพี่

เกศา // สนุกยิ่งนัก ที่ผ่านมาข้าขอบใจทุกคนมากที่คอยอยู่เคียงข้างข้า แม้นตอนที่ข้าไม่ดี ข้าได้บทเรียนมากมายยิ่งนัก ข้าจักมีวันลืม

จบ

นักแสดงทุกคนยืนเรียงแถวตัวแทนพูด

การแบ่งปัน คือ สิ่งที่สังคมควรให้ความสำคัญและไม่ควรละเลยก็คือการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การช่วยเหลือแบ่งปัน ร่วมมือซึ่งกันและกันในสังคม

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกูศลเดชฯ ความว่า “คนเรถ้าพอใจในความต้องการ ก็มีควมโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข”

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541

จากนั้นกล่าวขอบคุณ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวอาจารย์ พูนเกษม
วัน เดือน ปี เกิด 30 สิงหาคม 2531
สถานที่เกิด นครราชสีมา
วุฒิการศึกษา พ.ศ.2562 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน 16/152 คอนโดลุมพินีวิลล์สุขุมวิท 109 ถ.สุขุมวิท109 ต.สำโรงเหนือ อ.
เมือง จ.สมุทรปราการ 10270

